

Nr 15
44e jaargang
4-4-89

kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 J

ZEELUI in de STRIP

40 F — NEDERLAND f 2,75

Philippe Delaby '89

PIRATEN en andere ZEESCHUIMERS

DE STRIJD OM MARACAIBO

Brievenpost:

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:
Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.
Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.
Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Dommel doet aan service! Deze week geen lezers die weer 'ns willen weten wanneer Rik Ringers terugkomt, of Thorgal, of Gord, of... Geen kritiek dat er te veel zus (of juist te weinig) en weer te weinig van zo (of juist te veel) in dit blad staat. Nee, ditmaal ben ik in staat de helpende hand te bieden! Zoiets geeft, ja wat zal ik zeggen, een warm gevoel van binnen. *En dat kan ik goed gebruiken, want buiten is het nog steeds behoorlijk koud voor de tijd van het jaar.*

Dear Sir,
I am a nearly 12 years old boy, living in Singapore (a country in Asia) and I would like to have a male Belgian penfriend about my own age.
My interests are collecting stamps, coins, reading, sports, music.
I wonder if there any readers who would like to write to me.
I hope there is, and I would be very grateful for your help in printing this letter.
Yours faithfully,

Winson Huang
Clementi Ave 4,
Blk 319 08-83
S'pore 0512
Singapore

Niet allemaal tegelijk, natuurlijk... En ik vermoed dat ook de post van Nederlandse lezers welkom is in Singapore. Kijk, we maken er geen gewoonte van dergelijke oproepen te plaatsen, maar iemand die de moeite neemt om helemaal uit Singapore naar Brussel te schrijven, daar maken we dan voor deze ene keer een uitzondering voor...

Heren,
in het weekblad staat regelmatig een *aanbieding van een Dommelhorloge.* Kan men dit ook in België verkrijgen. Zo ja, hoe dan? We zijn reeds geabonneerd op Kuifje. Dank u.
Beleefde groeten,

A. Luyken - van Remel
Retie, België

Het fraaie, ik mag wel zeggen uiterst fraaie Dommelhorloge dat nieuwe abonnees iedere week als een verlokkende kluif voor de neus wordt gehangen, is inderdaad ook te koop. Belgische lezers kunnen 299 Bfr. op rekeningnummer 280-0424366-28 storten. Nederlandse lezers betalen f 17,50. Dat kunnen ze storten op girorekening 5619004 van Lombard Nederland, of op rekeningnummer 448780267 van de AMRO-bank. En of je nou een Nederlandse of een Belgische lezer bent: vooral niet vergeten "Dommel-horloge" te vermelden - anders weten ze bij Lombard geen raad met je geld.

Geachte heer of mevrouw van de Lombard uitgeverij,
zoals u waarschijnlijk wel weet moeten we elk schooljaar enkele spreekbeurten geven voor de klas. Ook dit jaar weer. Maar omdat ik het nu wel eens over wat anders wil hebben dan over "m'n vakantie" of over "m'n huisdier" enz. had ik gedacht aan het onderwerp "strips". Ik heb zeer vele stripalbums, maar zeer weinig documentatie die ik kan gebruiken voor mijn spreekbeurt. Mag ik u daarom met vriendelijke groeten vragen of u mij misschien enkele dingen zou kunnen opsturen die u missen kunt. Zoals bijvoorbeeld: stand-ups, stickers, posters of dergelijke dingen. Hartelijk dank bij voorbaat.

Kathleen François
Tielt-Winge, België

Nee, sorry, Kathleen, aan dergelijke spullen kunnen ze je bij Lombard niet helpen. Maar wel sturen ze je natuurlijk een prachtig Dommel album, misschien helpt dat je op weg. Is dat trouwens - in alle bescheidenheid natuurlijk - geen aardig onderwerp voor je spreekbeurt: Dommel. Volgens mij valt er over mij genoeg te vertellen... Nobele inborst, uitstekende smaak, hulpvaardig... Mocht je dat onverhoopt om de een of andere mij volstrekt duistere reden géén goed idee vinden, dan kun je natuurlijk altijd te raden gaan bij de artikelen die regelmatig in dit weekblad worden gepubliceerd en je toch een aardig portie stripinfo verschaffen. Of niet soms?
Drie lezers geholpen. Een heerlijk warm gevoel geeft dat. Ik probeer het zo lang mogelijk vast te houden. Misschien ga ik me maar weer 'ns met die kat van hiernaast verzoenen. Tot volgende week. WAF,
Dommel

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Uitgever: Rob Harren
Fotogravure: De Schutter N.V.
Druk: Continental Printing
Grimbergen/België

Abonnementsopgave klachten voor België:
P.V.D. — Dienst Abonnementen
Klein Eilandstraat, 1
1070 Brussel
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 900 BF,
Per jaar (52 nrs): 1700 FB,
door storting op rekening
210-0985103-23
van P.V.D. — Brussel.
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

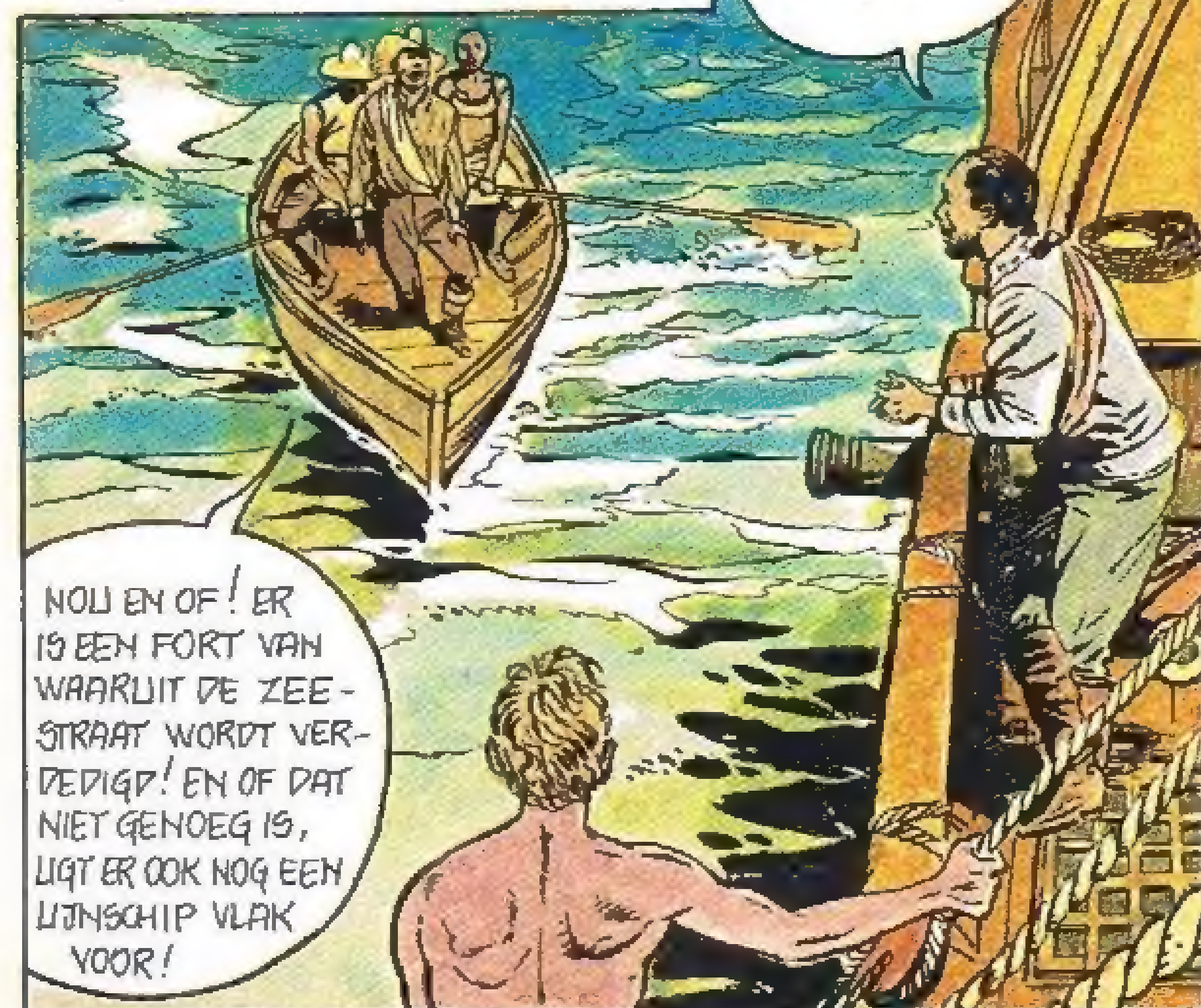
ADVERTENTIES NEDERLAND:
Lombard Nederland B.V.
Telefoon 023-280712
Telex 41497
Telefax 023-291762
REDACTIE
KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon: 023-290190
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

D. Merezette
G. Dewamme

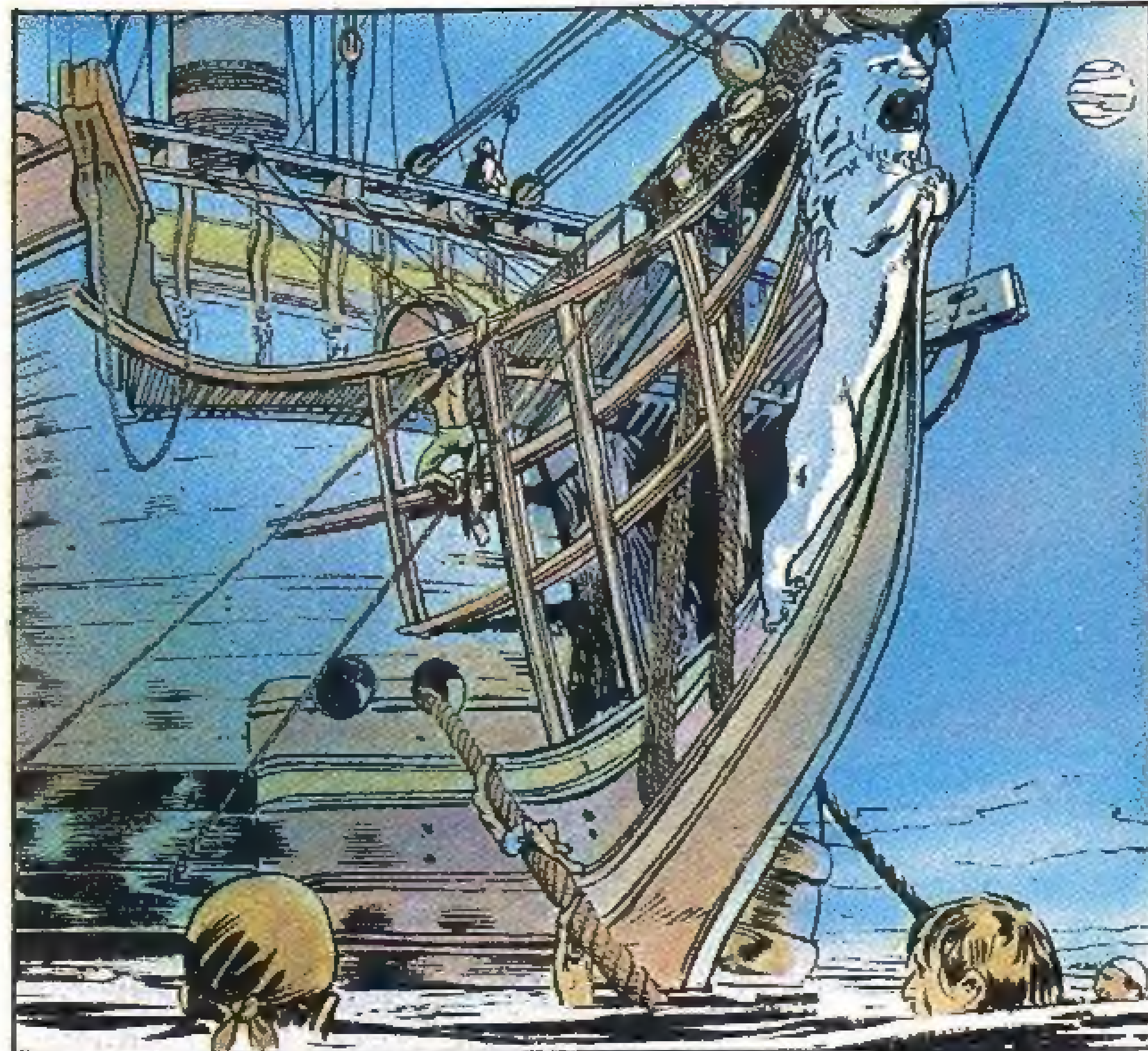
TABAK, GOUD EN CACAO

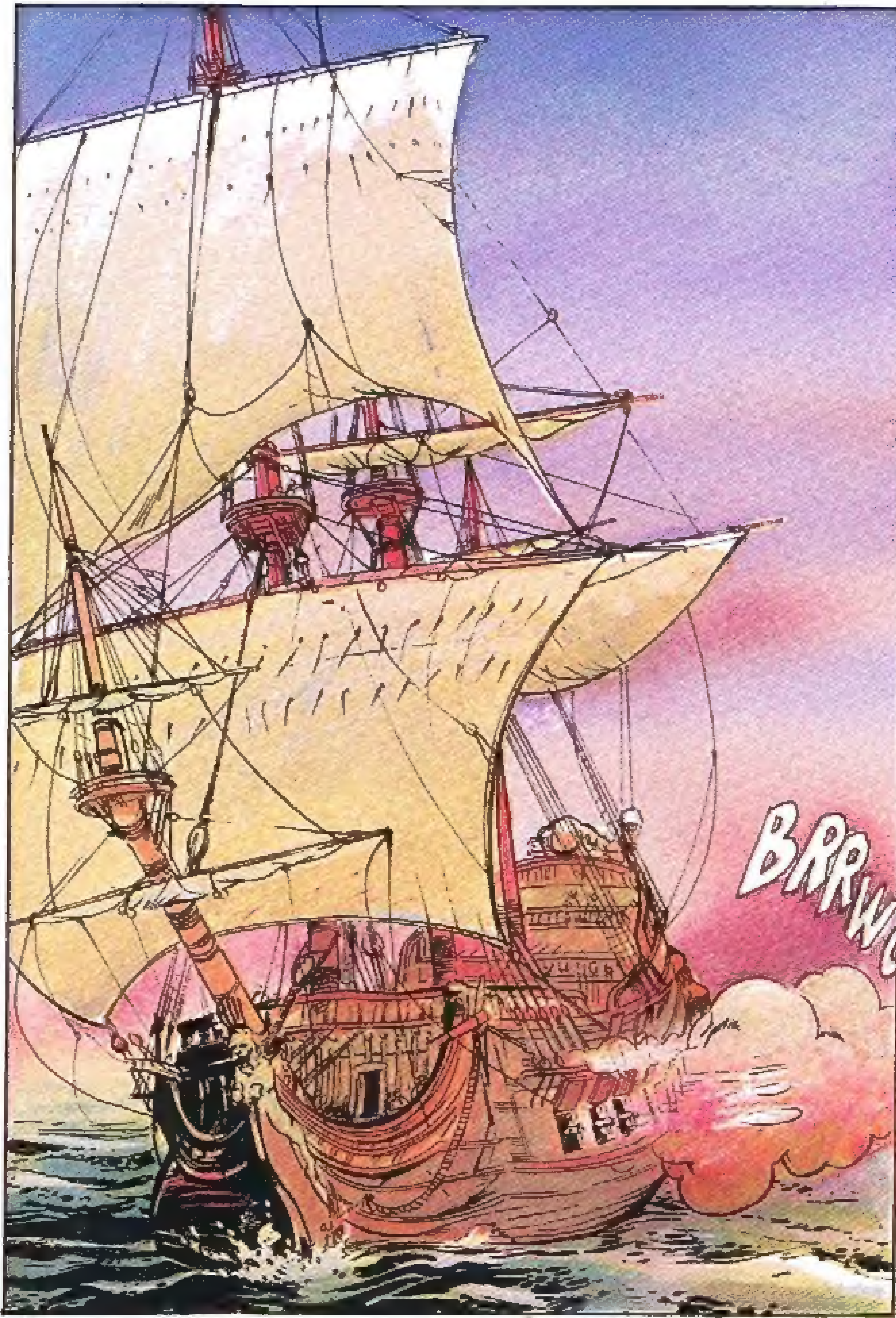

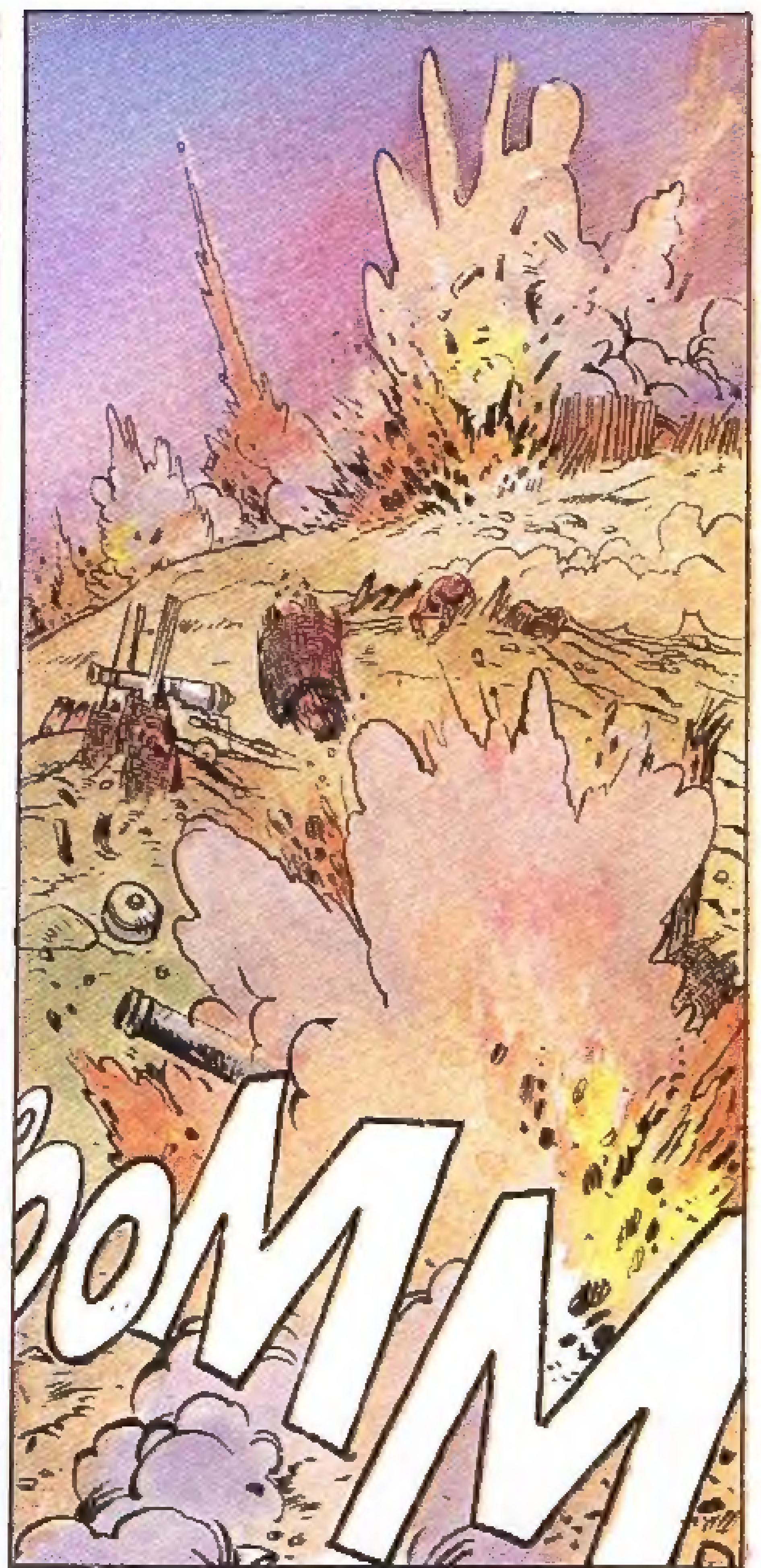

TABAK, GOUD EN CACAO

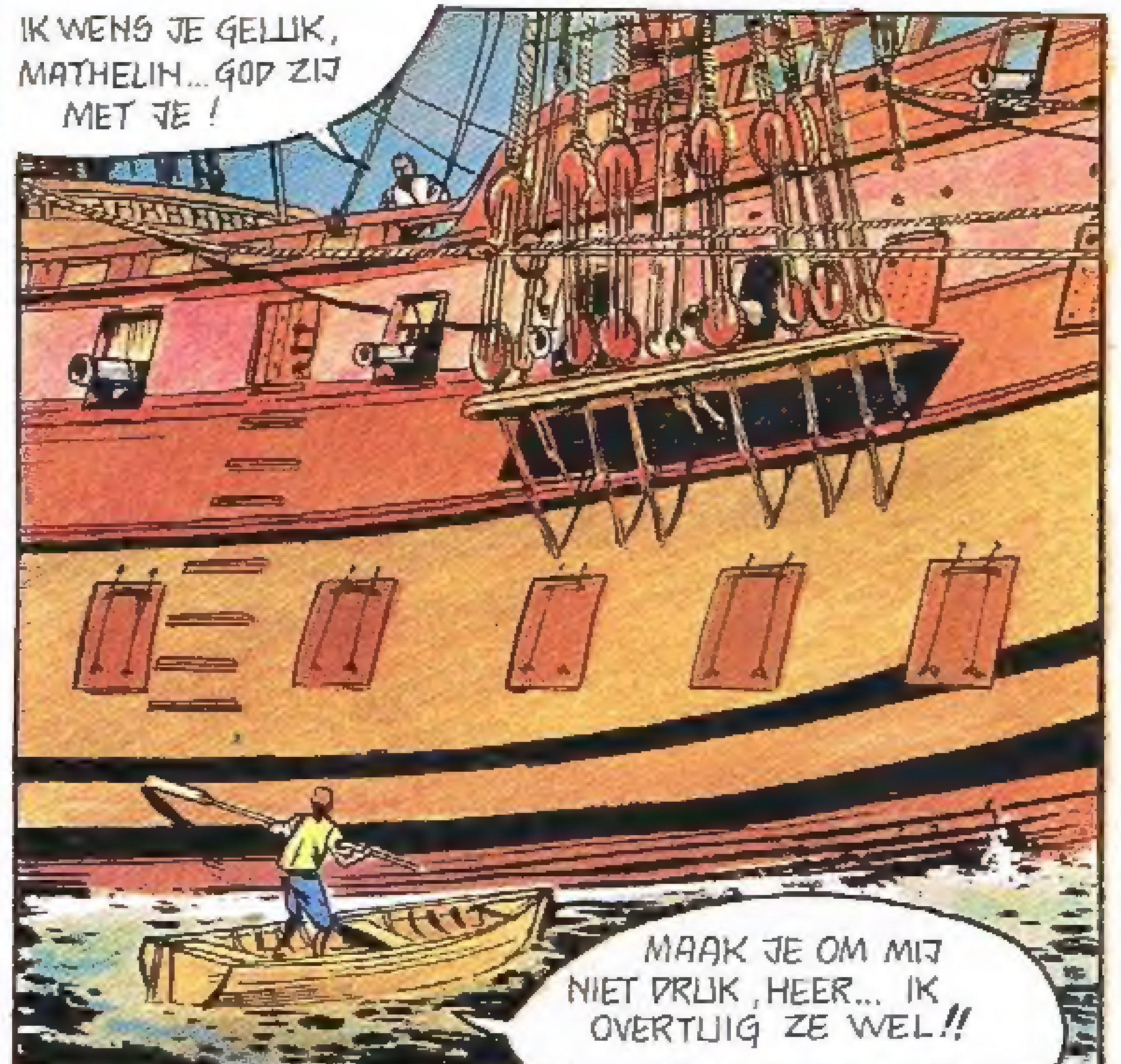

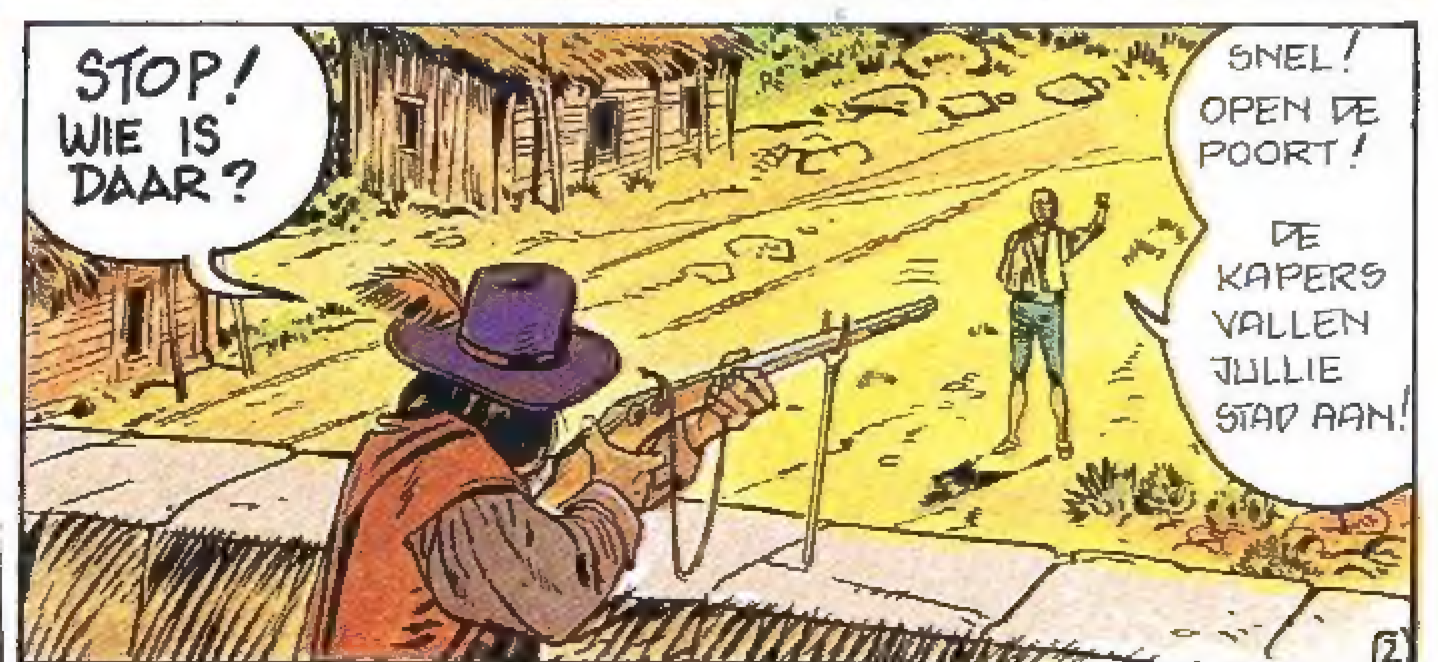
DE ZEESTRAAT VAN MARACAÏBO WAS NU VRIJ, MAAR HET MOEILIJKSTE MOEST NOG KOMEN: DE STAD ZELF INNEMEN... DE OLONNER RIEP ZIJN KAPITEINS VAN DE VERZAMELDE SCHEPEN BIJ ELKAAR.

SPREEK! WAAR ZIJN ZE EN MET HOEVELEN?

MEER DAN DUIZEND! ZE HEBBEN ACHT SCHEPEN EN OOK NOG JULLIE SANTA DOROTEA, WAARMEE ZE HET FORT MET DE GROND GELIJK HEBBEN GEMAAKT...

HEMEL! HET IS ERGER DAN IK DACHT... MAAR, JIJ BENT EEN FRANSMAN, WAAROM HELP JE ONS?
IK HEET MATHELIN EN IK BEN CHIRURGIJN. DE OLONNER HEEFT ME TEGEN M'N WIL AAN BOORD GEBRACHT. IK HEB ER GENOEG VAN DIE MONSTERS TE VERZORGEN. U WEET ZELF HOE ZE DE OVERLEVENDEN VAN HET FORT HEBBEN UITGEMOORD! IK BEN DUS GEVLUCHT...

MADRE DE DIOS! DE OLONNER MET DUIZEND MAN! SOLDATEN, SLUIT DIE MAN OP! IK GA SNEL DE LUITENANT-GOUVERNEUR WAARSCHUWEN!
WAT GAAT U MET MIJ DOEN?!!

WAT DIE MAN VERTELT, BEVESTIGT ONZE BANGE VERMOEDENS NA DE OVERVAL VAN VANOCHTEND.
ALS DE VLOOT DIE DE TABAK EN DE CACAO NAAR SPANJE MOET BRENGEN, NU OP TIJD IS, WORDEN DE PIRATEN IN DE RUG AANGEVALLEN...
HOOP DAAR MAAR NIET OP! DIE VLOOT IS ALTIJD TE LAAT!

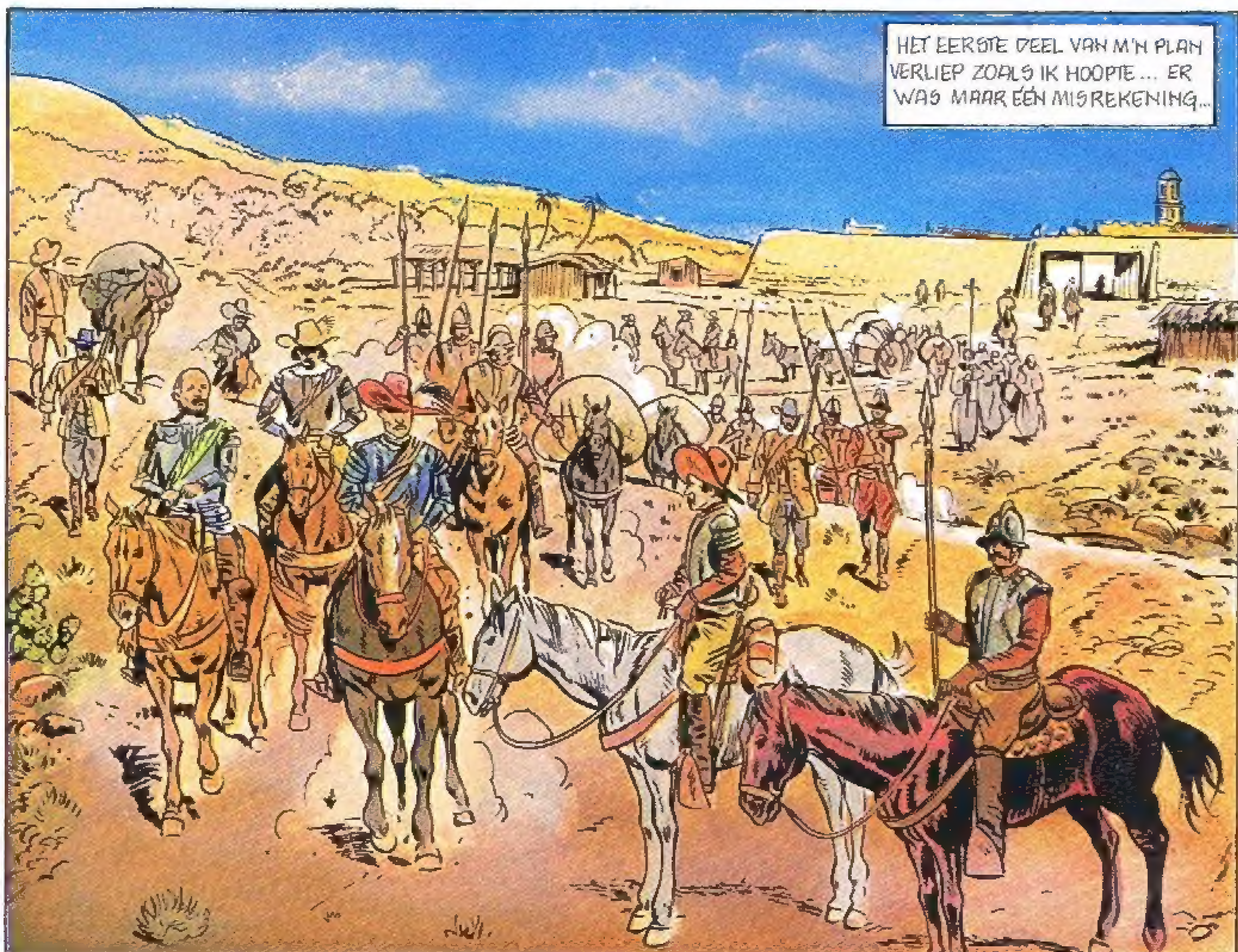

DAN MOETEN WE ONS ZELF VERDEDIGEN! DIE SCHURKEN HEBBEN NERGENS RESPEKT VOOR EN ZELFS DE KERKEN EN HUN SCHATTEN LOPEN GEVAAR.
SENORES, IK GELOOF DAT U DE ZAKEN ONDERSCHAT. HEBT U ER WEL AAN GEDACHT WAT EEN HANDJEVOL VAN ONZE MENSEN KAN UITRICHTEN TEGEN DUIZEND MAN EN VOORAL TEGEN AL HET GESCHUT VAN DE SANTA DOROTEA?
LATEN WE DAN ONZE MEEST WAARDEVOLLE BEZITTINGEN VERZAMELEN EN ONS TERUGTREKKEN IN MERIDA! DIE FRANSE BANDIETEN ZULLEN ONS OVER LAND NIET VOLGEN...

TABAK, GOUD EN CACAO

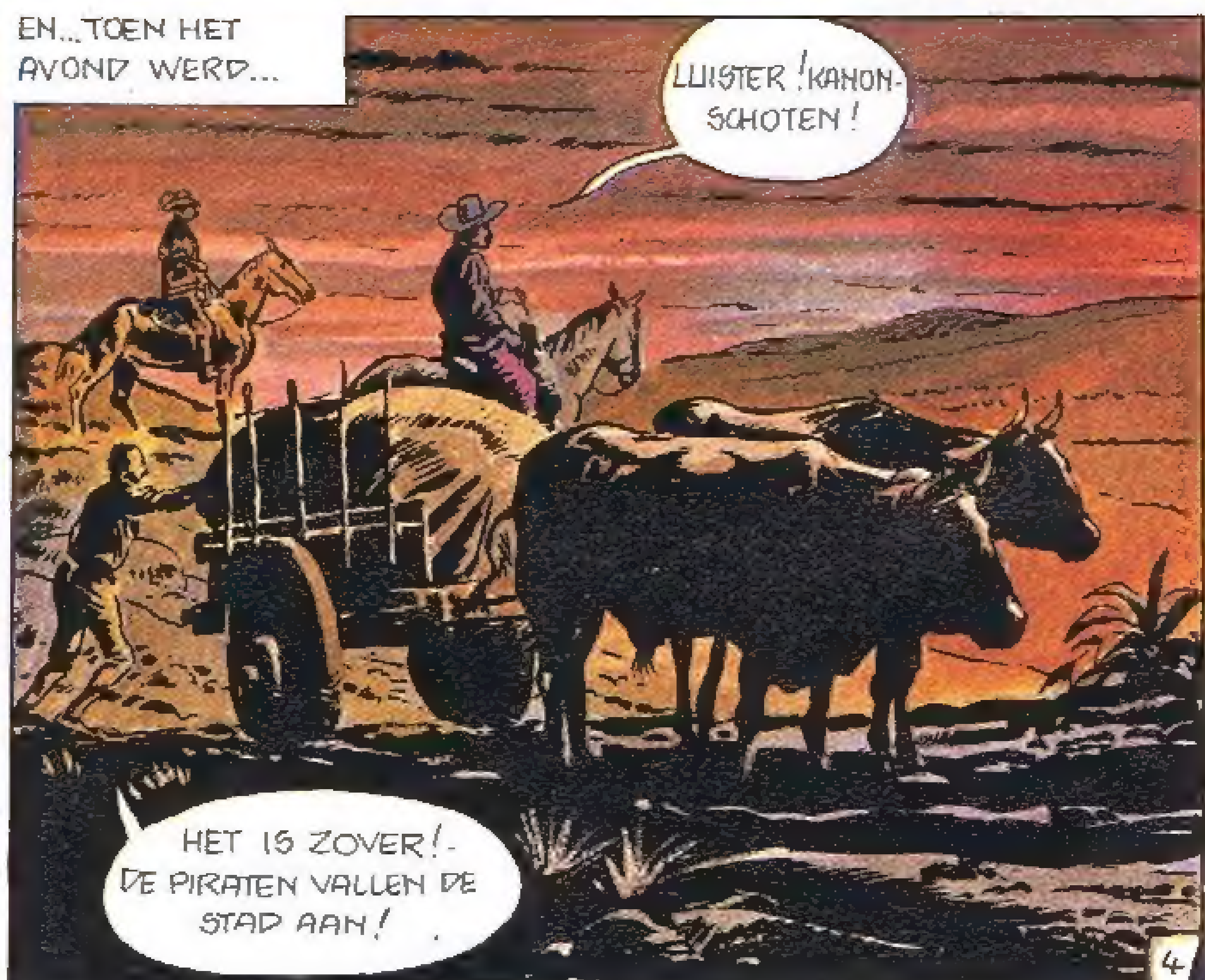

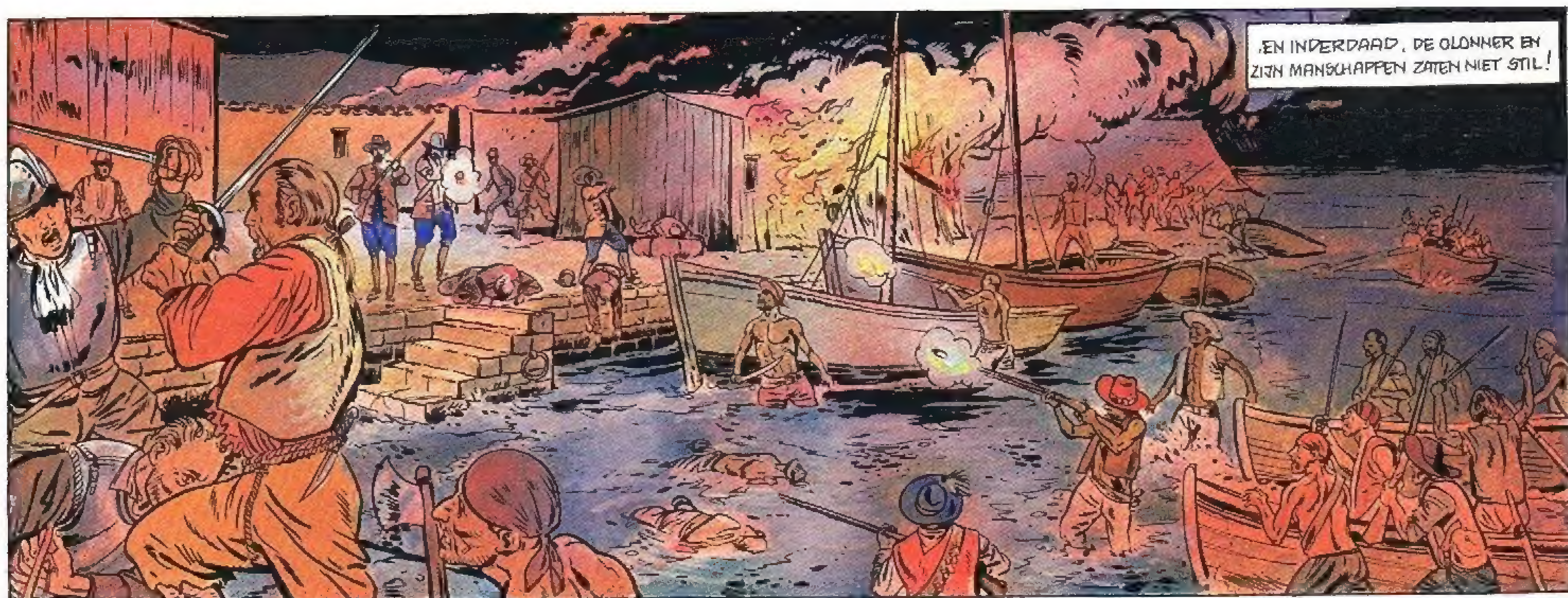

EN INDERDAAD, DE OLONNER EN ZIJN MANSCHAPPEN ZATEN NIET STIL!

STAAK HET VUREN! WIJ ZIJN MAAR ARME ONDERGESCHIKTEN!!

HEB MEDELIJDEN, HEER! ONZE OFFICIEREN EN ONZE PRIESTERS HEBBEN ONS VERLATEN.. WIJ... WIJ GEVEN ONS OVER!
HOREN JULLIE DAT?

HET IS GOED, KAMERAAD... IK VECHT NIET TEGEN HET GEPEUPEL... MAAR ALS JE HET LEVEN WILT BEHOUDEN, MOETEN JULLIE ME ALLE WAPENS INLEVEREN EN ALLE DEUREN OPENEN! DE EERSTE DIE IK GEWAPEND TEGENKOM, RIJG IK AAN M'N DEGEN!!

VRIENDEN, DE STAD IS AAN ONS!
HOERA!
LEVE DE OLONNER!
DE BUIT IS VOOR ONS!
MARACAÏBO IS INGENOMEN!

DE VOLGENDE OCHTEND BEGON DE GROEP DIE MIJ MEENAM WEER AAN DE LANGE TOCHT, MAAR HET BEGON ER SLECHT VOOR ME UIT TE ZIEN...
IK HEB ER VANNACHT LANG OVER NAGEDACHT, AMIGO, MAAR IK GELOOF DAT IK JE SLIMME PLANNETJE DOOR HEB...
WAT BEDOELT U?

JE BENT ER MET JE MOOIE PRAATJES IN GESLAAGD ONZE TOCH AL NIET TE GROTE STRIJDMACHT IN TWEEËN TE SPLITSEN. MARACAÏBO IS INGENOMEN EN WIJ LOPEN HIER IN DEZE GODVERLATEN JUNGLE!
NEE... U VERGIST ZICH! IK ZWEER HET!

TABAK, GOUD EN CACAO

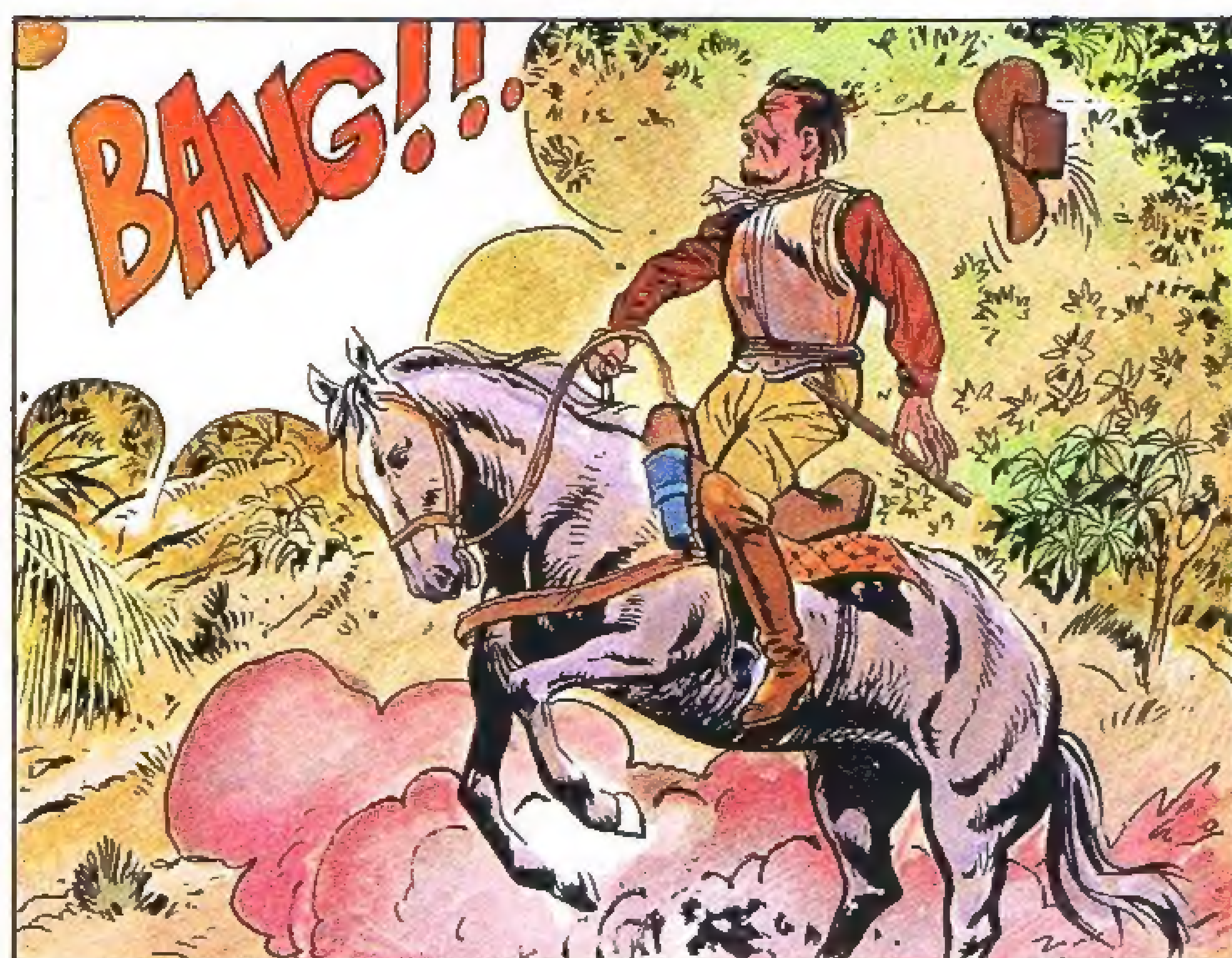

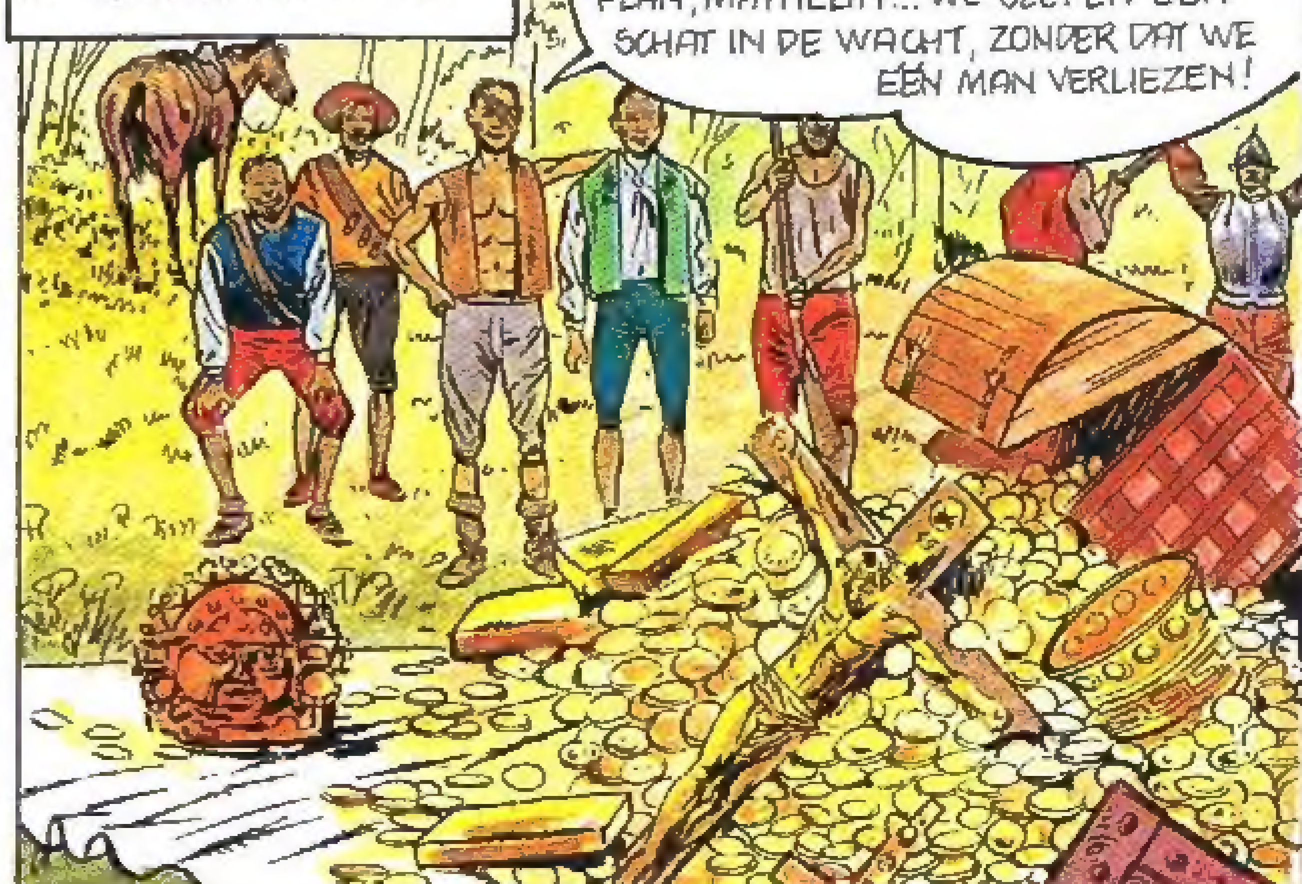

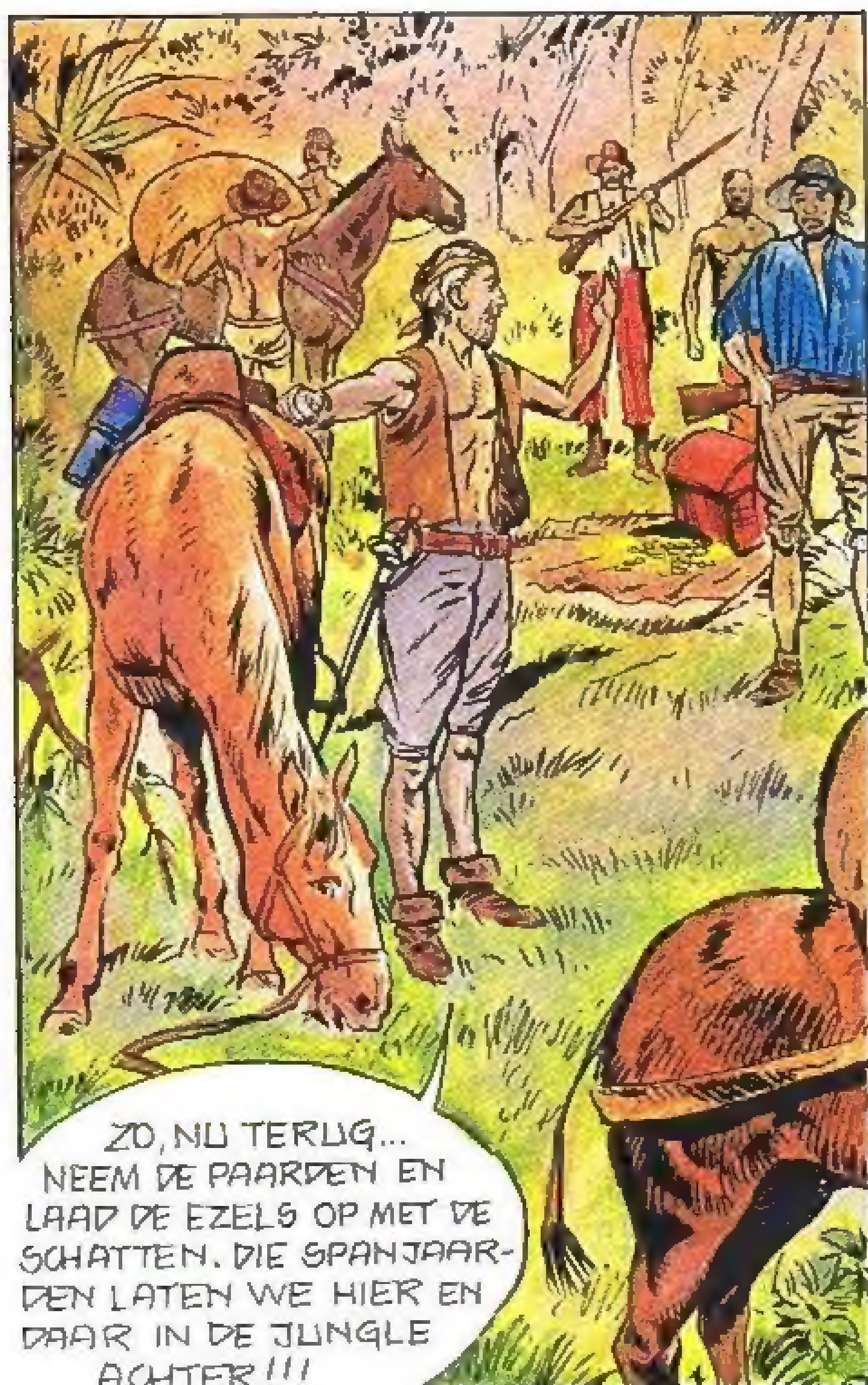

IK WAS TROTS ALS EEN PAUW, TERWIJL DEZE HELE ONDERNEMING TOCH ALLEEN MAAR WAS GESLAAGD DOORDAT VEERTIG PRIMA KAMERADEN 'S NACHTS DE JUNGLE WAREN INGETROKKEN OM DE SPANJAARDEN AAN TE VALLEN.

ZO, NU TERUG... NEEM DE PAARDEN EN LAAD DE EZELS OP MET DE SCHATTEN. DIE SPANJAARDEN LATEN WE HIER EN DAAR IN DE JUNGLE ACHTER!!!

DE KAPELAAN EN DE GOUVERNEUR NEMEN WE MEE ALS GIJZELAARS. HUN LEVEN HANGT AF VAN DE VOLGZAAMHEID VAN DE ANDEREN ...

DE VOLGENDE DAG TEGEN DE AVOND...

EN DE BASK, WAS DE OOGST GOED?
IK HOOP DAT JE EEN BEETJE GOUD VOOR ONS HEBT BEWAARD!
WAAR IS DE OLONNER?

EN JONGENS? IK BEGON ME AL TE VERVELEN.. ALLES NAAR WENS VERLOPEN?
JA... EN WE NEMEN TWEE WAARDEVOLLE GEVANGENEN MEE...

DUIVELSE MATROOS! HET HEEFT DUS AARDIG WAT OPGELEVERD?
GAAT WEL... MAAR TIJDENS M'N GEVANGENSCHAP HEB IK GEHOORD DAT ZE OP EEN VLOOT WACHTEN DIE TABAK EN CACAO NAAR SPANJE MOET VERSCHEPEN!

KAN BEST! HUN OPSLAGPLAATSEN LIGGEN INDERDAAD BOORDEVOL! ROEP ONMIDDELLIJK ALLE MANNEN BIJ ELKAAR!!

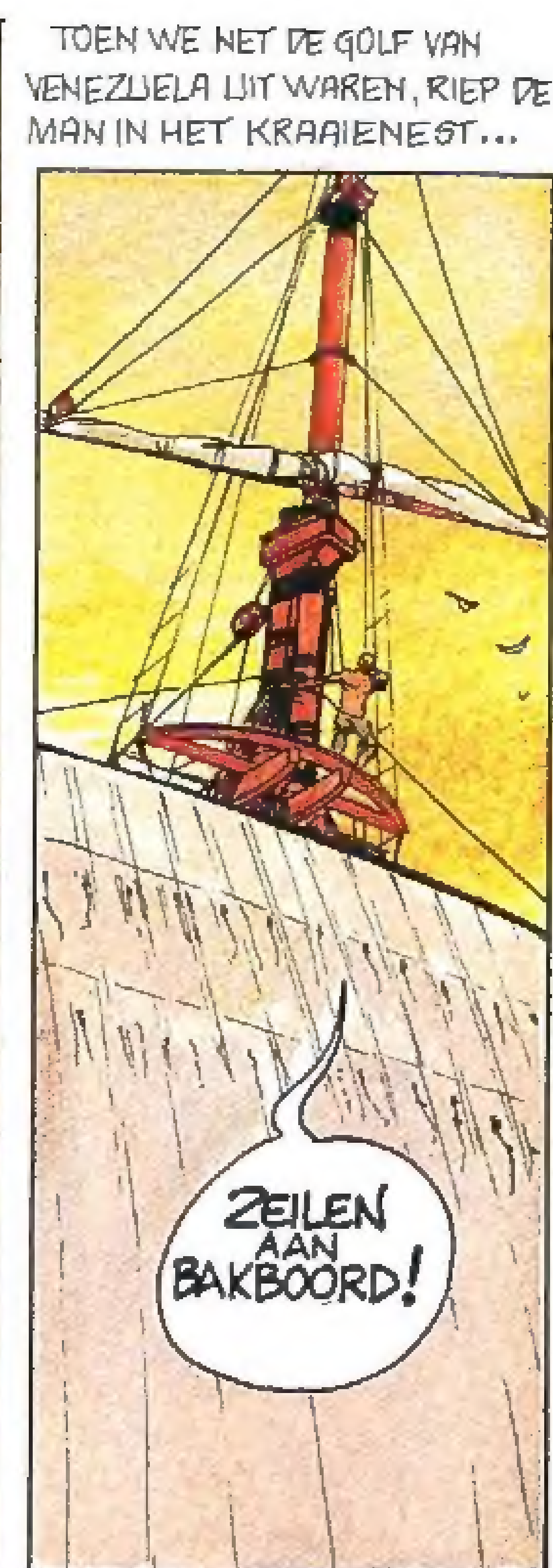
DIE NACHT WERD GEBRUIKT OM DE BOTEN TOT DE RAND TOE TE LADEN. DE SANTA DOROTEA, DIE WE HADDEN VEROVERD OP DE SPANJAARDEN, BLEEK DOOR HAAR ENORME LAADRUIMTE VAN ONSCHATBARE WAARDE TE ZIJN. OM HET WERK VLOT TE LATEN VERLOPEN, WERDEN INBOORLINGEN INGEZET.

TABAK, GOUD EN CACAO

TOEN WE NET DE GOLF VAN VENEZUELA UIT WAREN, RIEP DE MAN IN HET KRAAIENEST...

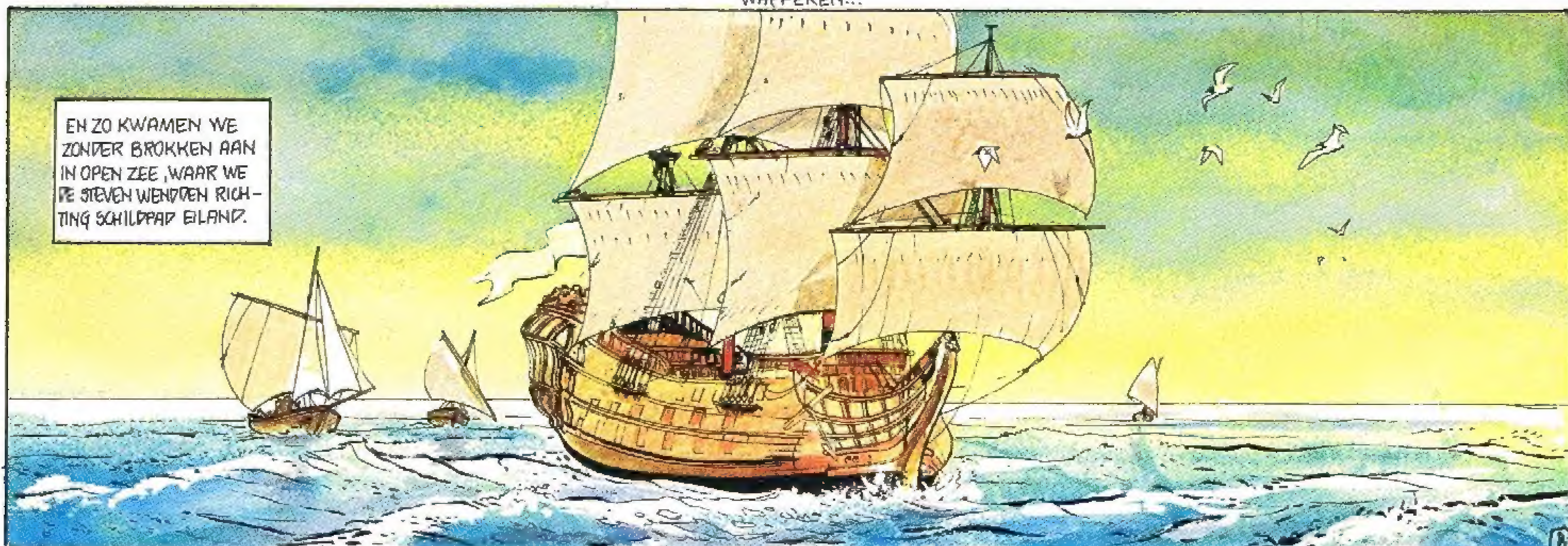

OVER PROVOCEREN GESPROKEN: DE OLONNER LIET DE ZWARTE VLAG PRECIES BINNEN HET GEZICHTSVELD VAN DE SPANJAARDEN WAPPEREN...

MAAR DIE GINGEN ER NIET OP IN: ZE HADDEN ONGETWIJFELD IETS NUTTIGER TE DOEN... MAAR WIJ VONDEN HET LEUKER TE GELOVEN DAT ZE BANG VOOR ONS WAREN!!

EINDE

Zeelui in de strip

SCHEEPSJONGENS, PIRATEN EN ANDERE ZEEBONKEN

Striphelden met zeebenen - het zijn er meer dan je misschien zou denken. Schepen zijn voor stripmakers een ideaal transportmiddel om hun helden zo ver mogelijk weg te sturen en ze op alle zeven zeeën hun avonturen te laten beleven. In dit artikel tref je een aantal bekende en minder bekende zeelui aan - al dan niet met ooglapje.

Een rare sinjeur, die Peer

Op het gebied van de zeevaart heeft Nederland een lange traditie: het is het land van Tromp en De Ruyter, van Bontekoe en Willem Barendtz. Zeehelden zijn spreekwoordelijk geworden in de Nederlandse taal. Nog steeds kan vrijwel ieder kind je vertellen welke held als jongen "in een blauwgeruite kiel" aan het grote wiel draaide (*de ga-ha-ha-hahanse dag*). Uitdrukkingen als "Dan liever de lucht in" (J.C.J. van Speijk) en "Ik val aan, volg mij" van Karel Doorman zijn gevleugeld: iedereeen gebruikt ze te pas en te onpas. Een van de beroemdste Nederlandse kinderboeken is het nog steeds veelgelezen *De scheepsjongens van Bontekoe* van Johan Fabricius. Het is gebaseerd op de aantekeningen van schipper Bontekoe, een boek dat nog regelmatig wordt herdrukt en telkens nieuwe lezers vindt. Bontekoe schrijft nuchter, eenvoudig Nederlands dat ondanks de zeventiende-eeuwse spelling nog altijd gemakkelijk leesbaar is. Er bestaat ook een stripversie van *De scheepsjongens van Bontekoe*, in de jaren vijftig getekend door Piet Wijn en geschreven door de journalist Hans Jacobs.

De stripversie van *De scheepsjongens van Bontekoe* werd gepubliceerd in het dagblad Het Vrije Volk. Ook in andere dagbladstrips uit die tijd speelde de zee een grote rol. De bekendste zijn natuurlijk *Eric de Noorman* van Hans Kresse en *Kapitein Rob* van Pieter Kuhn. Er verschenen tussen 1945 en 1966 in totaal 73 verhalen van Kapitein Rob, van *De avonturen van het zeilschip De Vrijheid* tot het onvoltooide *Rendez-vous in Jamaica*. Het tweede

verhaal ging over het dagboek van de beruchte piraat Peer de Schuymer, "een Hollandse zeerover, die leefde in de zeventiende eeuw," volgens Kapitein Rob: "Een rare sinjeur, die Peer. Hij roofde links en rechts en niets was voor hem veilig. En overal ter wereld had hij zijn schatten verborgen."
Pieter Kuhn, de geestelijke vader van Kapitein Rob, was ook zelf een verwoed zeeman. Als hij niet achter zijn tekentafel zat, zocht hij het water op. Martin Lodewijk (ook zelf ooit maker van een piratenstrip: *Arent Brandt*, 1958) schreef later over de grote geestverwantschap tussen Pieter Kuhn en Kapitein Rob: "Pieter Kuhn was eens te meer zo'n striptekenaar bij wie de identificatie met zijn hoofdfiguur en sommige bijfiguren bijna compleet was (Denk voor andere voor de hand liggende voorbeelden maar aan Hergé, Toonder, Kresse, Hubinon, Charlier, etc.) en dat uitte zich ook in de vormgeving. Elementen die op mij als jong lezertje indruk maakten waren bijvoorbeeld de altijd zo knoestige handen die Kuhn (. . .) tekende. . . echte zeemansbonken van klauwen met zware knoken en harde vierkante nagels. . . En die ogen, met die meestal droefgeestige Clark Gable-achtige schuin naar beneden aflopende oogleden. . . Was het die tijdgeest waarin dat type facie opgeld deed of is het de verre, door de einder starende zeemansblik. Ik hou 't op het laatste."

Overgehaalde landrotten

Kapitein Rob is zeker niet de enige zeebonk waaraan de jonge Nederlandse krantelezertjes zich konden vergapen. Marten Toonder, zelf de zoon van een scheepskapitein, had van jongs af aan de fascinerende verhalen over de zee gehoord. Bijna tegelijkertijd met Kapitein Rob voer ook *Kappie* uit, een kordate en doortaste zeeman waarvoor Toonder sr model had gestaan. Ook in Toonders beroemde strip *Tom Poes* was een van de allereerste bijfiguren een zeeman: de rondborstige Wal Rus, kapitein van het goede schip de Albatros, voortdurend bulderend over het gedrag van die "overgehaalde landrotten", maar altijd bereid met behulp van Bommels portemonnee gesust te worden. Wal Rus is een zeebonk *par excellence*, voor geen kleintje vervaard en aan wal nooit helemaal op z'n gemak. Hij is uit hetzelfde hout gesneden als bijvoorbeeld kapitein Haddock in *Kuifje* of Barney Jordan in *Bernard Prince*: allebei koppige, eigenwijze zeelui met een rijk arsenaal aan scheldwoorden en een welhaast onlesbare dorst. In *Het geheim van de Eenhoorn* identificeert Haddock zich met zijn zeevarende voorvader François ridder Hadoque, kapitein van 's Konings Marine en kommandant van het schip De Eenhoorn. Zijn schip en de schat die het vervoert, wordt gekaapt

door de beruchte zeerover Scharlaken Rackham.
Samen met Kuifje en professor Zonnebloem gaat hij op zoek naar de verdwenen stad. De allerberoemdste stripzeeman is echter geen kapitein, maar een gewone *sailorman*: Popeye. Waarschijnlijk is hij meteen ook een van de oudste zeelui. Hij was een van de figuren in de strip *Thimble Theater*, die werd getekend door Elsie Crisler Segar, kortweg Segar. De strip startte in 1919; een van de figuren erin was Olive Oyl, die in het Nederlands Olijfje genoemd zou worden. Pas tien jaar later kreeg ze gezelschap van haar aanbidder Popeye. De opvliegende, spinazie (*I am what I yam*) etende zeeman was binnen een mum van tijd razend populair; zeker toen Max Fleischer in 1932 de eerste Popeye-tekenfilms maakte. In de films moest Popeye het telkens opnemen tegen een andere zeeman, de schurkachtige Bluto - want ook de schurken in het beeldverhaal hebben zeebenen.

De verveling van een lange zeereis.

"Zijn naam staat voor terreur en plunderingen, voor roof, moord en brandstichting... Hij regeert met wreed geweld de zeeën tussen Florida en Vuurland. Hij ontwijkt met zijn Zwarte Valk alle hinderlagen van land- en zeemachten. In het kielzog van zijn driemaster liggen platgebrande nederzettingen en steden en in de grond geboorde schepen. Uit angst voor hem deserteren tientallen matrozen. Beducht voor zijn ongebreidelde vernielzucht blijven handsschepen verborgen in de havens... Zijn naam is Roodbaard..."
Zo begint het verhaal *De Spaanse hinderlaag* van Victor Hubinon en J.-M. Charlier. Onder de schurken in het beeldverhaal nemen de piraten, kapers en andere zeeschuimers een aparte plaats in, maar de sluwe meedogenloze Roodbaard lijkt het eeuwige leven te hebben. Nog steeds ontkomt hij aan elke valstrik, met of zonder hulp van zijn zoon Erik, ooit een oppassende jongen maar uit loyaliteit aan zijn vader piraat geworden. Ook wordt hij bijgestaan door de oude Driepoot, mank maar minstens even handig en geslepen als de kapitein zelf, en door de neger Baba.
De belevenissen van het driemanschap Roodbaard, Driepoot en Baba zijn niet alleen in de *Roodbaard*-verhalen terug te vinden, maar ook spelen ze (of beter: hun zeer verre voorouders) een weinig fortuinlijke rol in de Asterix-verhalen. Welke list ze ook bedenken, onherroepelijk kruisen de piraten het pad van Asterix en Obelix. De gevolgen zijn desastreus, want zelfs aan een schaamtevolle aftocht komen de piraten meestal niet toe. Elk verhaal opnieuw slaat het noodlot genadeloos toe in de vorm van twee Galliërs, op zoek naar een gelegenheid om de verveling van een lange zeereis te verdrijven.
Via *Asterix* komen we bij de vele komische piratenstrips, want het gewelddadige gooi- en smijtwerk op zee lijkt vooral aanleiding tot lachen te geven. Zo'n strip is bijvoorbeeld *Ouwe Niek* van Remacle, waarin de oorspronkelijke hoofdfiguur, de nogal saaie en brave zeeman Ouwe Niek, al snel overvleugeld werd door de mislukte piraat Zwartbaard. Zwartbaard is een sufferd van het zuiverste water. Hij wordt zwaar op zijn kop gezeten door zijn Bestevaar, die met harde hand probeert om Zwartbaard de juiste piratenmanieren bij te brengen.
Een andere onbetrouwbare strippiraat is *Kleine Pier* van Dick Matena, die korte tijd furore maakte in het jeugdblad Pep. Kleine Pier blijkt het onopppassende broertje te zijn van de in en in keurige stuurman Lieven de Witt, een trouw onderdaan van de Republiek der Verenigde Nederlanden. En hoe uitgestrekt de zeven zeeën ook zijn, de twee broers komen elkaar onherroepelijk tegen en vanaf dat moment, aan het begin van het verhaal *De Danser van Algiers*, delen ze lief en - vooral - leed.

Beginnende stripheld

Op hun omzwervingen ontmoeten Pier en Lieven de legendarische piraat Simon de Danser. Ze waren niet de laatste stripfiguren die hij op zijn pad vond. In *Het schatteneiland* van Eddy Ryssack moet de Danser het opnemen tegen de rauwe Knevel de Killer, die beschikt over een uitgelezen, maar wat merkwaardig samengestelde bemanning, waarvan onder anderen een Chinese kok en een verdwaalde Noorman deel uitmaken. Een ander bekend lid van die bemanning is zijn scheepsjongen, Brammetje Bram.
In de loop van de geschiedenis is scheepsjongen een uitstekend beroep gebleken voor een beginnende stripheld. Denk bijvoorbeeld maar eens aan *Cori de*

scheepsjongen, een van de bekendste figuren van tekenaar Bob de Moor. In die reeks gebruikt hij bekende gebeurtenissen uit de geschiedenis als uitgangspunt voor een verhaal: de overwinning van de Engelse en Nederlandse marine op de onoverwinnelijk geachte Spaanse Armade bijvoorbeeld (*De onoverwinnelijke vloot*), of de overwintering op Nova Zembla (*De gedoemde reis*). Het nieuwe verhaal, waaraan Bob de Moor momenteel druk bezig is, speelt zich af in Noord-Afrika en zal gaan over de Slag bij Lepanto. Met *Cori de scheepsjongen* zijn we weer terug bij de realistische strip. Een ander voorbeeld: de spannende belevenissen van de timmermansleerling Jonne Seymensz, in de strip *Jonne* van Gerrit Stapel. Jonne valt in handen van ronselaars en vertrekt zonder het te willen op een schip van de Verenigde Oostindische Compagnie naar de Oost. Voor Gerrit Stapel, een specialist in historische verhalen, was *Jonne* niet zijn eerste zeevaartstrip: daarvoor had hij de strip *Joris Valkenier* gemaakt, die enkele jaren geleden werd herdrukt in de reeks *Uit de Toonder studio's*.

Ook William Vance geldt als een specialist op het gebied van de historische strip. Voor het weekblad Kuifje tekende hij eerst jarenlang de avonturen van de Engelse marine-officier *Howard Flynn*, op tekst van Yves Duval, en tegenwoordig als een soort opvolger daarvan *Bruce J. Hawker*, op tekst van A.P. Duchâteau. Ten slotte komen we bij de bekendste en populairste zeeman van de afgelopen twintig jaar: *Corto Maltese*, de hoofdfiguur van Hugo Pratt, die voor het eerst opdook in *De ballade van de zilte zee* - een verhaal dat alweer 22 jaar geleden voor het eerst verscheen. Corto, ooit door een stripkenner omschreven als "het onechte kind van Mata Hari en Marco Polo", dwaalt door de geschiedenis en raakt betrokken bij de belangrijke gebeurtenissen aan het begin van deze eeuw. Hij komt terecht in de Russisch-Japanse oorlog, wordt daarna matroos, maar deserteert en zwerft rond in het Caraïbische gebied. Zijn avonturen voeren hem naar Siberië, Ethiopië en Venetië. Daarbij komt zijn oorspronkelijke beroep steeds meer op de achtergrond te staan: alleen zijn kleding herinnert daar nog aan. Aan zijn laatste avontuur, *De helvetiërs*, komt zelfs geen druppel water meer te pas.

Het is vooral zijn karakter dat Corto een typische zeeman maakt. Hij is een zwerver, een romantische anarchist die niet aan bezit hecht en voortdurend onderweg is. In eerste instantie lijkt hij hard en cynisch, maar die buitenkant camoufleert een gevoeligheid die soms plotseling de kop op steekt. Waarschijnlijk is dat - afgezien van Pratts grote grafische kwaliteiten - een verklaring voor Corto's grote en blijvende succes: hij is een stripheld met een hart.

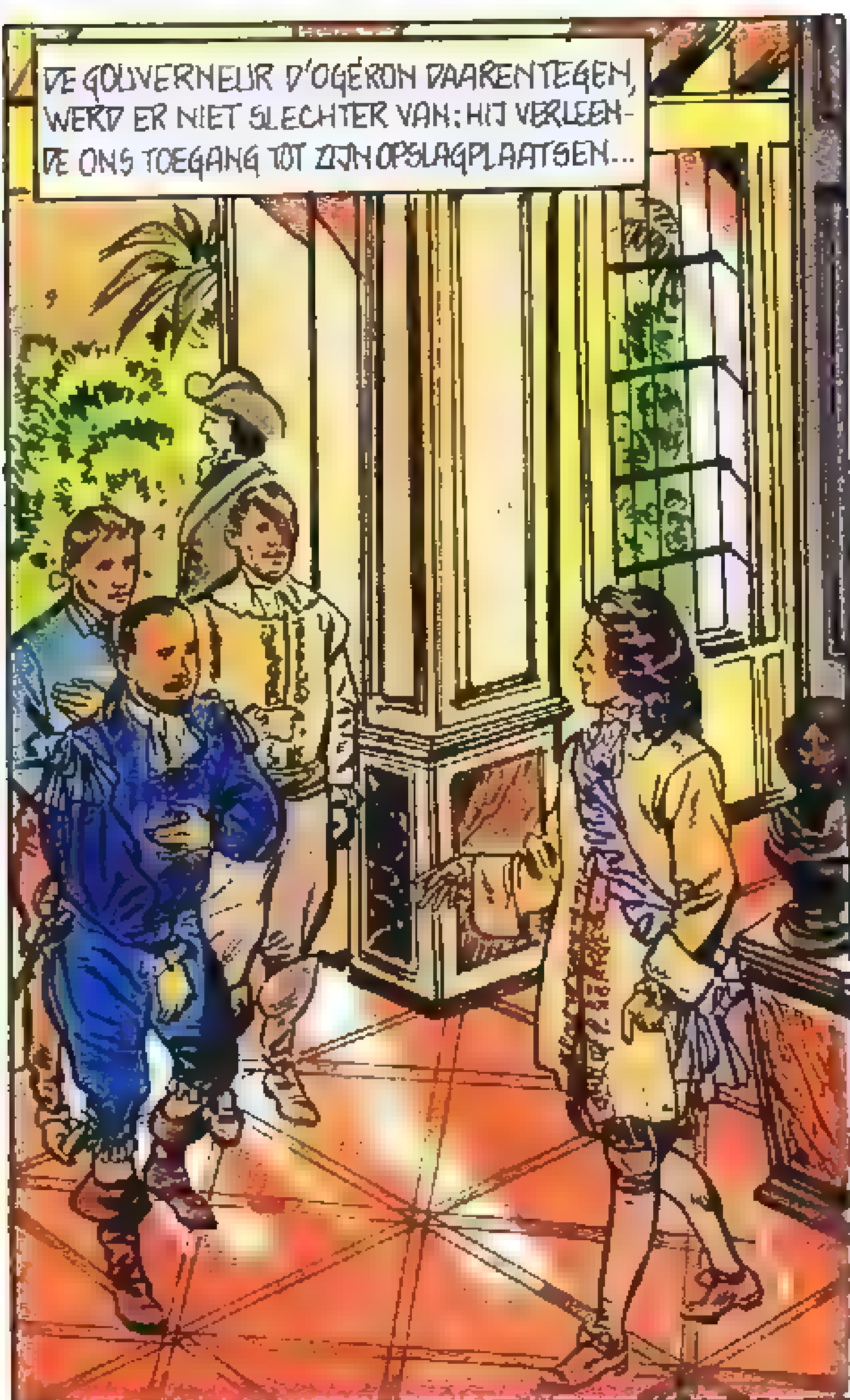

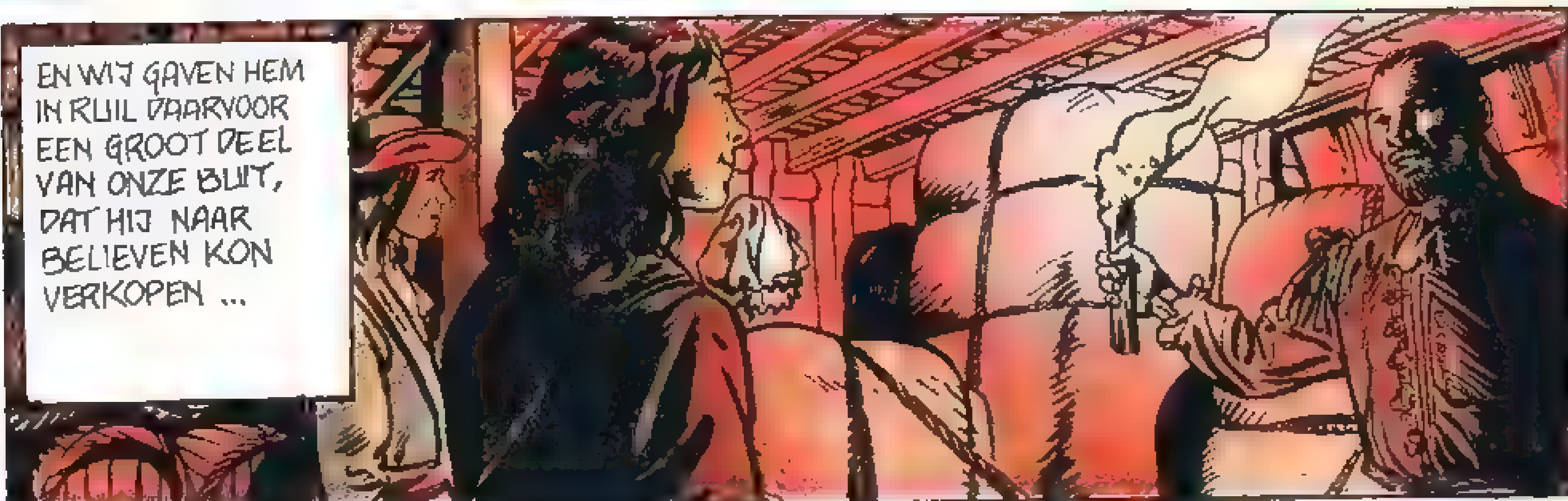
D. Merezette
G. Dewamme

DE NEDERLAAG BIJ CAMPECHE

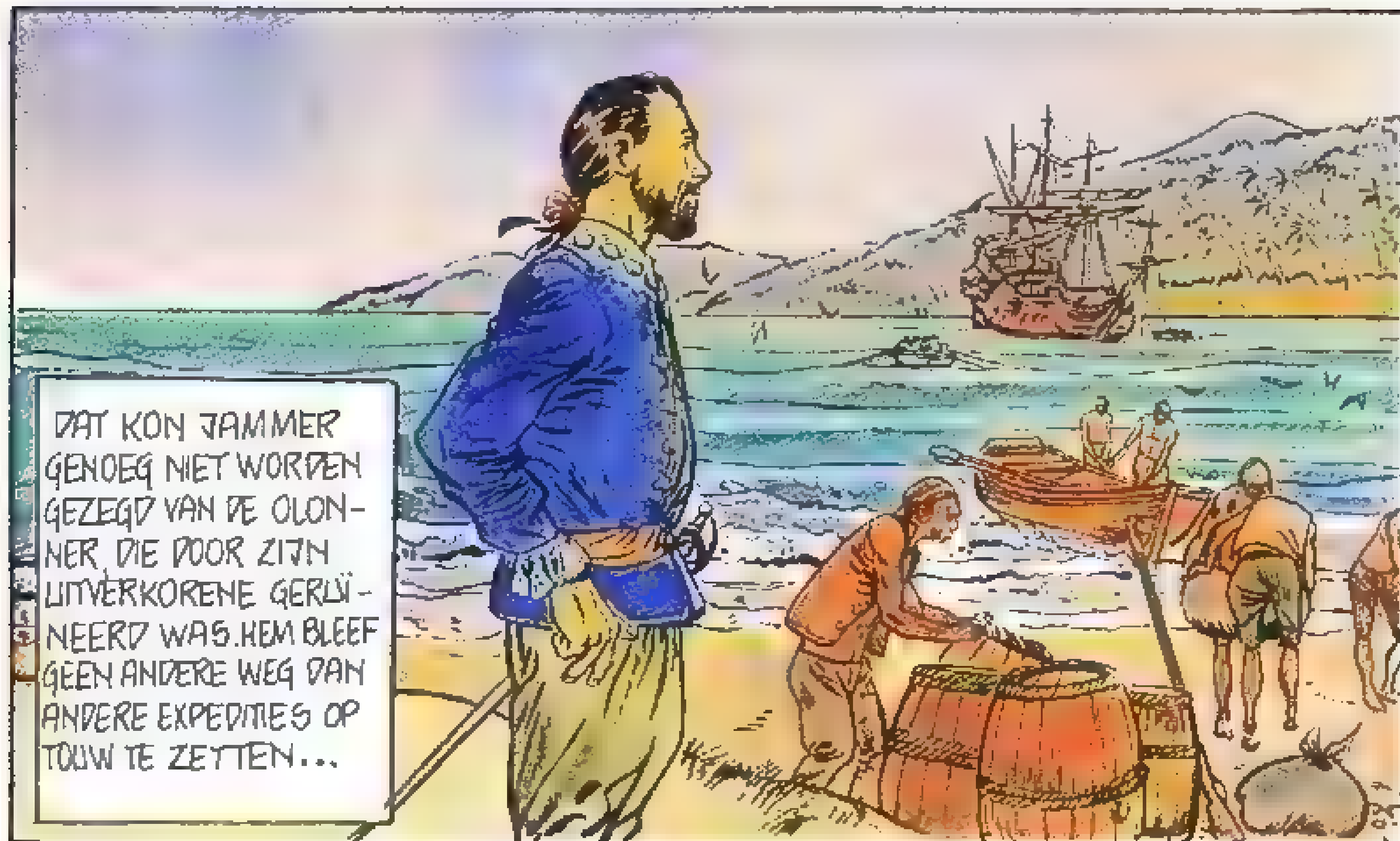

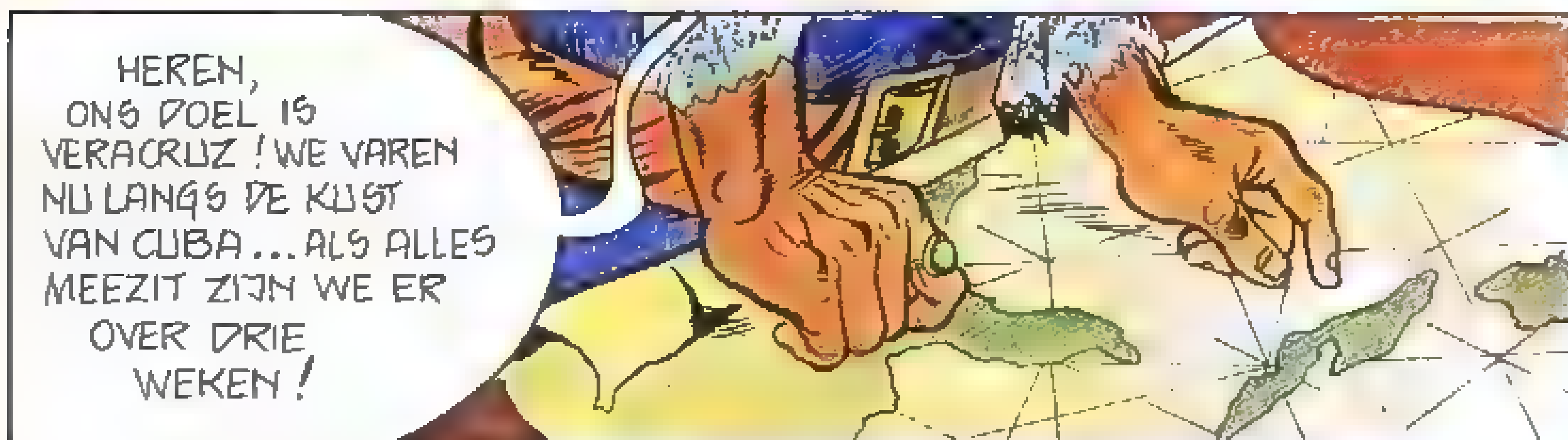

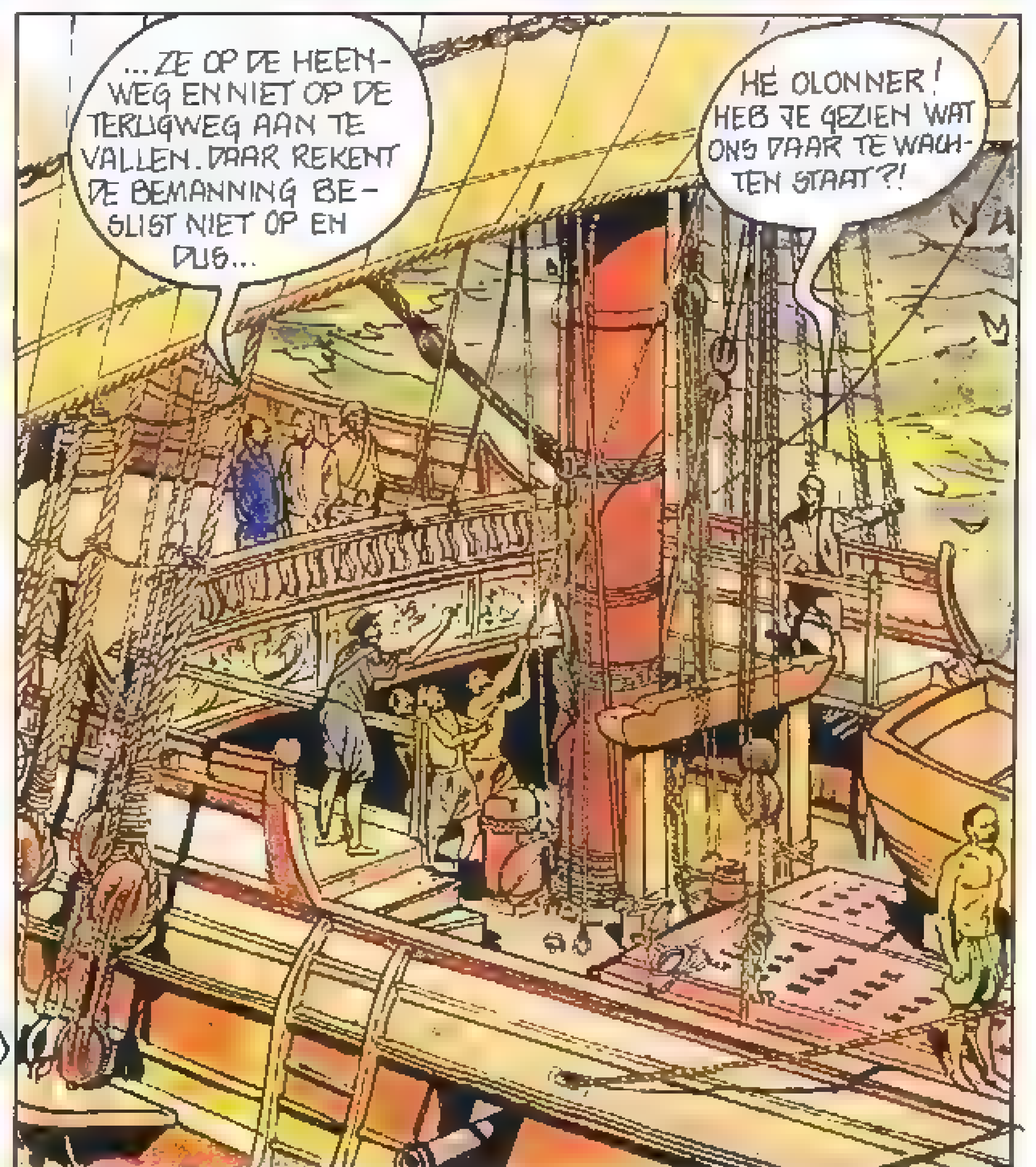
DE NEDERLAAG BIJ CAMPECHE

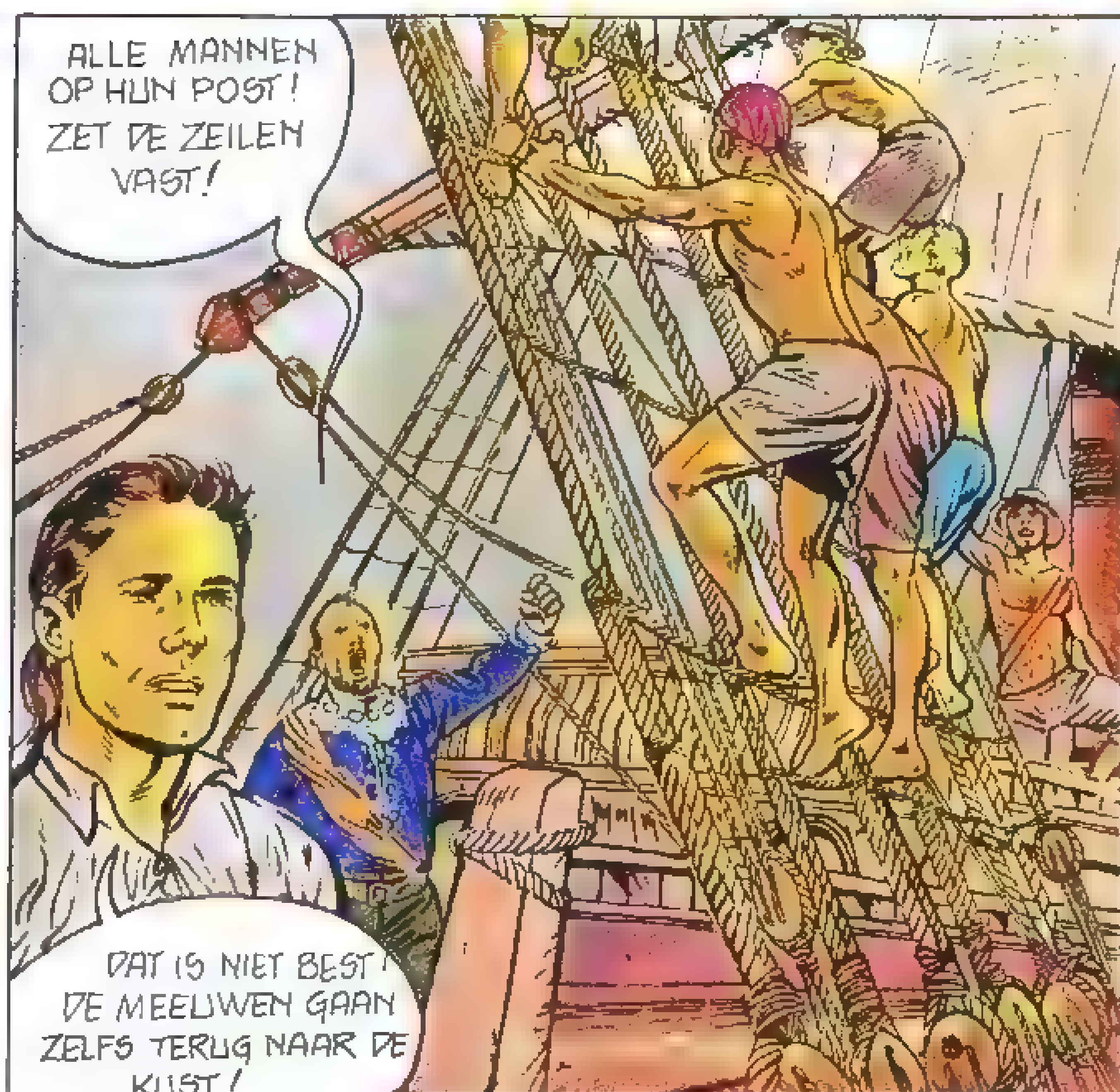

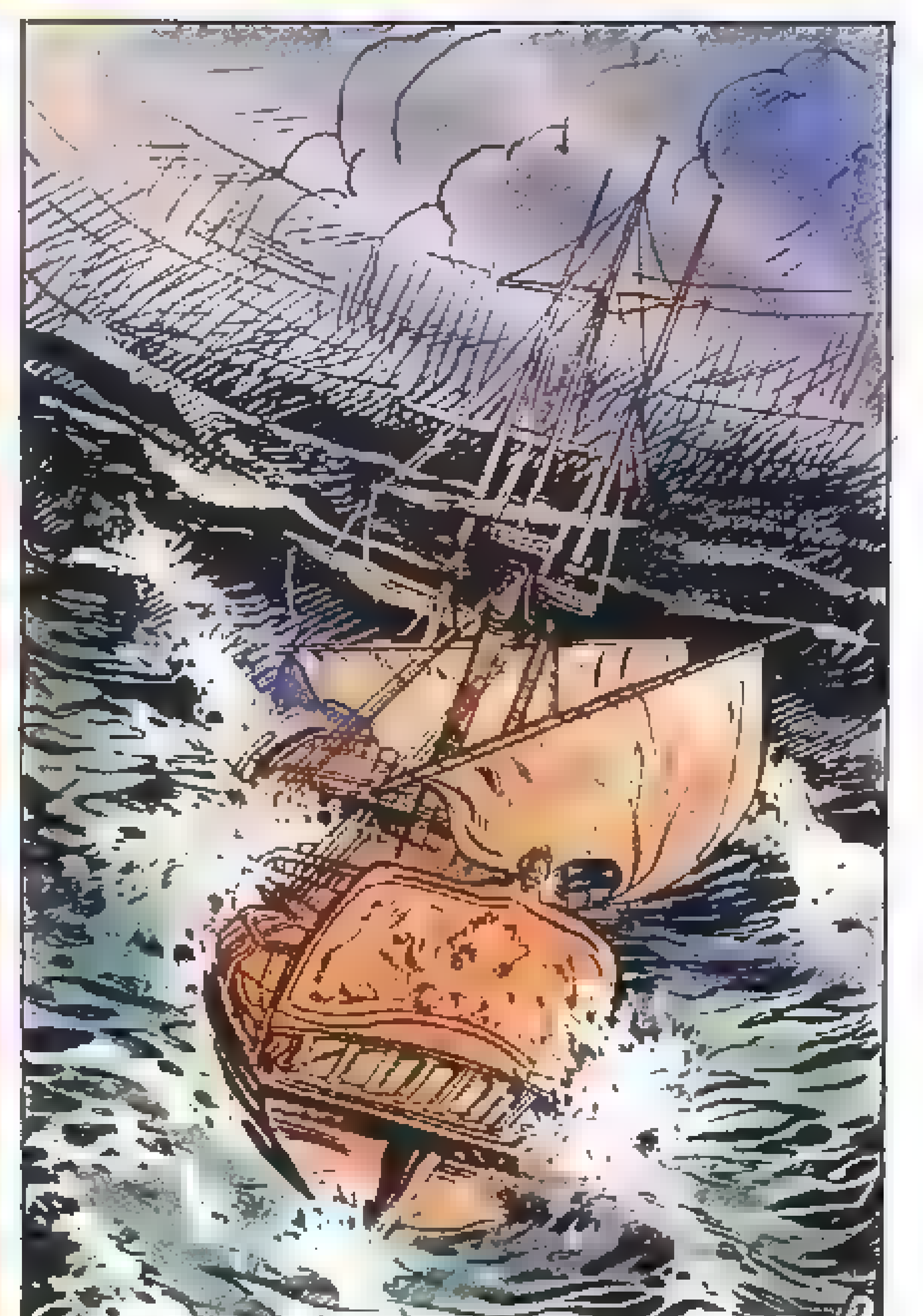

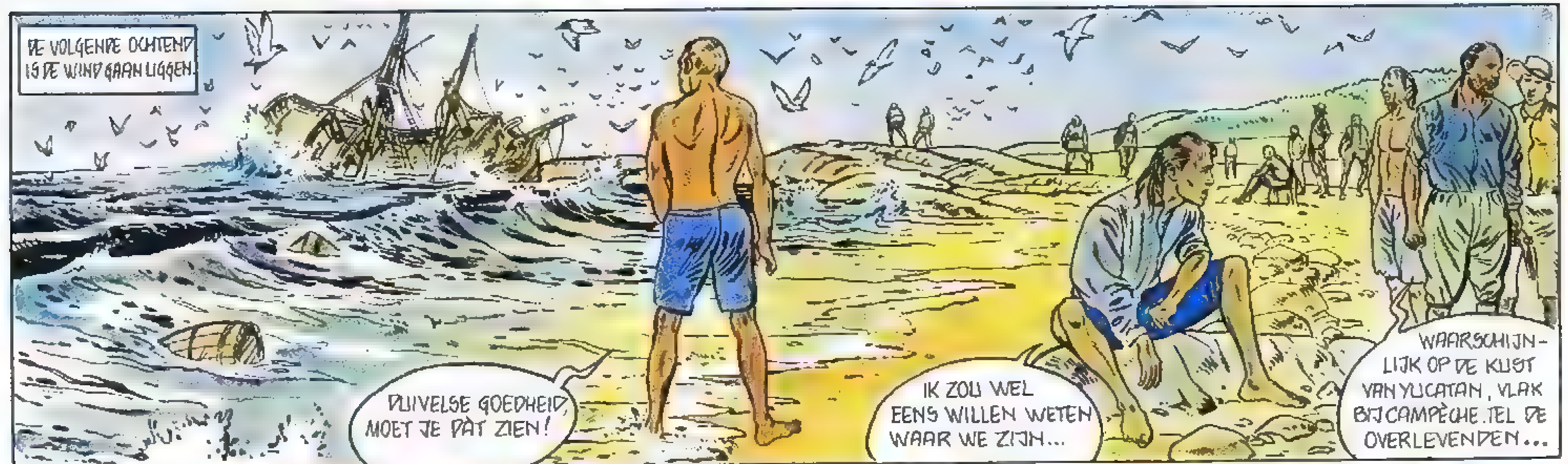

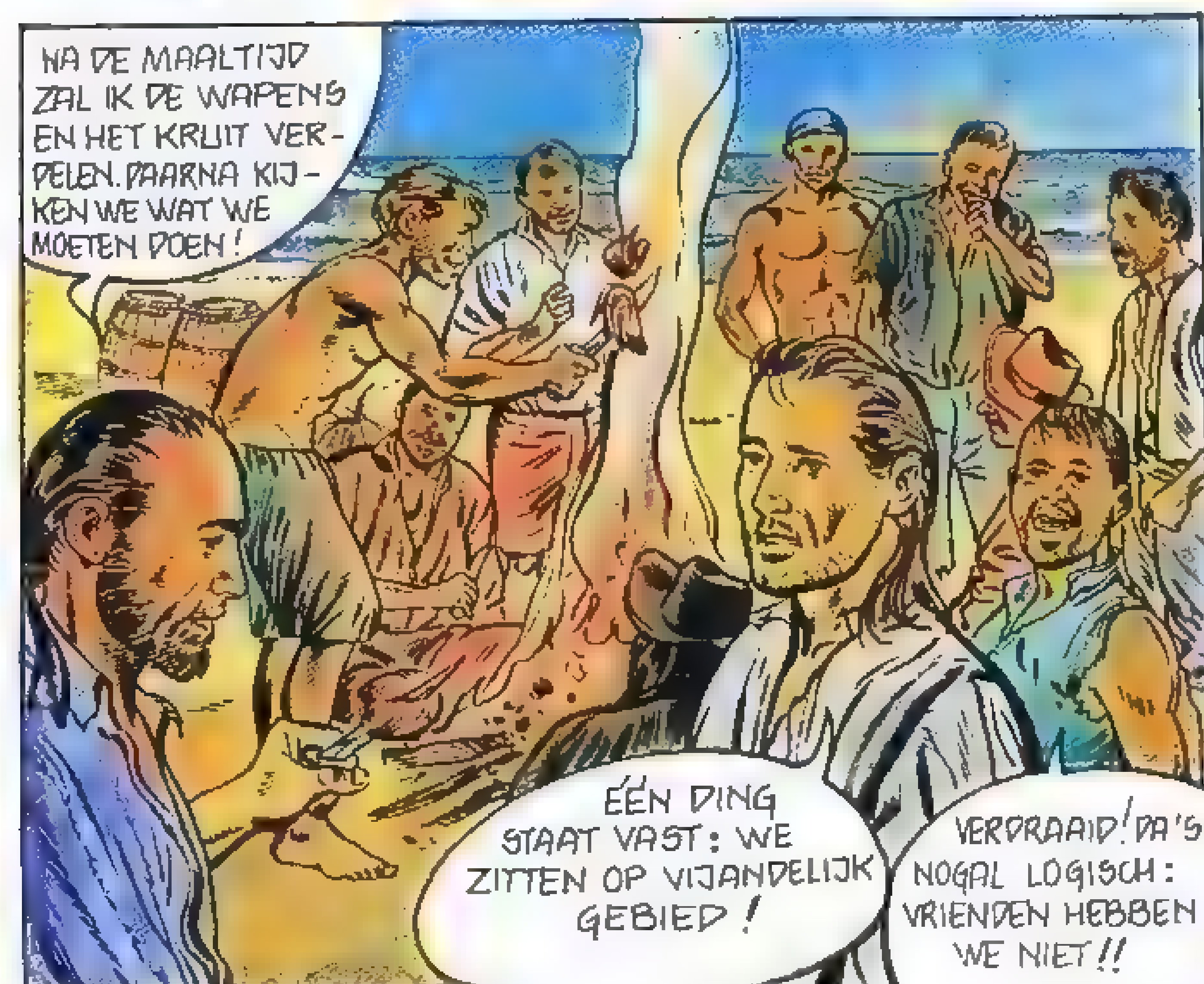

ZEVEN DAGEN EN NACHTEN LEEFDEN WE IN EEN RAZERNIJ... HET SCHIP WAS ONBESTUURBAAR EN DEINDE VAN GOLF NAAR GOLF... EEN HEL, AANGEVUURD DOOR EEN DOLGEDRAAIDE WIND!!

KIJK UIT!
CCRRAACK

OLONNER, WE SLAAN TE PLETTER OP DE KUST!!
IK WEET HET, MAAR HEMEL, WAT WIL JE DAT IK MEER DOE! HOU JE VAST!

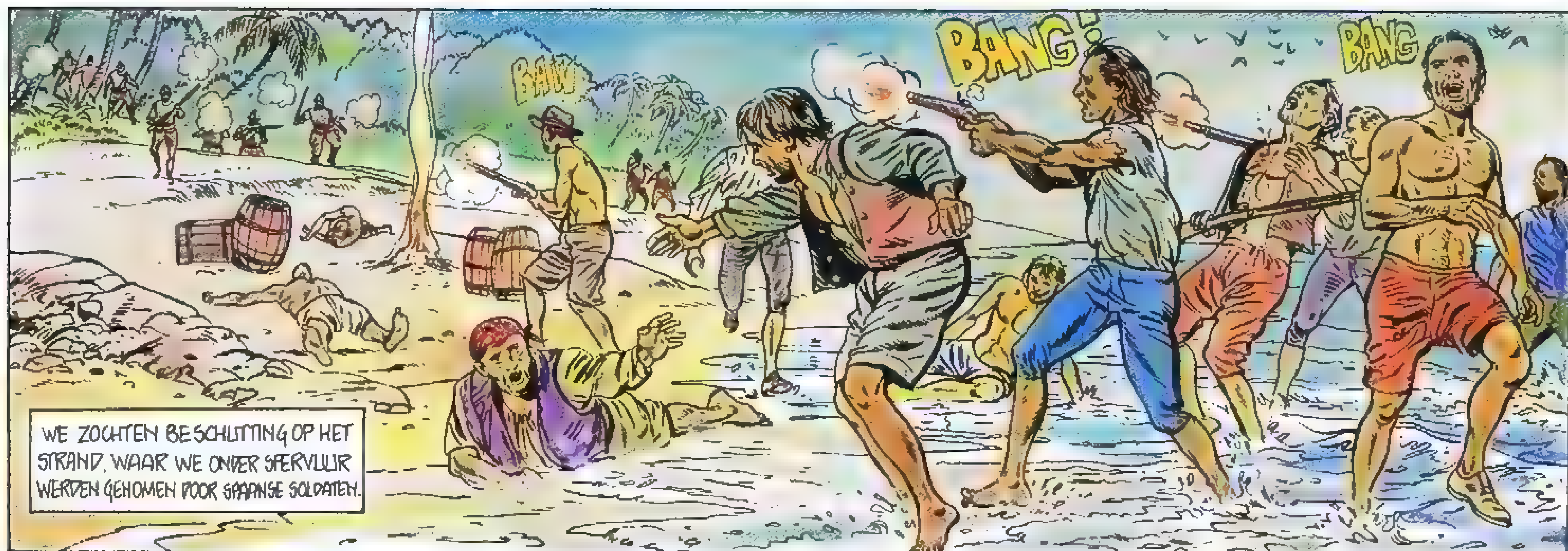

DE VOLGENDE OCHTEND IS DE WIND GAAN LIGGEN.
DUIVELSE GOEDHEID, MOET JE DAT ZIEN!
IK ZOU WEL EENS WILLEN WETEN WAAR WE ZIJN...
WAARSCHIJNLIJK OP DE KUST VAN YUCATAN, VLAK BIJ CAMPÊCHE. TEL DE OVERLEVENDEN...

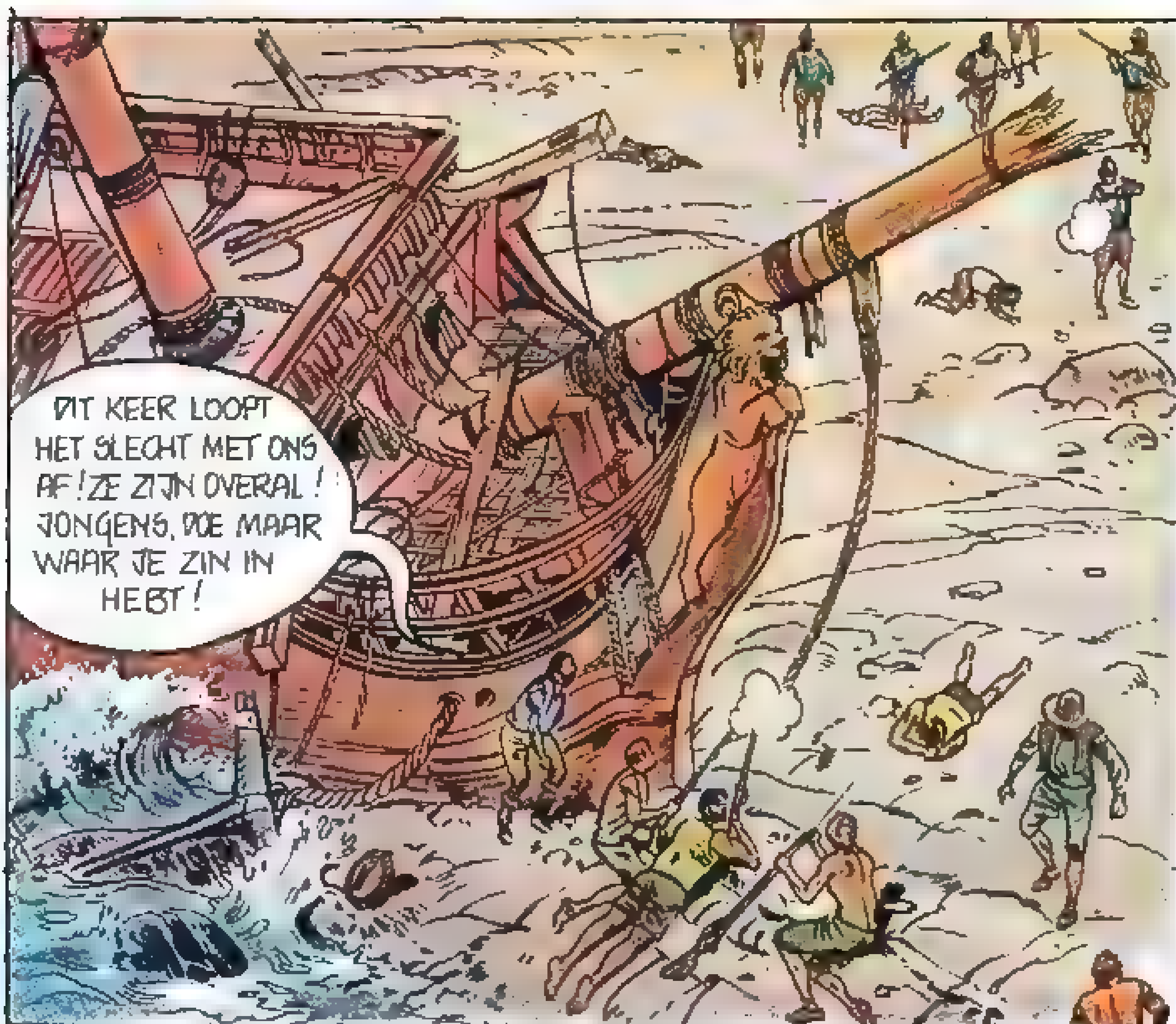

NA DE MAALTIJD ZAL IK DE WAPENS EN HET KRUIT VERDELEN. DAARNA KIJKEN WE WAT WE MOETEN DOEN!
ÉÉN DING STAAT VAST: WE ZITTEN OP VIJANDELIJK GEBIED!
VERDRAAID! DA'S NOGAL LOGISCH: VRIENDEN HEBBEN WE NIET!!

WE MOETEN EERST AAN EEN BOOT ZIEN TE KOMEN! DE ONZE IS NIET...
PAW!
AAA!

TE WAPEN! ALLEMAAL TERUGTREKKEN NAAR HET WRAK!

DE NEDERLAAG BIJ CAMPECHE

WAAR KOMEN JULLIE VANDAAN EN WIE IS JE KOMMANDANT ?
VAN SCHILDPAD-EILAND ! DE OLONNER WAS ONZE KOMMANDANT, MAAR HIJ IS DOOD... HIJ EN ZIJN OFFICIEREN. ZE LIGGEN BIJ HET WRAK !

DIE DAAR MET DIE BAARD !
PRIMA ! WE ZULLEN CAMPÈCHE DE GOEDE TIJDING BRENGEN... DIE DUIVEL IS DOOD !!

WEL, KAPITEIN DIAZ, U BENT DUS DE MAN DIE DE NIEUWE WERELD VAN DE OLONNER HEBT VERLOST ! ROEM EN FORTUIN ZULLEN UW DEEL ZIJN !

IK HOOP HET, IK HOOP HET ...

HEMEL, NOOIT GEDACHT DAT JE ZO GOED WONDEN KON NAMAKEN. JE HEBT ONS VERDOMD VEEL GEDUVEL BESPAARD !

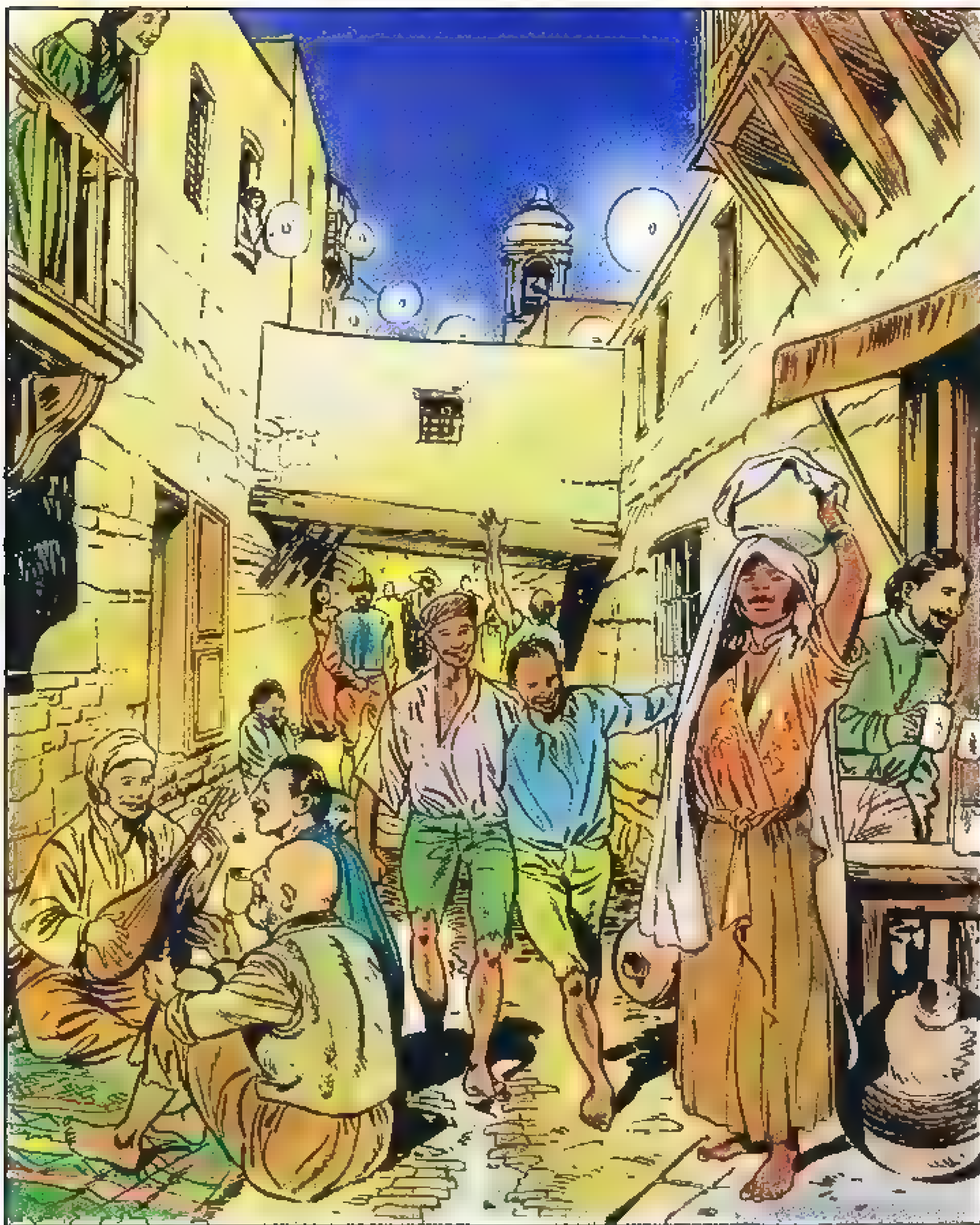

PF, WE ZIJN NOG NIET UIT DE ELLENDE ! WAT GAAN WE NU DOEN ?
WE TREKKEN EERST DE KLEREN VAN DIE DODE SPANJAARDEN AAN EN GAAN DAN NAAR CAMPÈCHE ! ALLEEN DAAR VINDEN WE EEN MANIER OM TE VLUCHTEN !

HÉ ! HET IS DAAR VOLOP FEEST !

OIGA AMIGO ! QUE PAS AQUI ?
NO LO SABEIS ? SE CELEBRA LA MUERTE DEL OLONNES...
* HÉ VRIEND ! WAT GEBEURT HIER ?
** WEET JE DAT NIET ? WE VIEREN DE DOOD VAN DE OLONNER !

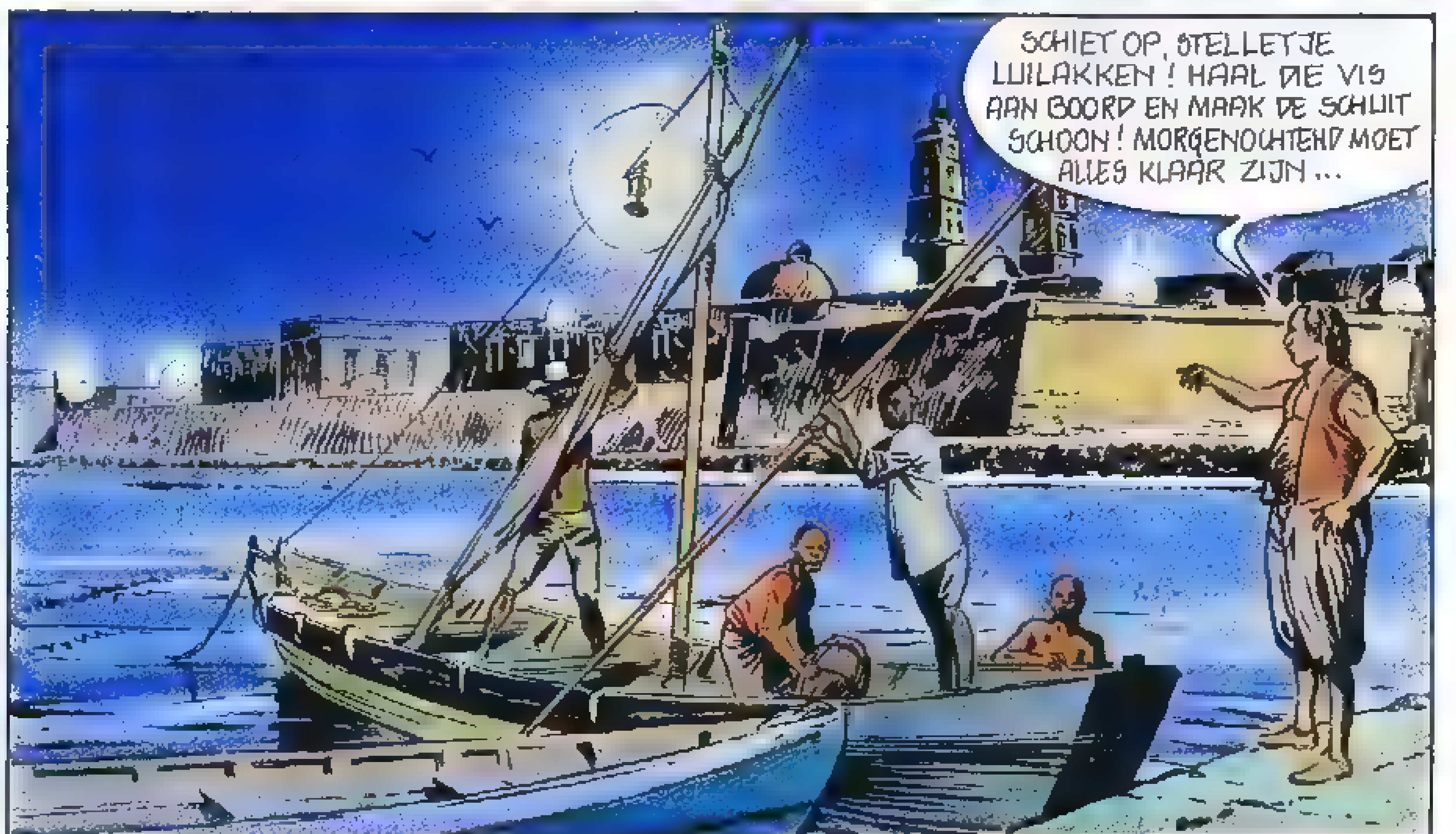
DE NEDERLAAG BIJ CAMPECHE

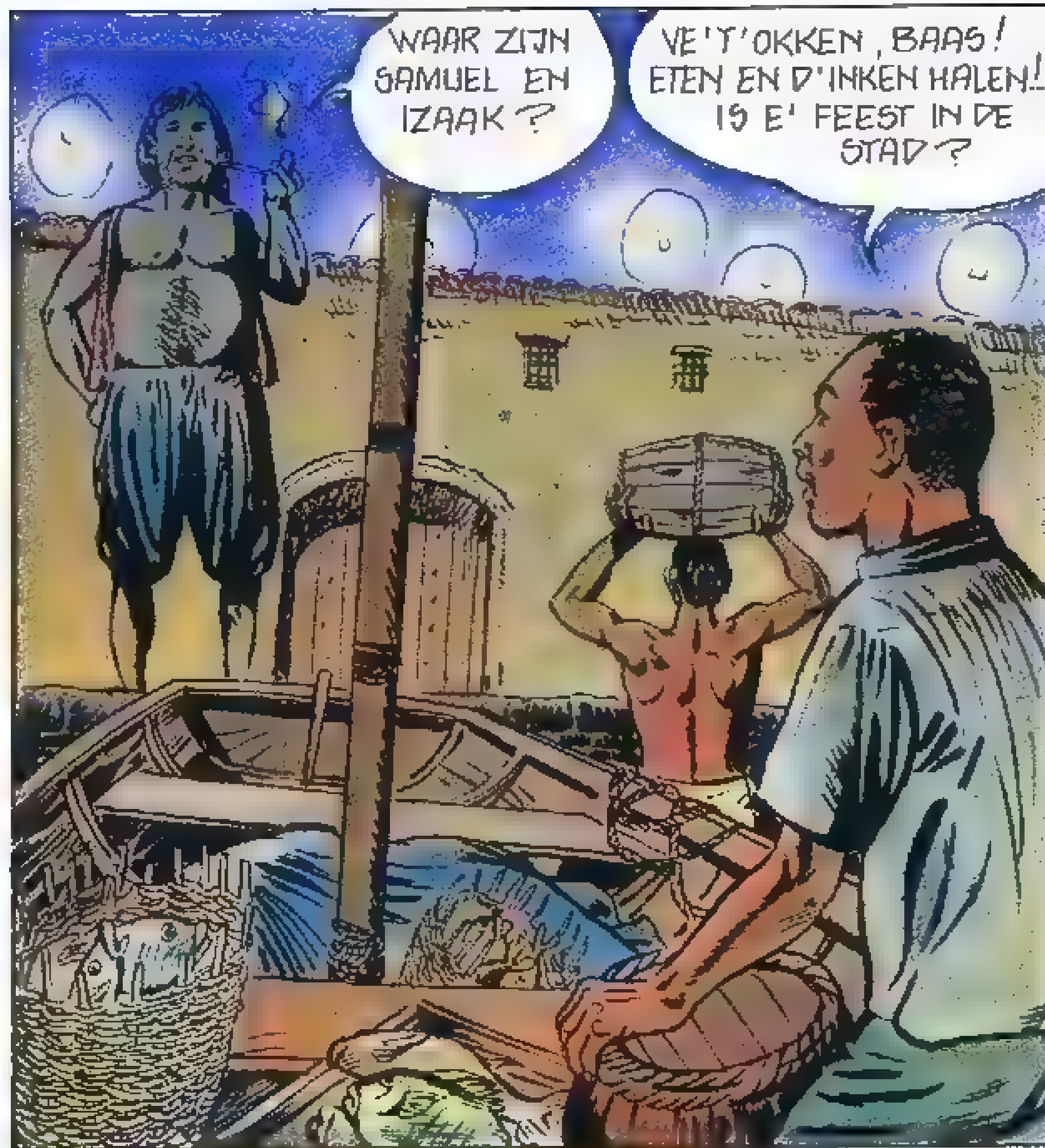

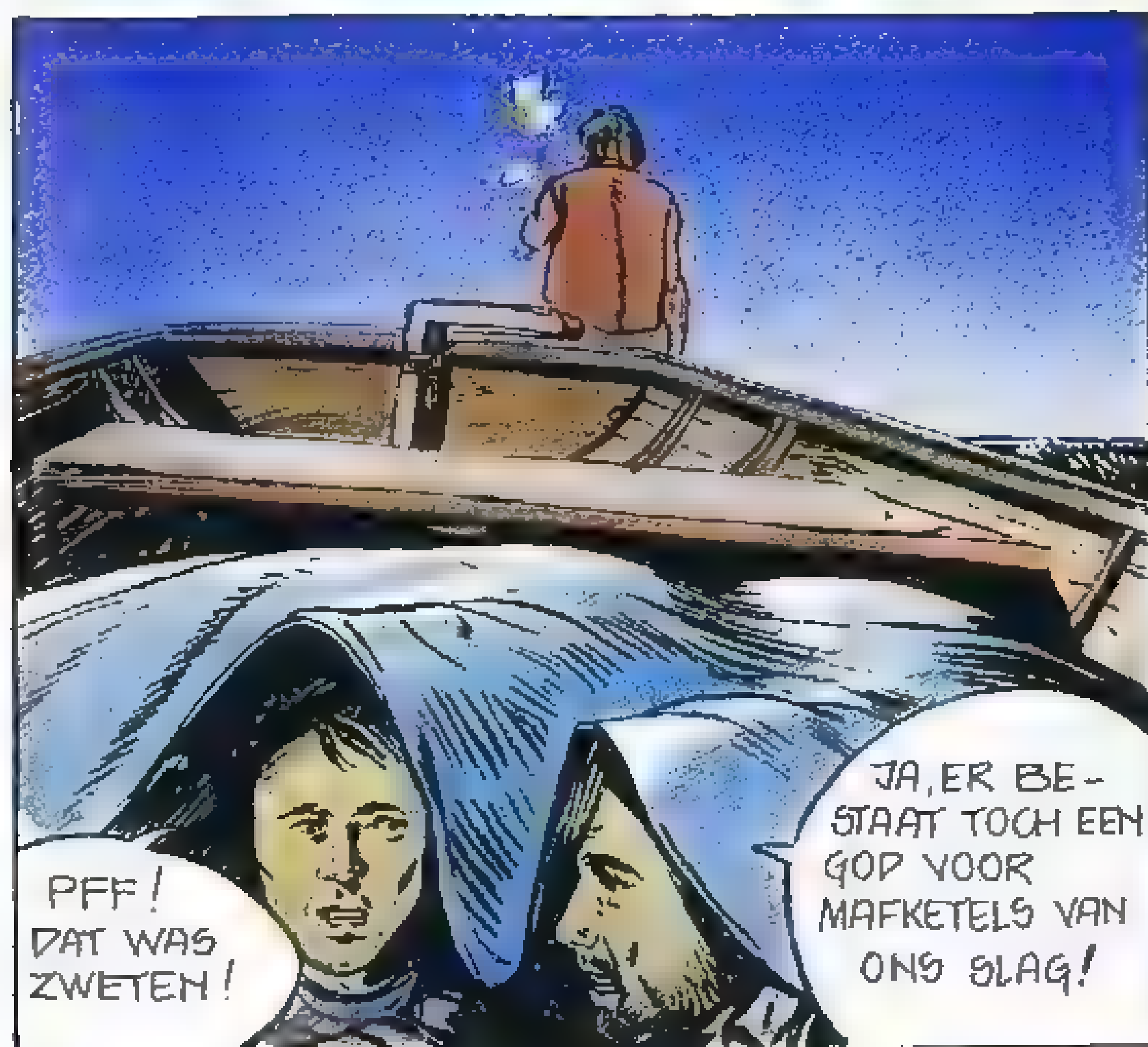

WAT HEB JE HEN BELOOFD, DAT ZE ONS ZO GRAAG HELPEN?
WAT KUN JE EEN SLAAF ANDERS BELOVEN DAN ZIJN VRIJHEID?

WAAR ZIJN SAMUEL EN IZAAK?
VE'T'OKKEN, BAAS! ETEN EN D'INKEN HALEN! IS E' FEEST IN DE STAD?

JA, ZE HEBBEN DIE HOND VAN EEN OLONNER TE PAKKEN GEHAD. ZO... IK GA SLAPEN, TOT MORGEN!...

PFF! DAT WAS ZWETEN!
JA, ER BESTAAT TOCH EEN GOD VOOR MAFKETELS VAN ONS SLAG!

LAADT HET DRINKWATER IN EN GOOI DIE VIS OVER BOORD!
WE HEBBEN VOORLOPIG VOOR TWEE DAGEN NODIG! DOOF DE LANTAARNS!

EN NU HET ZEIL HIJSEN!

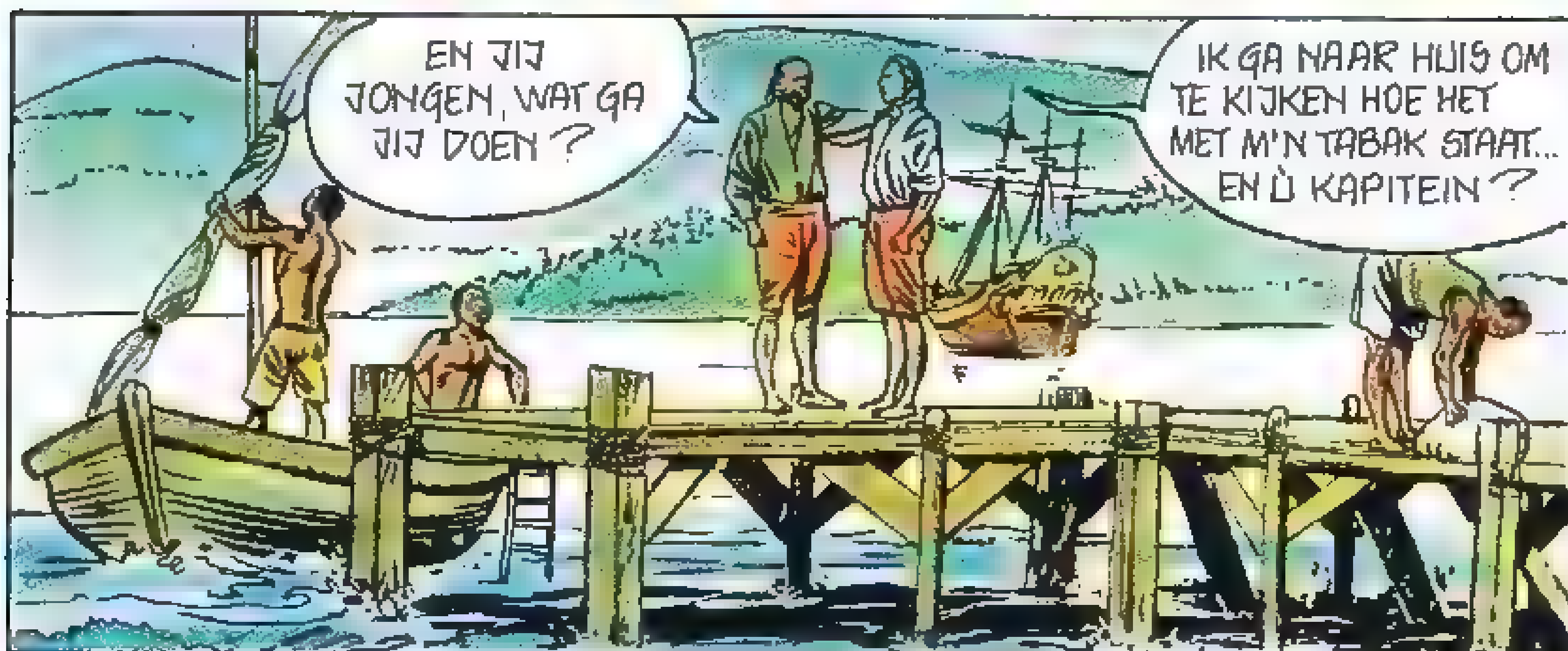

7

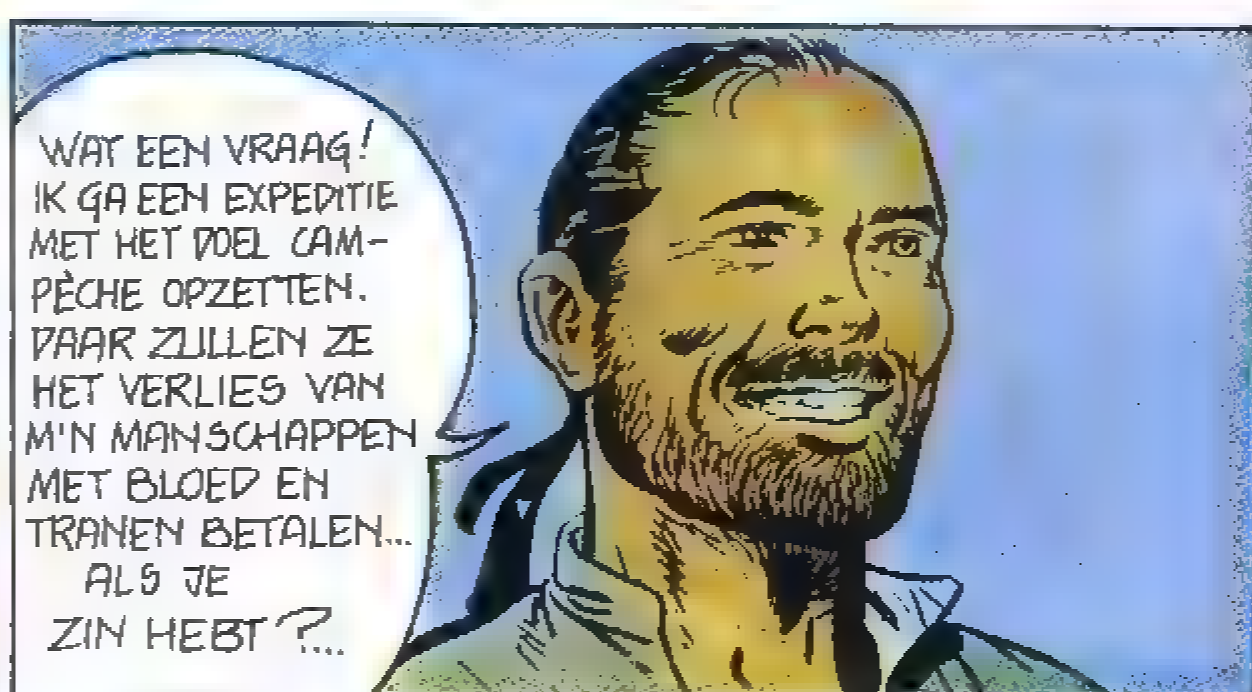
DE NEDERLAAG BIJ CAMPECHE

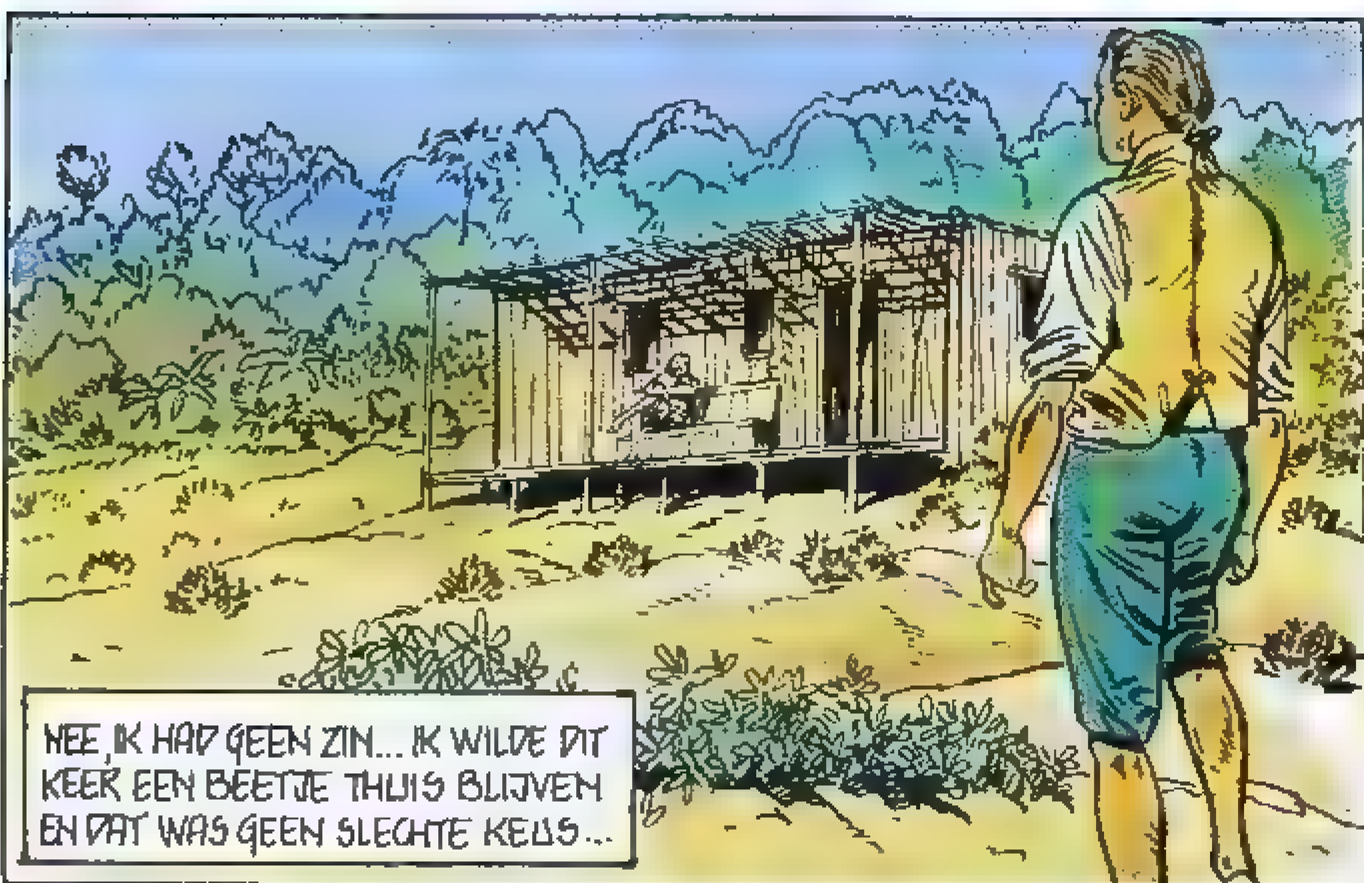

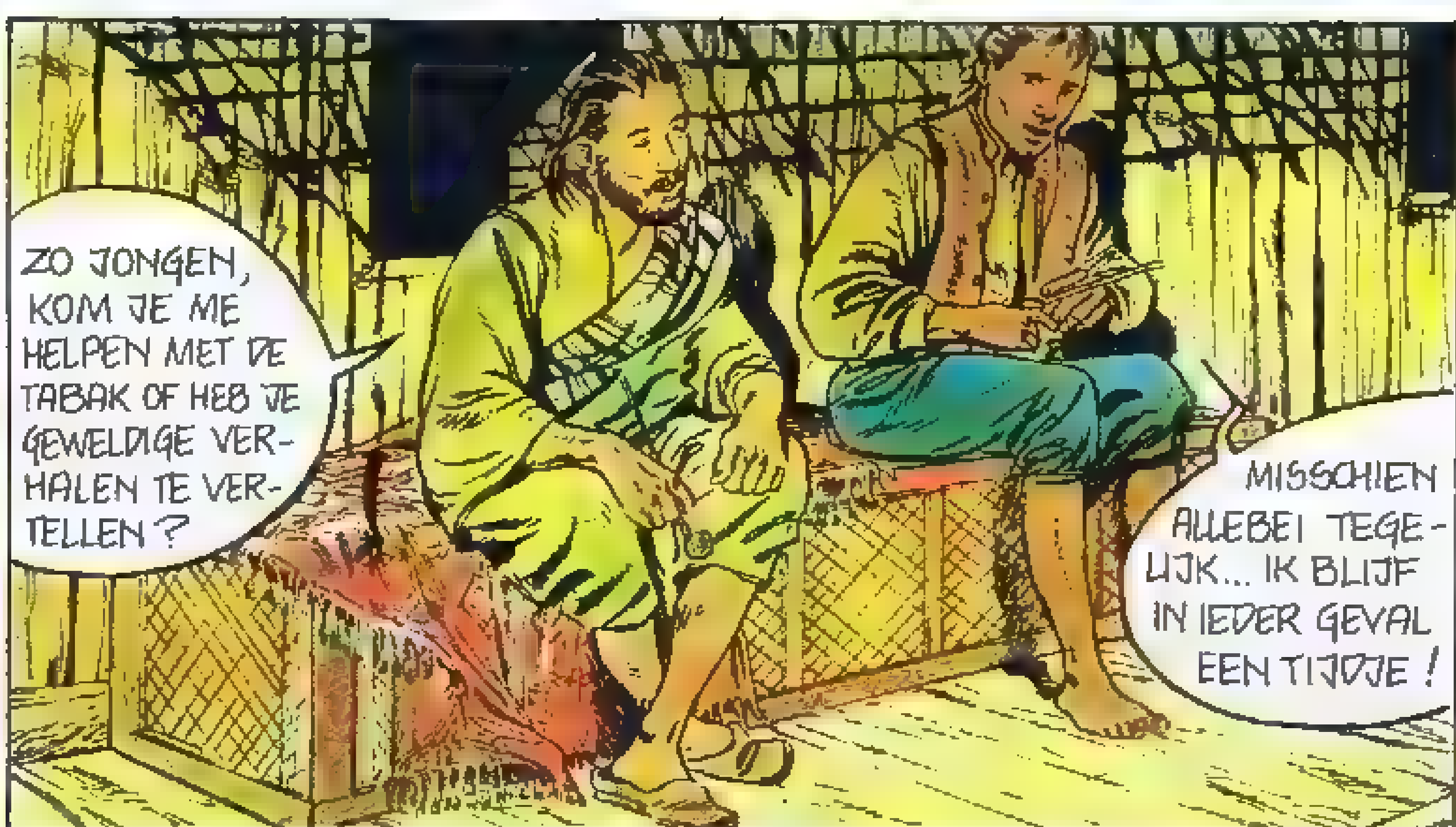

EINDE VAN HET VIJFDE HOOFDSTUK

de man die sneller spreekt dan zijn schaduw

HANS VAN WILLIGENBURG

Hans van Willigenburg is zonder meer één van Hilversum's bekendste verschijningen. Al meer dan 20 jaar is hij het gezicht en de stem van de KRO. Hans heeft in z'n carrière tal van mensen geïnterviewd. Zelf staat hij niet te trappelen geïnterviewd te worden. Voor Kuifje maakte hij met genoegen een uitzondering. We zochten hem op in zijn woonplaats Amsterdam.

Kun je wat vertellen over je beginperiode?
Na mijn diensttijd verdiende ik vrij weinig. Daar kon je bijna niet van leven. Geld voor extra's was er niet. In die tijd zat het halen van een rijbewijs er niet in. Het was niet te betalen. Met allerlei baantjes verdiende ik wat bij. Kelner aan het strand. Gids op een rondvaartboot. Bij Philips deed ik de internationale artiestenpromotie. De KRO vroeg mij een stemtest te doen. Ze vonden dat ik een goede stem had. Ik heb de test gedaan en tot mijn stomme verwondering was iedereen enthousiast. Ik ben als omroeper gaan freelancen voor de KRO. Voor mijn gevoel verdiende je daar veel geld mee. Ik kreeg een programma te presenteren:
IN ANTWOORD OP UW SCHRIJVEN. Een verzoekplatenprogramma. Zeer populair in die tijd. Een half jaar later, tegen het eind van de jaren '60, ben ik het programma van 12 tot 2 gaan presenteren. Ruim 2000 keer...

En de stap naar TV?
Dat kwam niet eens bij me op. Tot ze me vroegen een test te doen. Ik dacht: "TV? Met dit hoofd? NEE!" Ik heb de test wel gedaan. Uit honderden mensen hebben ze mij gekozen. Het heeft een jaar geduurd voor ik JA heb gezegd. Niet dat ze me iedere dag belden of ik nu alsjeblieft op de tv wilde, dat niet. Ik zag me mijn leven ook niet bij Philips slijten en net op het juiste moment, ruim een jaar na de test, belden ze weer eens op. "Waarom ook niet?" dacht ik bij mezelf. Ik werd tv-omroeper.

Klassewerk is niet alleen één van de langstlopende programma's, het is ook zeer populair...
Het bestond al een paar jaar voor ik het ging presenteren. Eerlijk gezegd vind ik het één van de leukste dingen, die ik doe. Met kinderen van een jaar of elf, twaalf kun je over van alles praten. Kinderen zijn bovendien eerlijk. Ze hebben op iedere vraag een antwoord. Met de winnende klas gaan we één of twee weken het programma in het buitenland opnemen. Op dat moment krijg je een ander soort kontakt met ze. Je wordt hun grote vriend. Je brengt ze naar bed, sust hun ruzies. Ze praten met je. Als ik dat vergelijk met mezelf op die leeftijd. Ik was destijds reuze naïef. In mijn jeugd was iemand van twaalf net zo bij de hand als nu iemand van een jaar of acht. Een 16-jarige is nu bijna volwassen.

Een ander opmerkelijk programma van je is vrijdagavond met Van Willigenburg.
Programma's worden vaak genoemd naar de presentator. HANS zou het mijne dus moeten heten. Dat klinkt niet. Ik heb HANS VAN W. VANUIT CARRE voorgesteld. Je hebt een misdadiger met dezelfde voornaam, waarvan ze de achternaam ook altijd met een initiaal aanduiden. Vandaar dat men er van afzag. De inhoud van het programma wordt in overleg met de redaktie, waarvan ik zelf deel uitmaak, samengesteld. Een onderwerp zie ik niet altijd zitten. Lukt het de redaktie niet mij te overtuigen, dan laten we het varen. Andersom gebeurt ook. Dat vind ik dan wel jammer...

Minder bekend is je radioprogramma "de zonnebloem".
Een programma over ziekte en gezondheid. Veelal komen daar onderwerpen aan bod, waarin ik -uiteraard- niet thuis ben. Enkele dagen voor de uitzending krijg ik pakken informatie thuis, die ik doorlees. Ik wil weten waarover ik praat. Met de gasten, die in dit programma aan het woord komen, ga ik zeer voorzichtig om. Hun ziekte is een kwetsbaar onderwerp. In dit programma, dat rechtstreeks wordt uitgezonden, loop ik op mijn tenen om te voorkomen dat ik mensen onderuit haal.

Je staat bekend als filmkenner bij uitstek.
Ik heb het imago, dat ik veel van films weet. Over dit onderwerp krijg ik veel brieven. "U weet het vast wel!", staat er in. Soms moet ik me gek zoeken, maar ik beantwoord alles!

Heb je als bekende nederlander een privéleven?
Ik krijg fanmail. Verzoeken voor foto's met handtekening. Vooral van de jeugd vanwege het programma "klassewerk". Je wordt herkend op straat. Dat hoort tot het normale patroon. Ik heb het twee, hooguit drie keer vervelend gevonden. In de regel zijn mensen nooit vervelend. Je weet dat alles wat je privé doet, bekeken wordt. Winkelen. Op vakantie gaan. Heb ik een vrije avond ben ik me toch weer op het voorbereiden op een komend programma. Ik kan nooit rustig zitten. Ik ben wel relaxed. Het voorbereiden van programma's vind ik leuk. Anders heb ik geen rust. Mijn omgeving vindt dat wel eens lastig. Op mijn manier kan ik me fantastisch ontspannen. Natuurlijk word ik wel eens kriegel. Na 15 minuten ben ik dat kwijt. Ik raak niet overspannen, ik kan tegen stress.

Kun je je eigen programma's terugzien?
Mijn allerleukste optreden vind ik het optreden met Miss Piggy. Hoewel ik degene, die "haar doet" naast me zag zitten, geloofde ik op dat moment helemaal in haar. Het is één van de weinige dingen waar ik naar kan kijken. Zit iemand anders mijn programma's terug te kijken, dan ga ik in de keuken koffie zetten.

Andere ambities? Toneel? Film?
Ik heb toneel gespeeld. Ik zou weer wat gaan doen, maar door mijn programma "vrijdagavond met Van Willigenburg" kwam ik in tijdnood. Volgend jaar misschien. Film... Niet gauw denk ik. De regisseur moet ik kunnen vertrouwen. Je bent aan iemand overgeleverd. Je weet niet hoe hij gaat monteren. Op het toneel ben je lijfelijk aanwezig. Ik zou moeite hebben met de technische kant van de film. Wachten. Scenes 21 keer overdoen.

Tot slot: welke films hebben je voorkeur?
The Wizard of Oz. Vroeger ging ik met mijn ouders en mijn zuster naar musicals. Die zwakke plek is gebleven. Ik heb genoten van Who Framed Roger Rabbit? Knap gemaakt. Een schoolvoorbeeld van een goede film vind ik All About Eve met Bette Davis. Waar ik niets om geef is science fiction. Niet dat ik er iets op tegen heb. Voor bij voorbaat komische films ben ik allergisch. Dan zijn ze nooit echt leuk. Ik herken er niets van mezelf in...

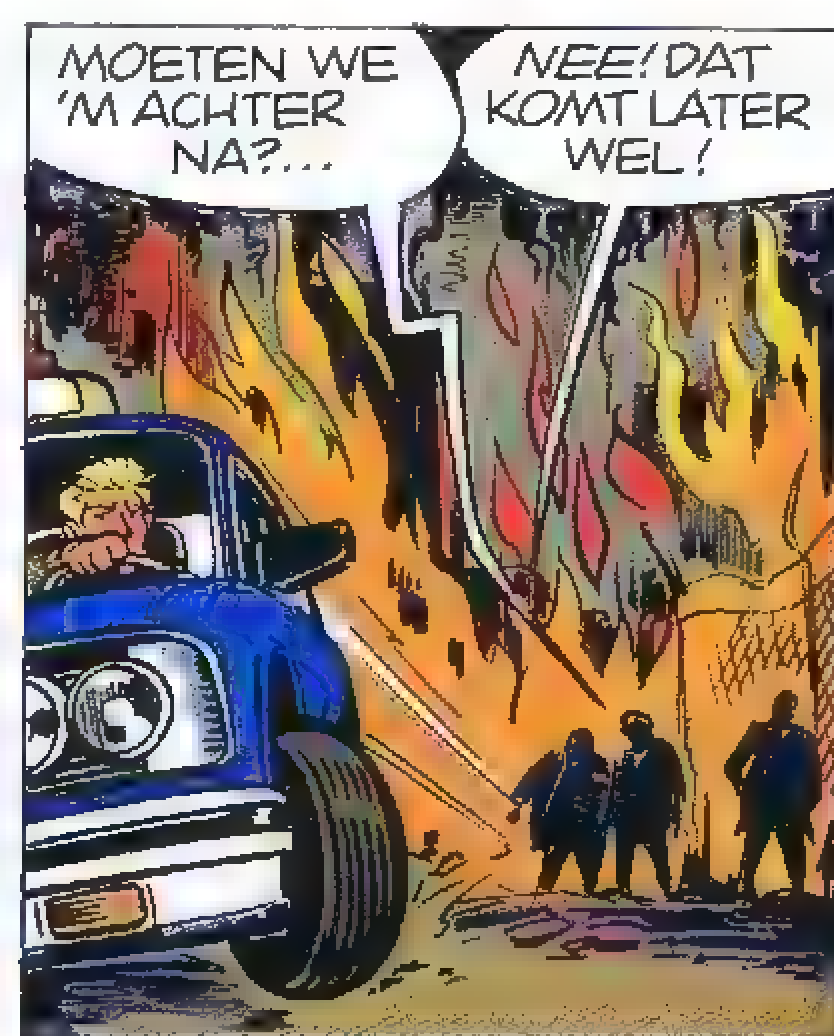
Rein van Willigen

M. Oosterveer
W. Ritstier

CLAUDIA BRÜCKEN *DE WRAAK VAN DE WITTE E*

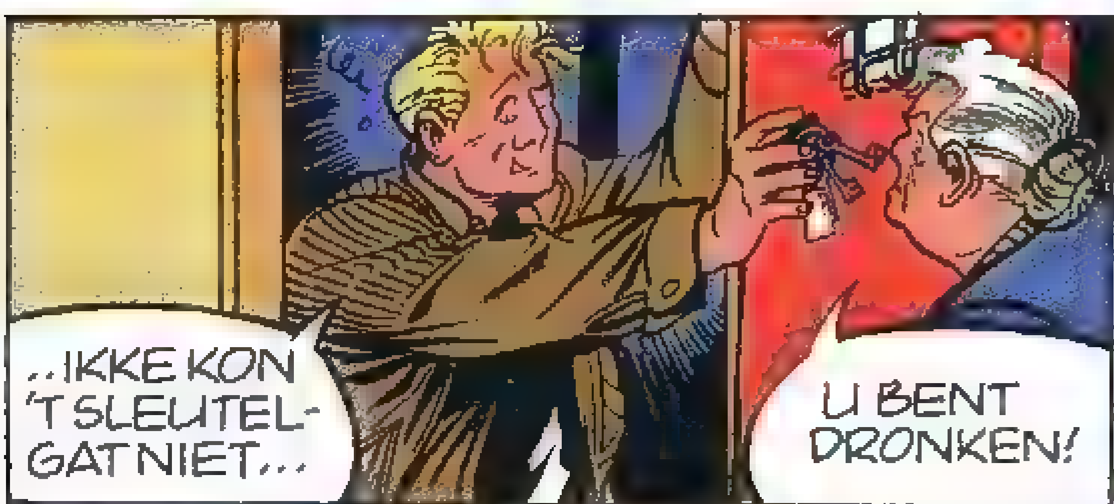

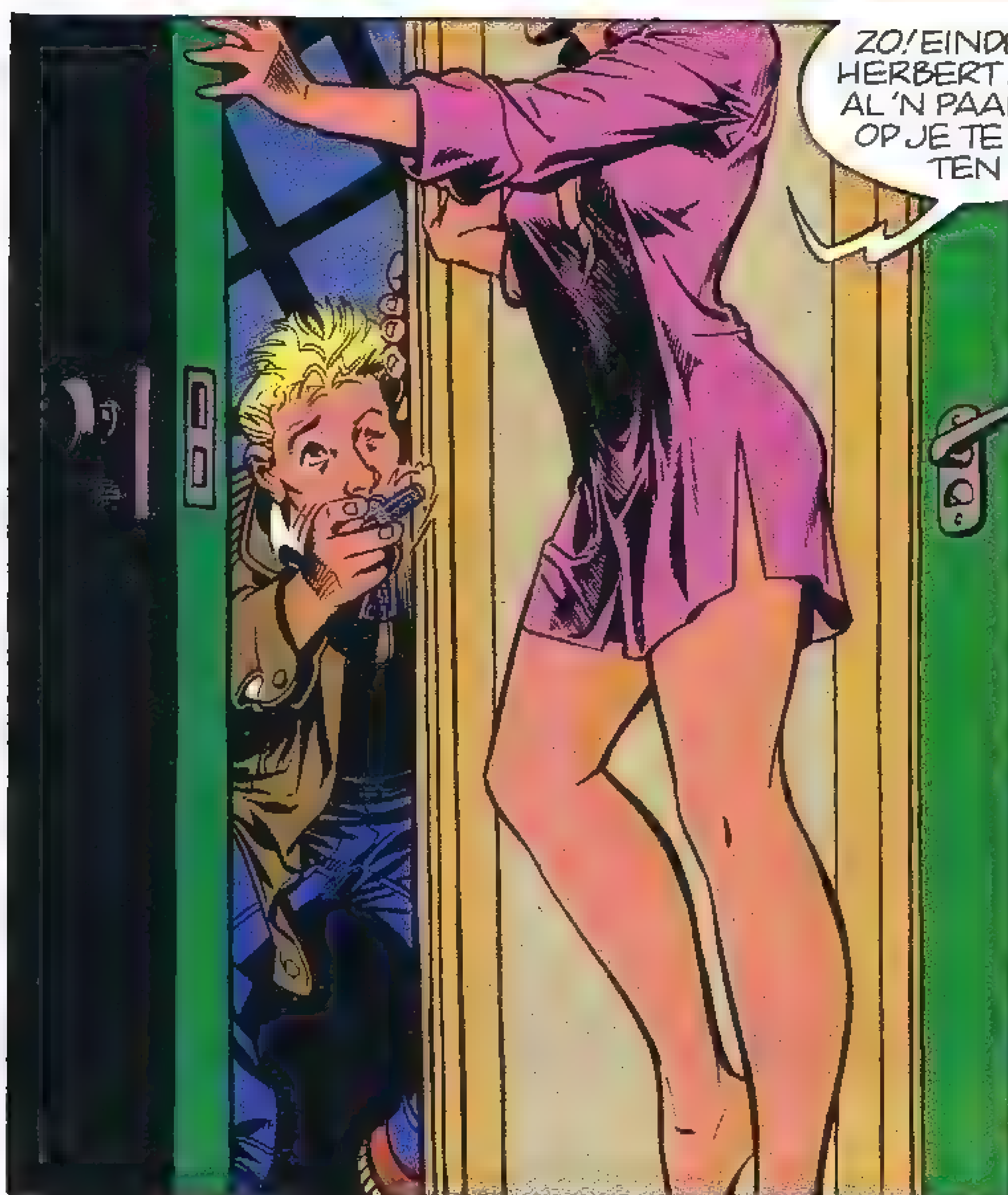

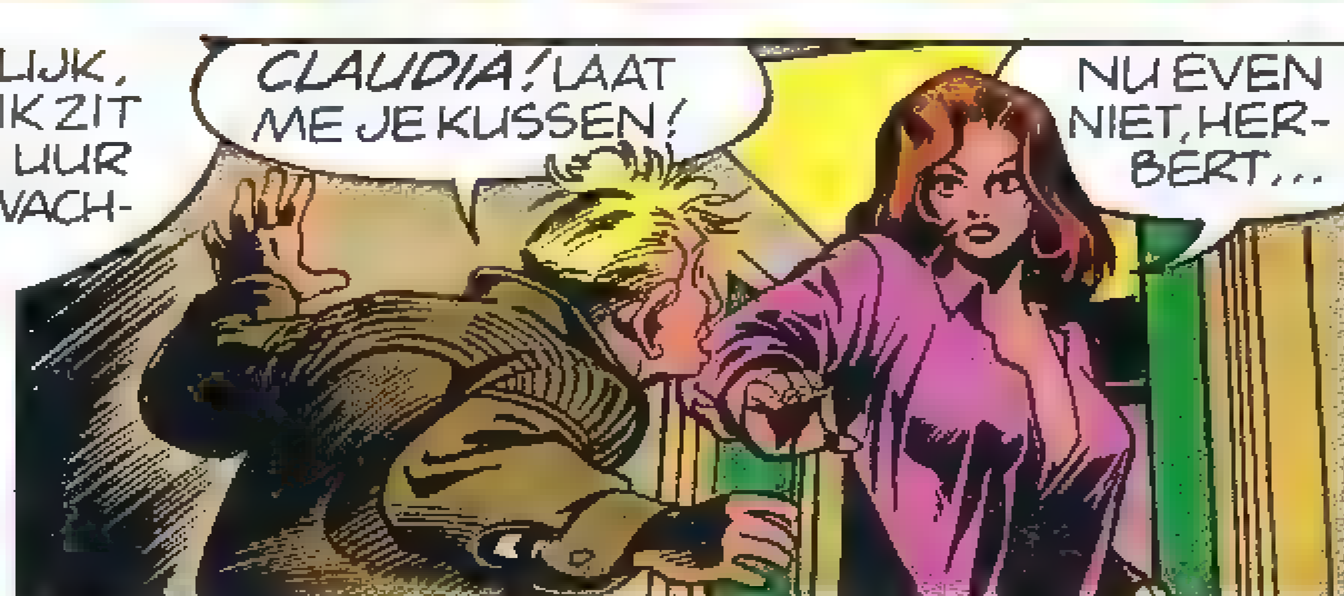

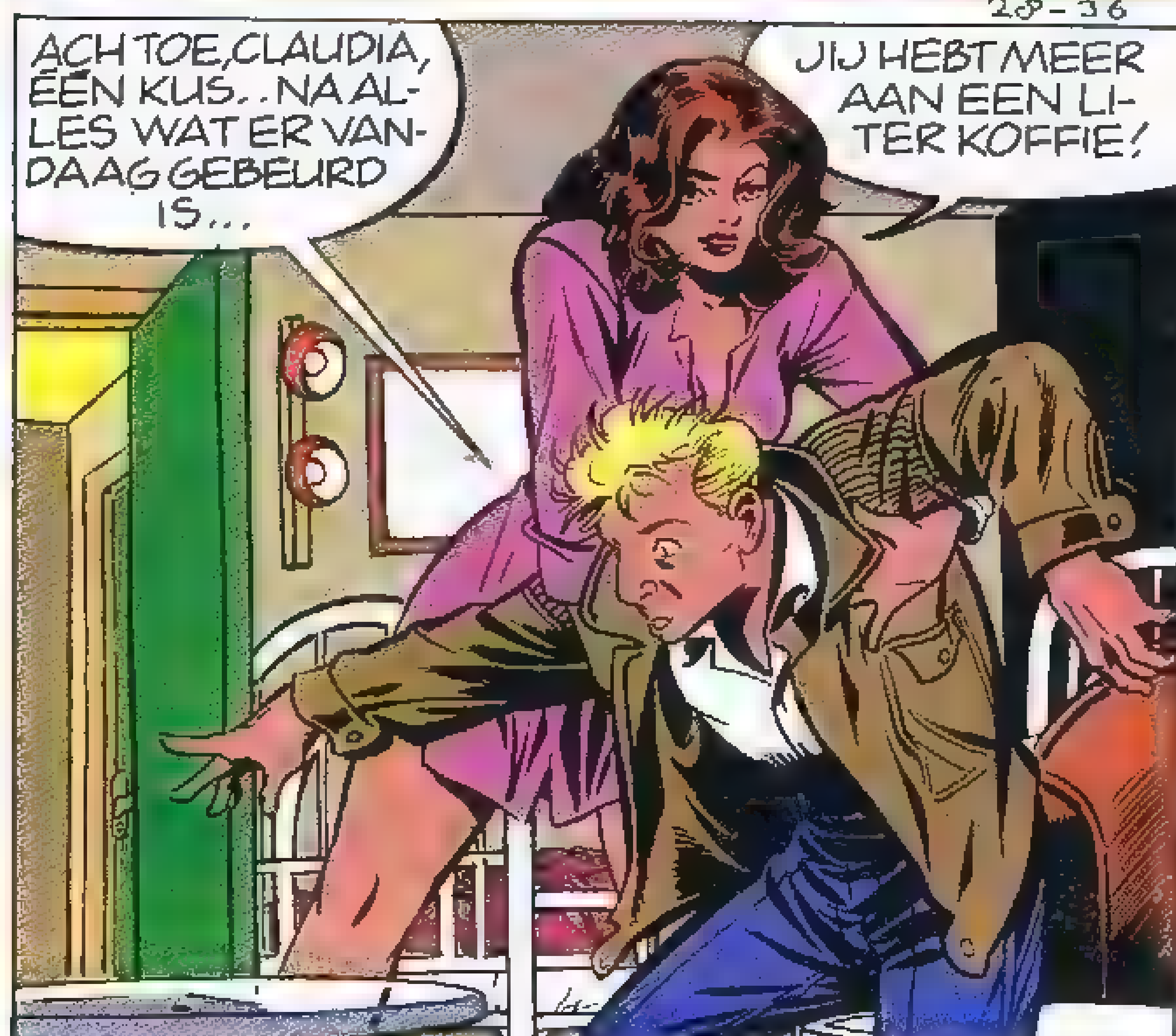

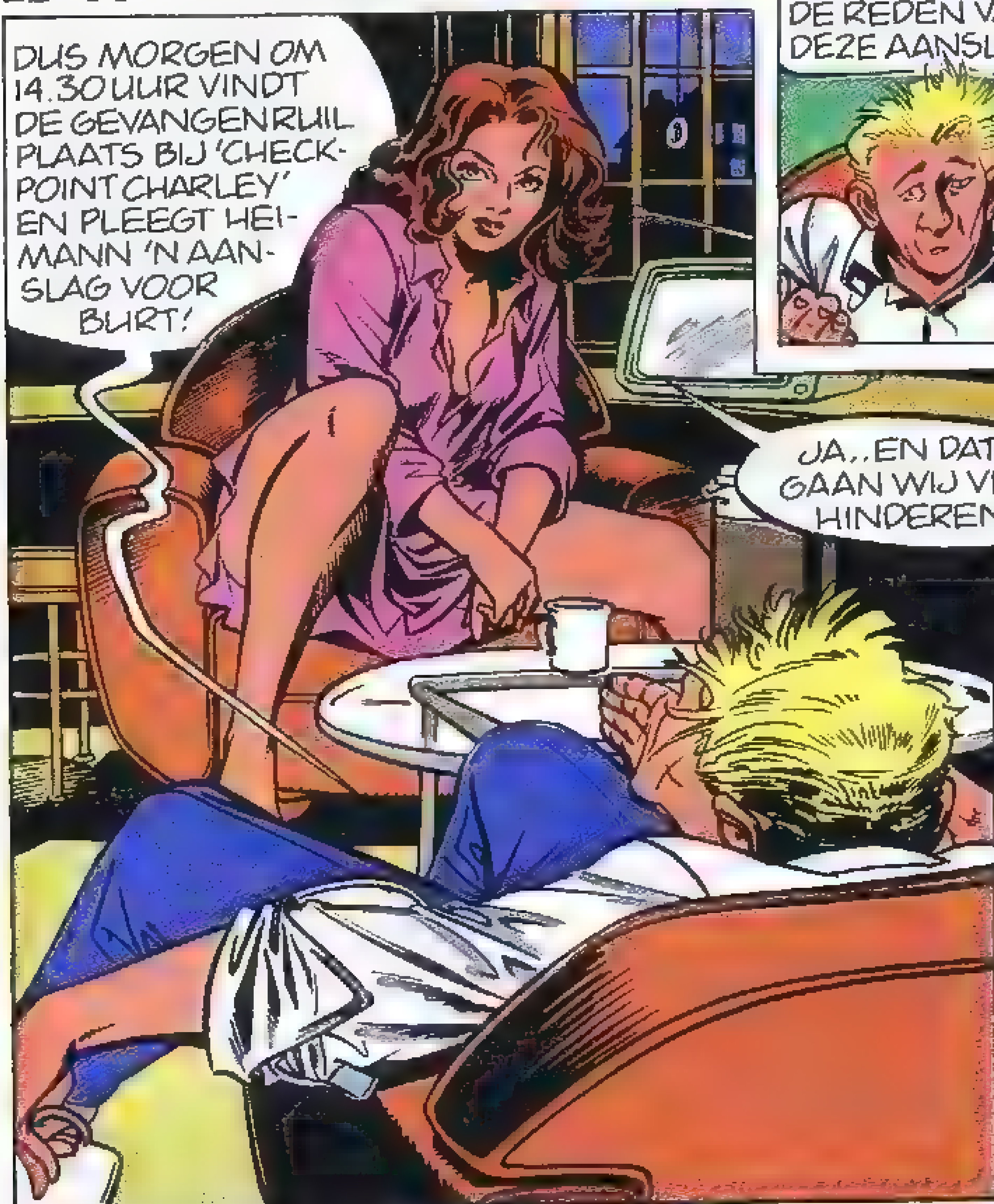

GEL

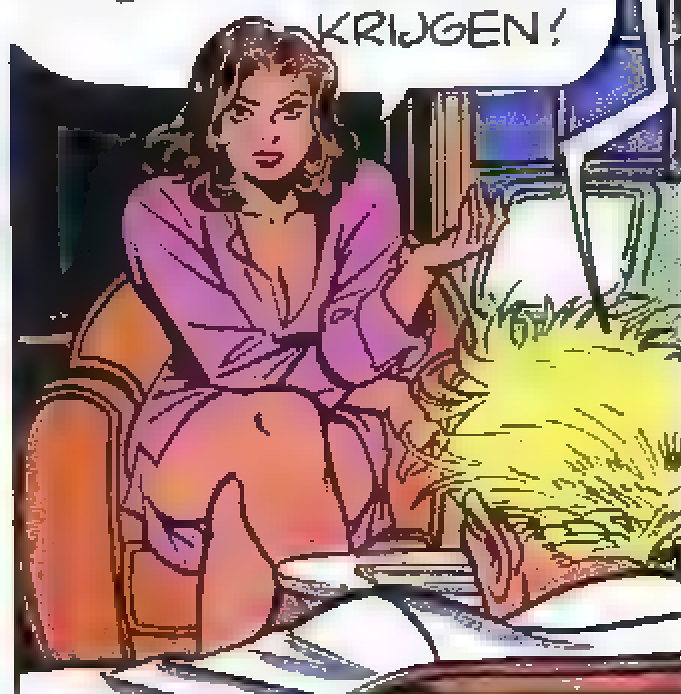
SAMENVATTING: Na haar bezoek aan de Amerikaanse ambassade, krijgt Claudia bureaudienst opgelegd door commissaris Opidoes. Een verontrustend telefoontje van Sol Hartmann leidt tot een afspraak met hem op een verlaten fabrieksterrein. Claudia loopt recht in een val van Klaus Heimann. Claudia wordt het «slachtoffer» tijdens een explosie in een fabriek.

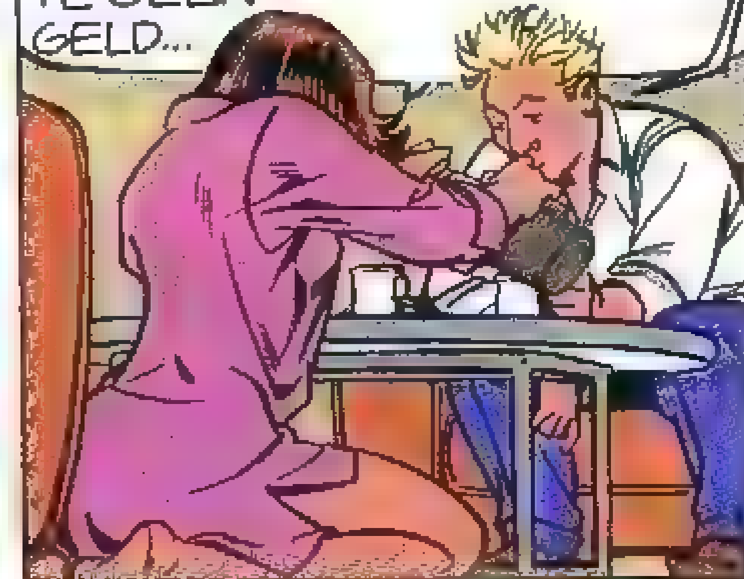

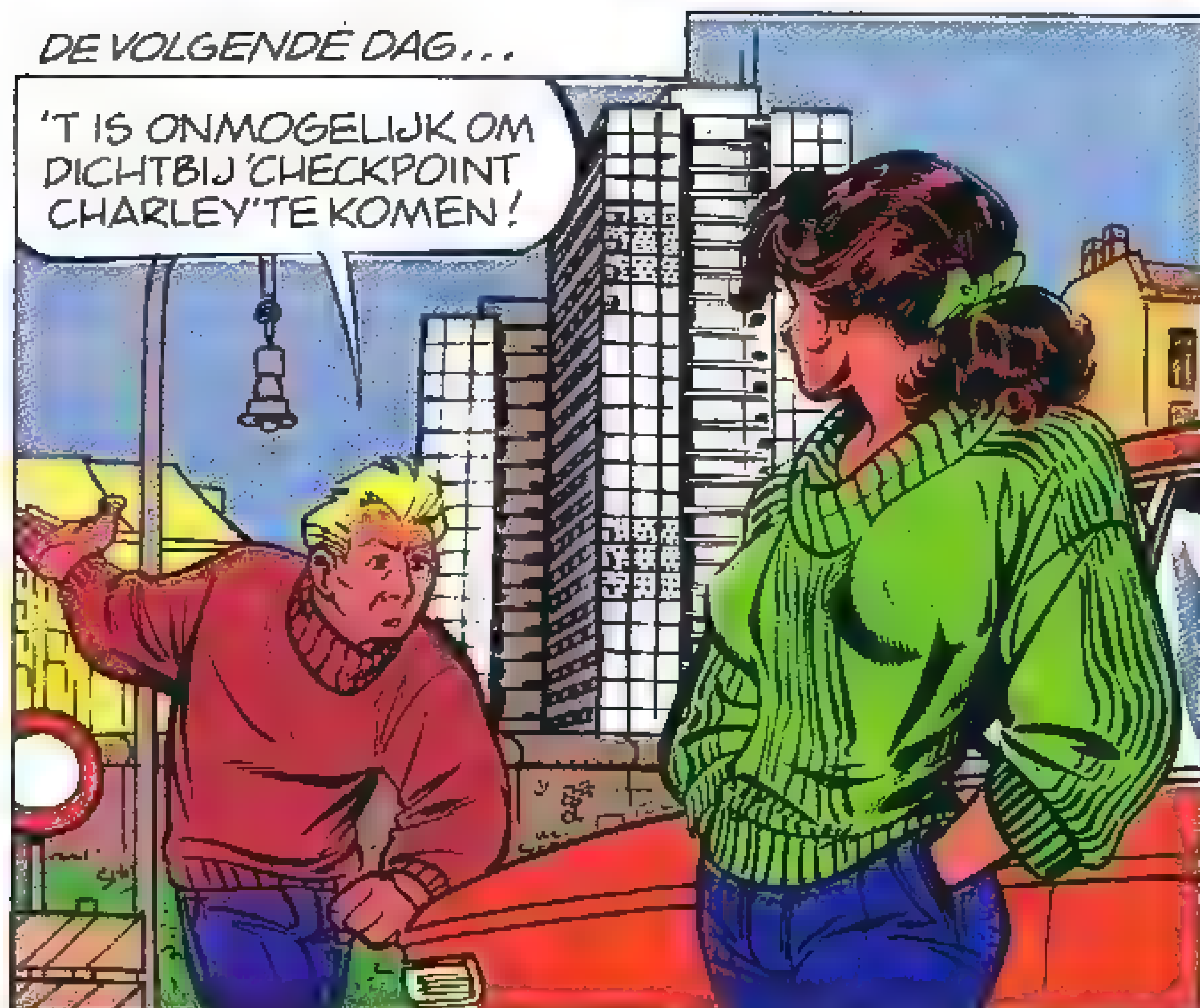

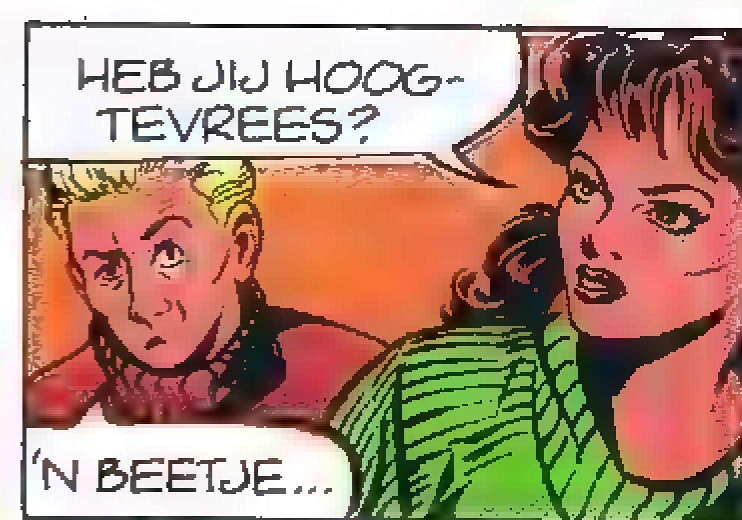

CLAUDIA BRÜCKEN

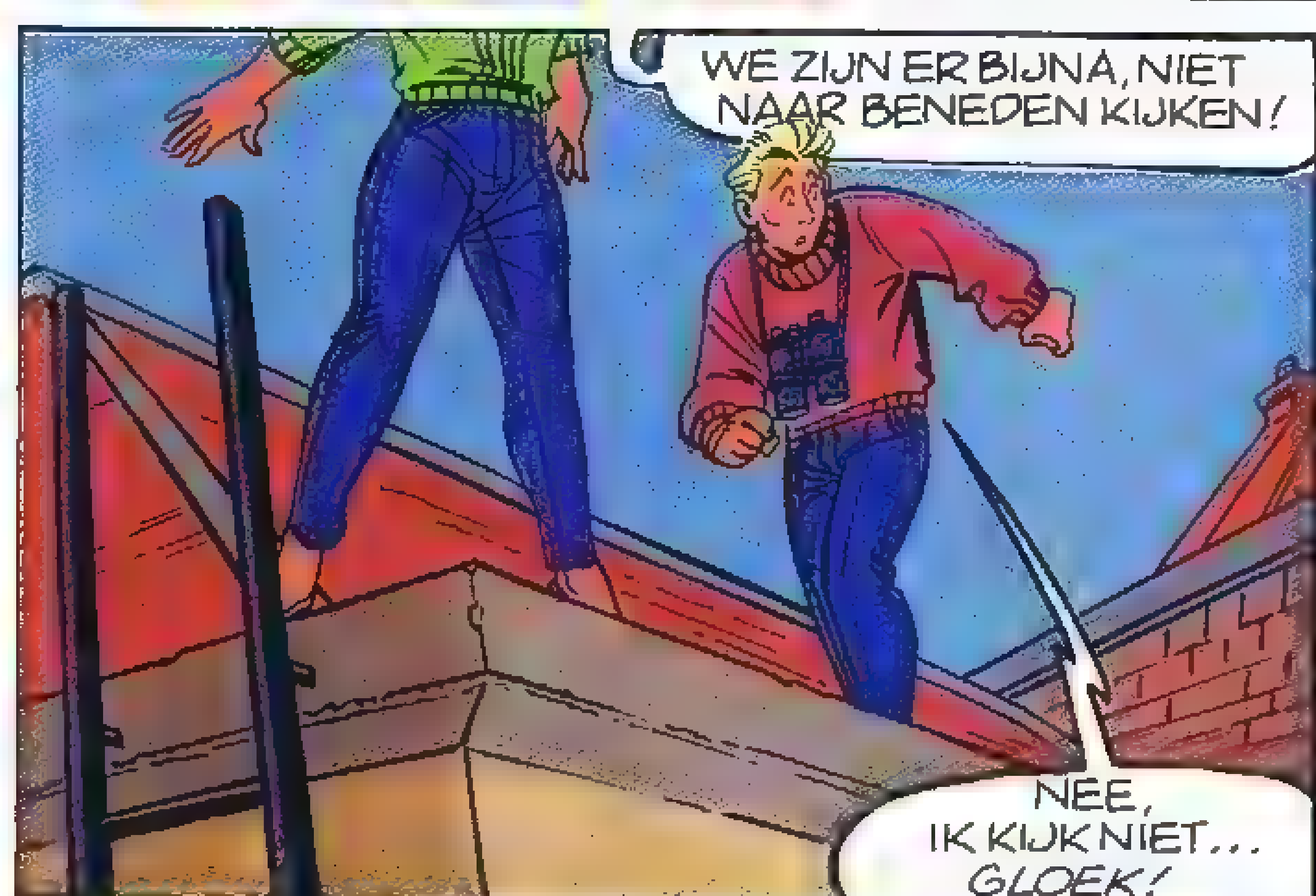

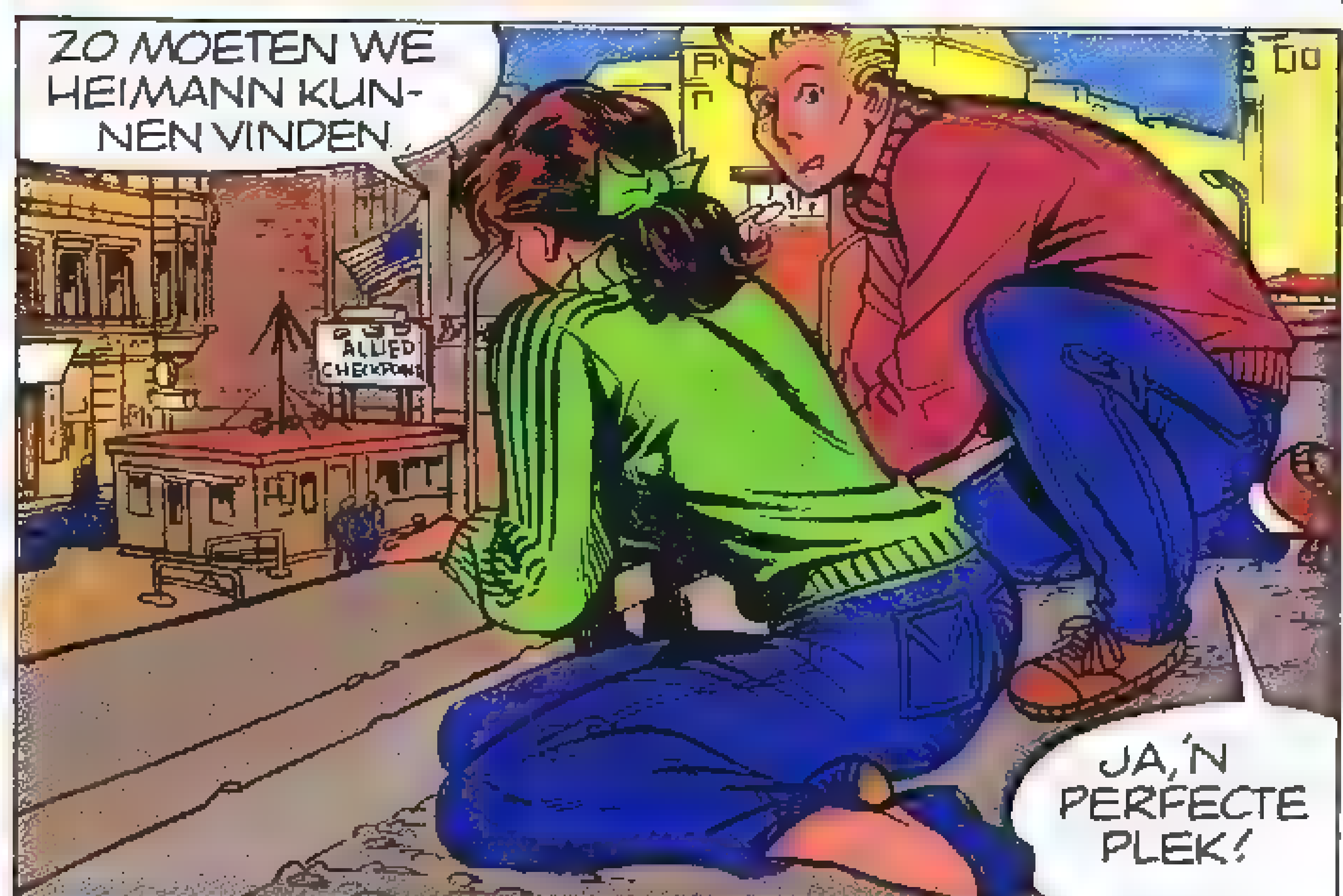

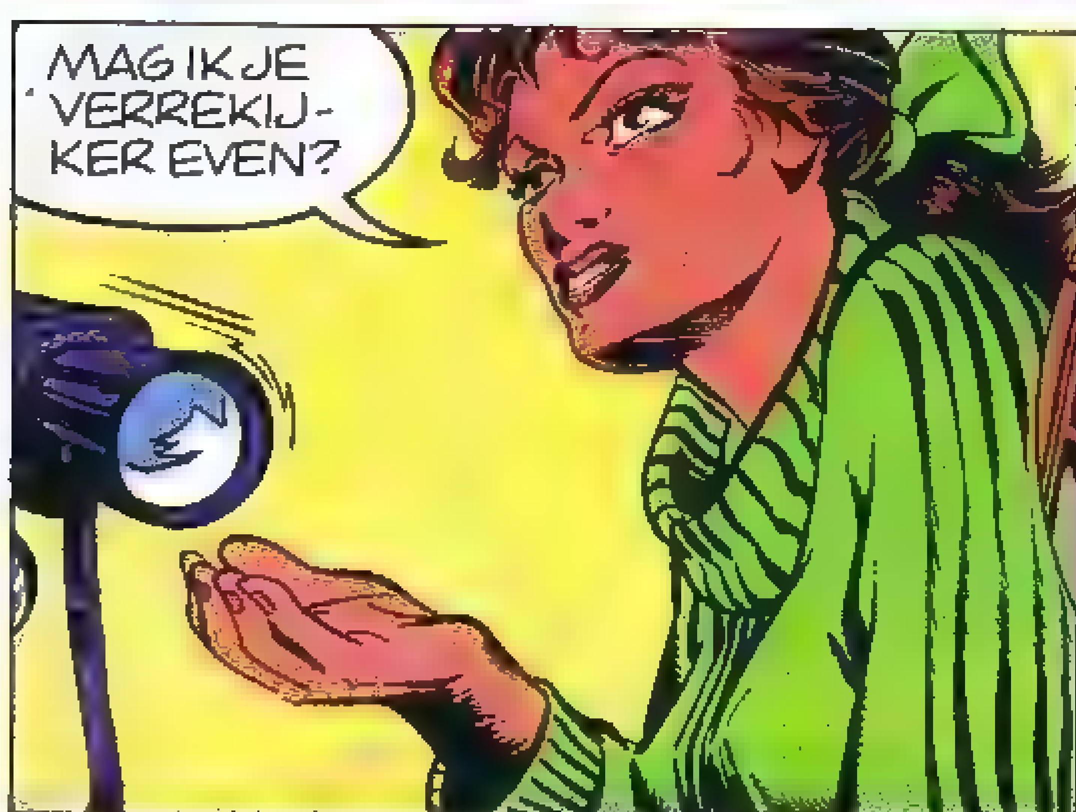

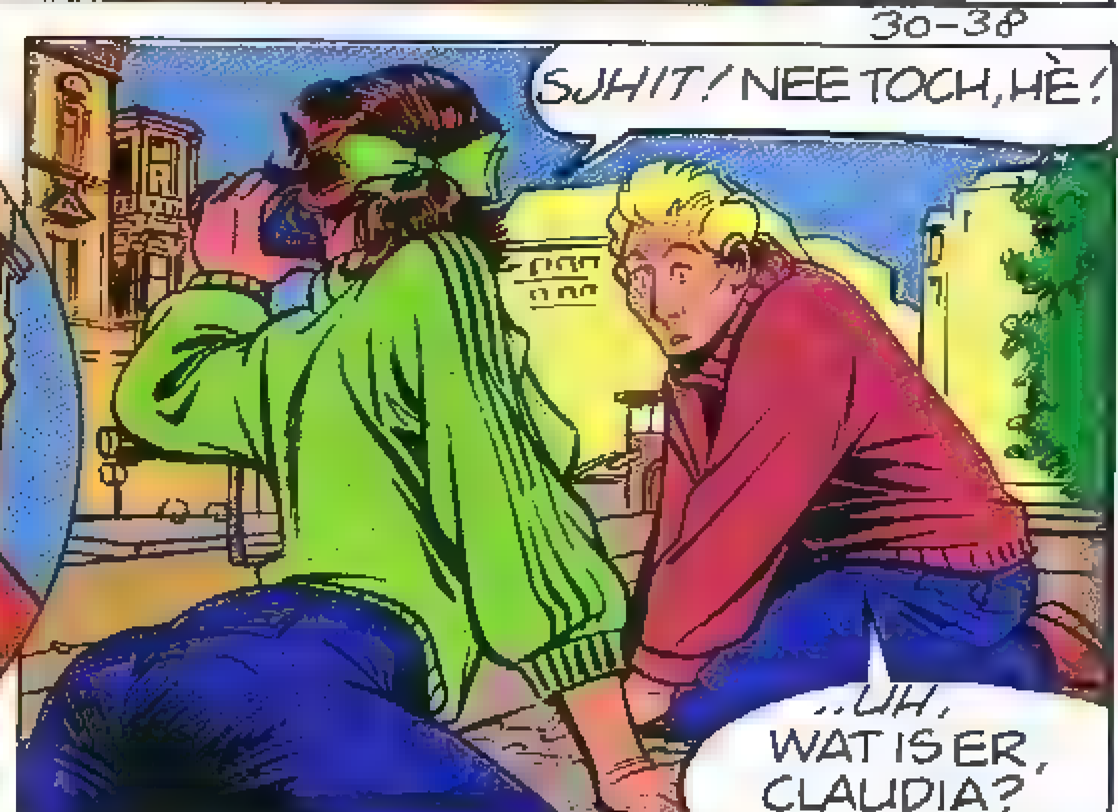

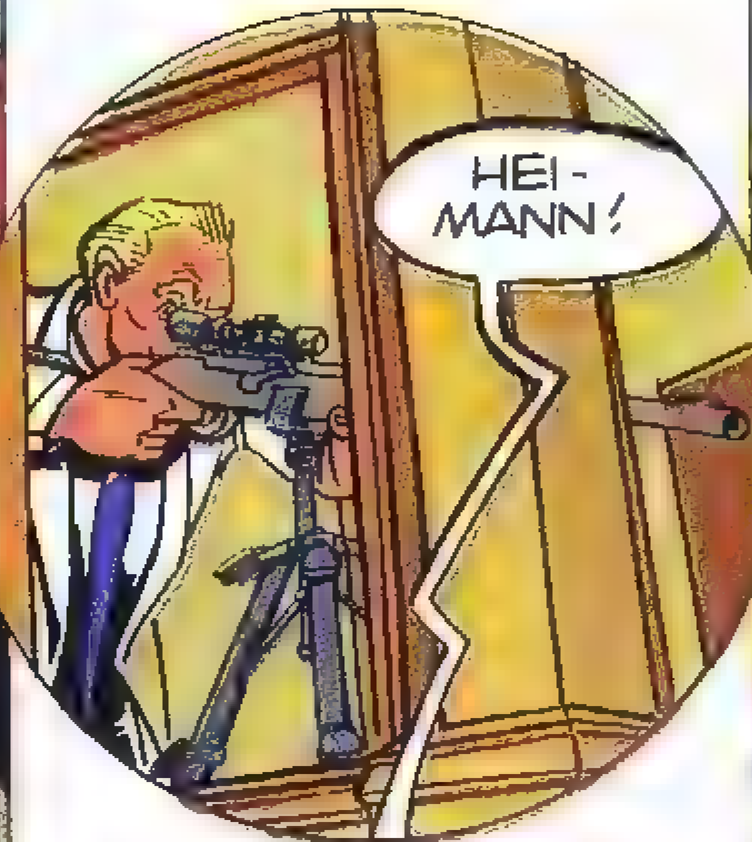

31-39

wordt vervolgd

Benoi
P. Le Gall

NESTOR COPERIN en de GEESTEN DE DOLENDE GE

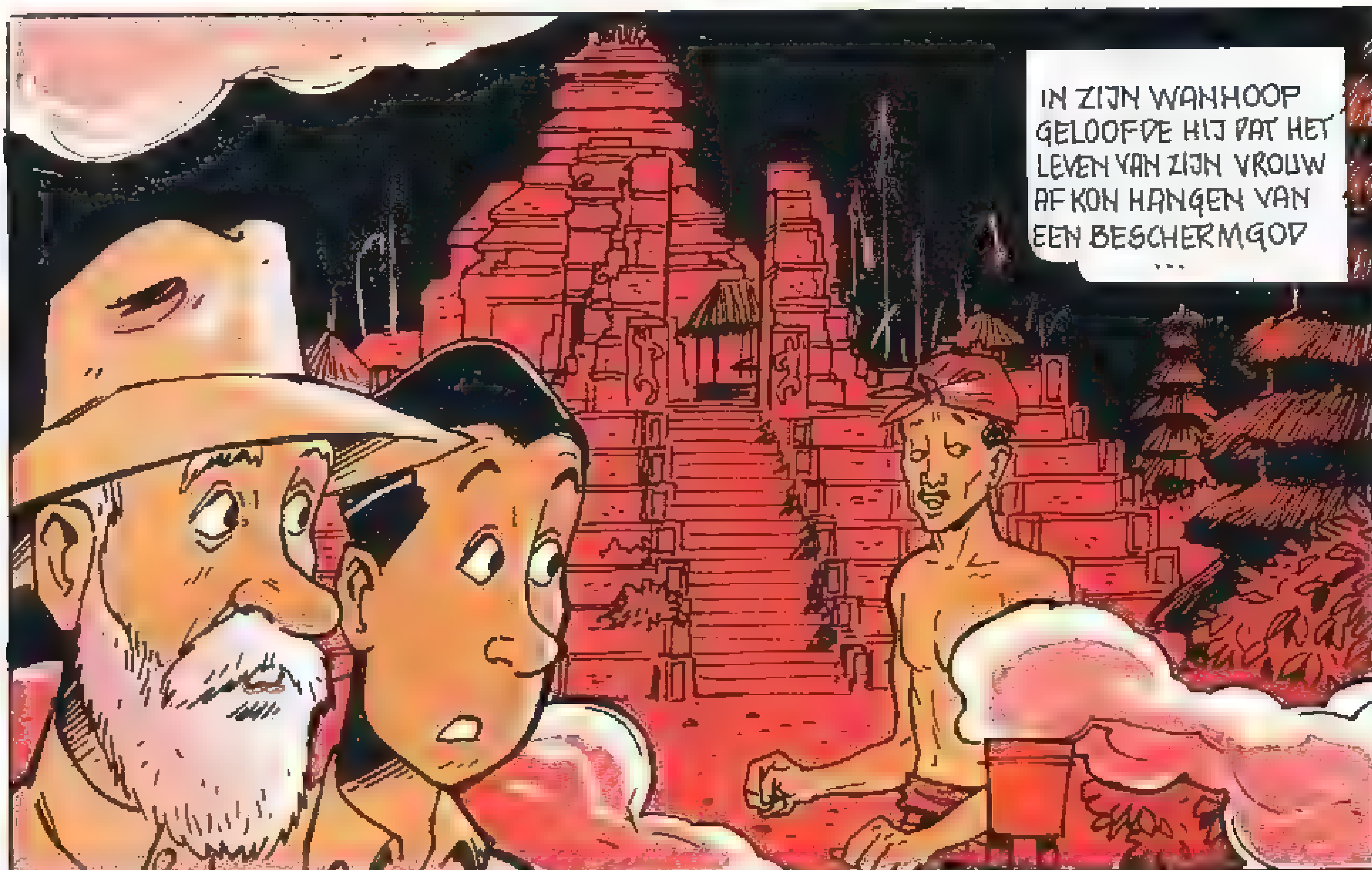

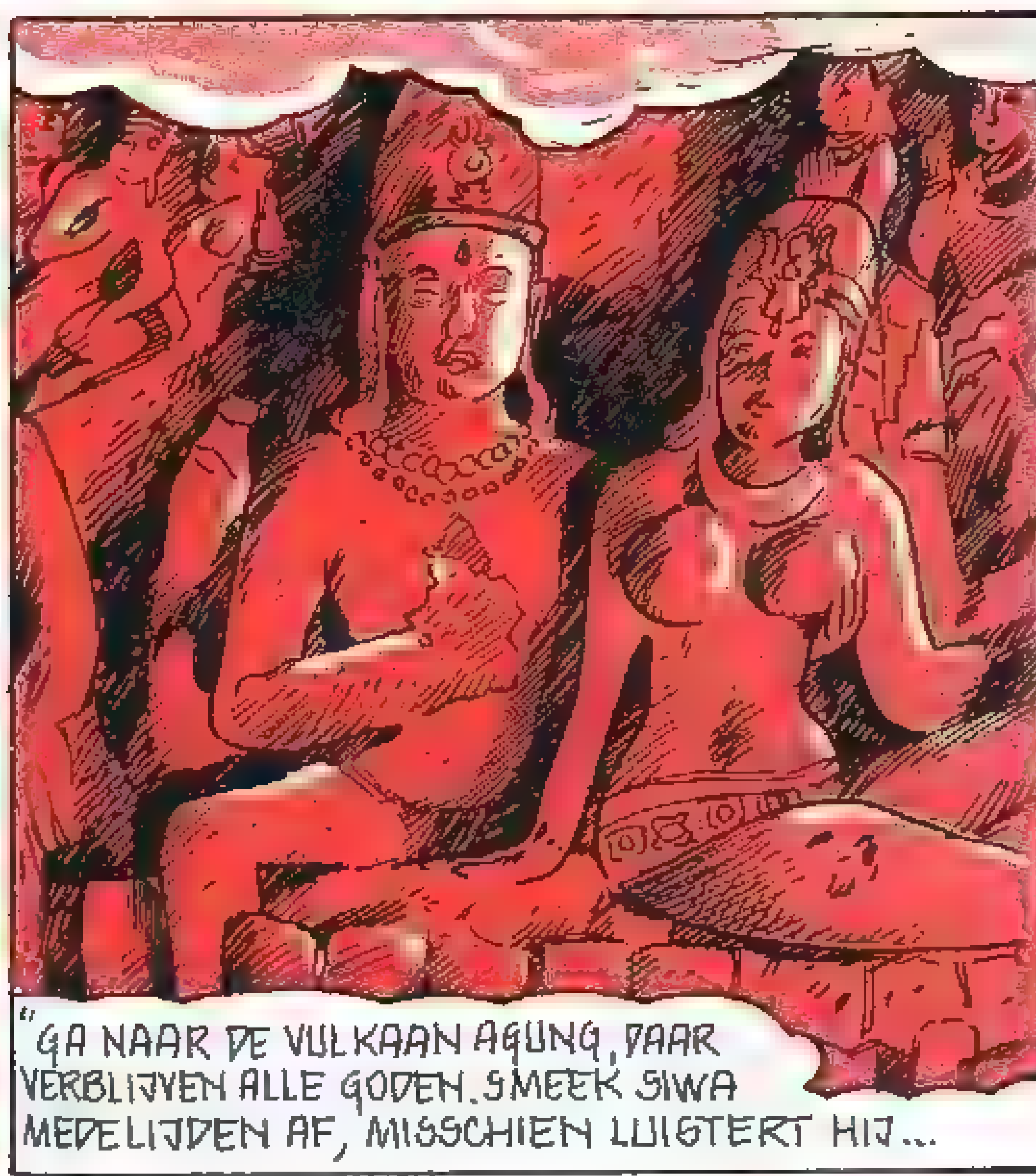
SAMENVATTING: Er loopt nogal wat volk rond in Bali. Enerzijds Fernand Fousterre die zijn gids wil overhalen hem naar de vervloekte vulkaan te begeleiden, anderzijds Nestor Coperin en zijn assistent die de ene tempel na de andere bezoeken teneinde een spoor te vinden! Misschien is deze de goede?...

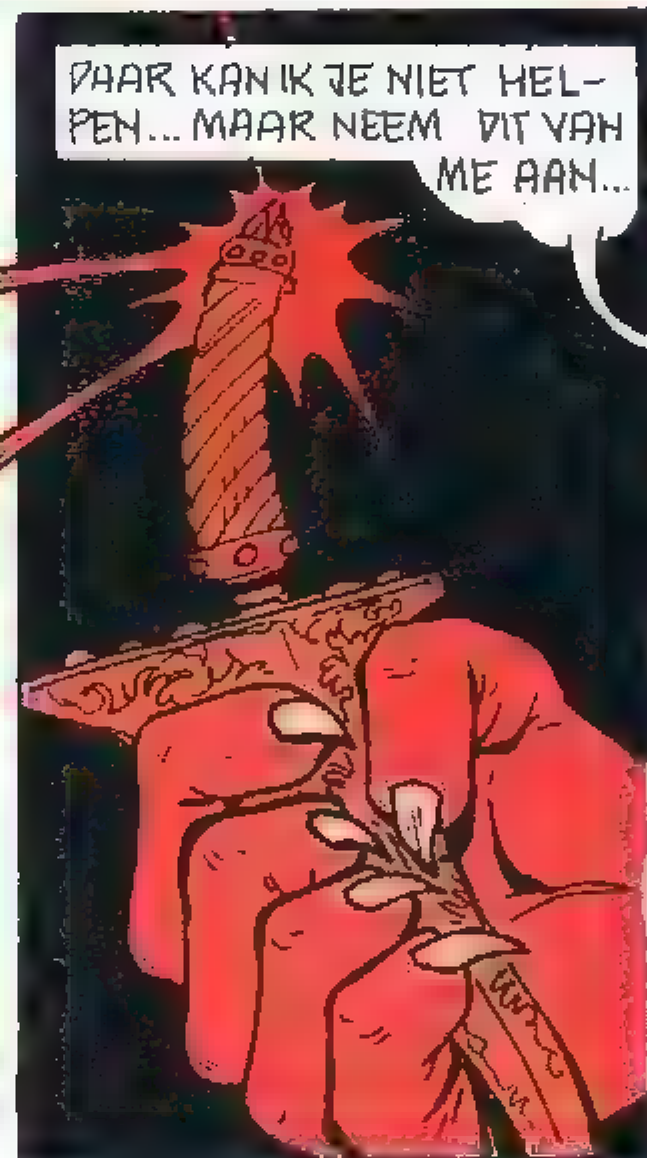

Benoi - PIERRE LE GALL

NESTOR COPERIN

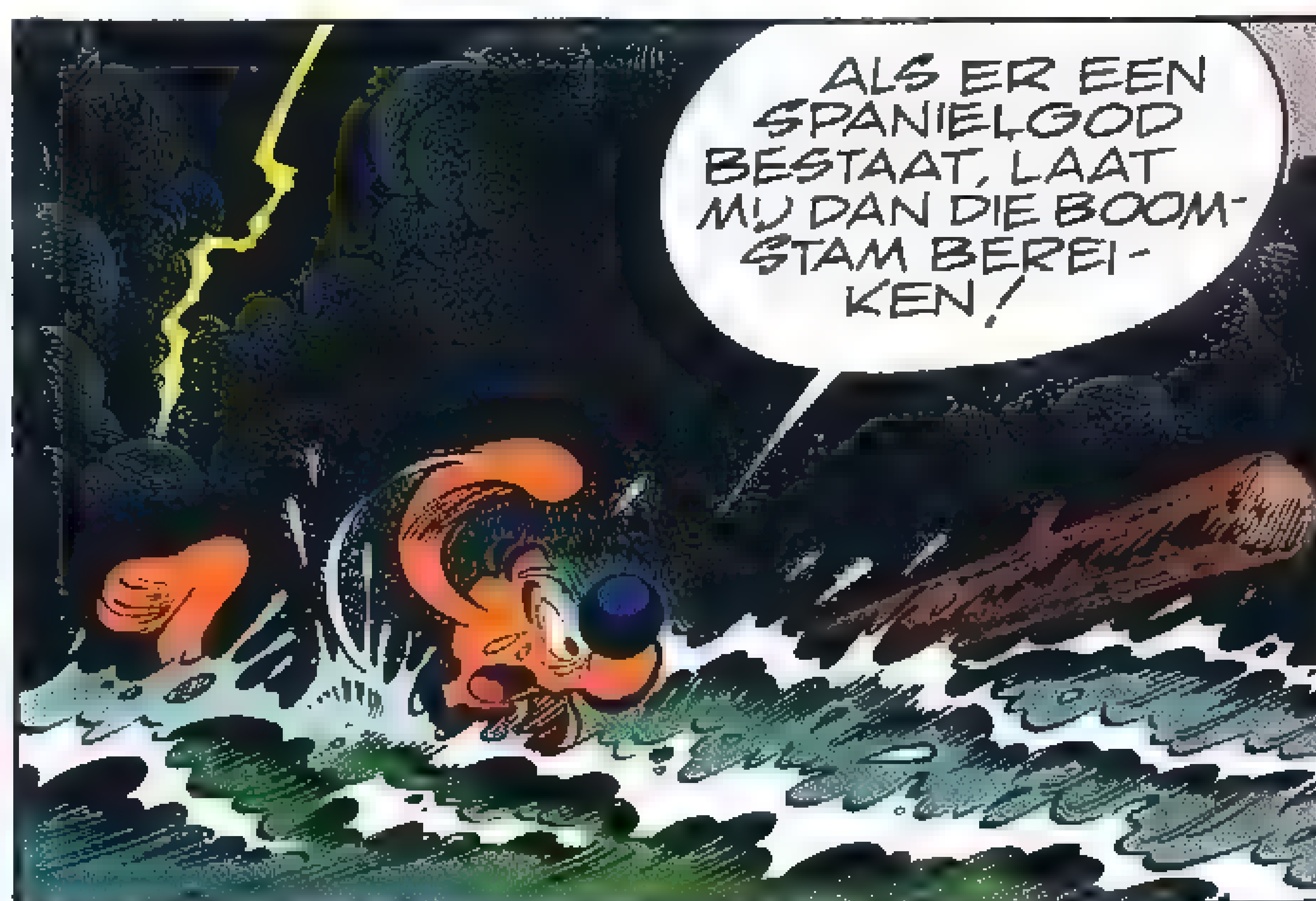

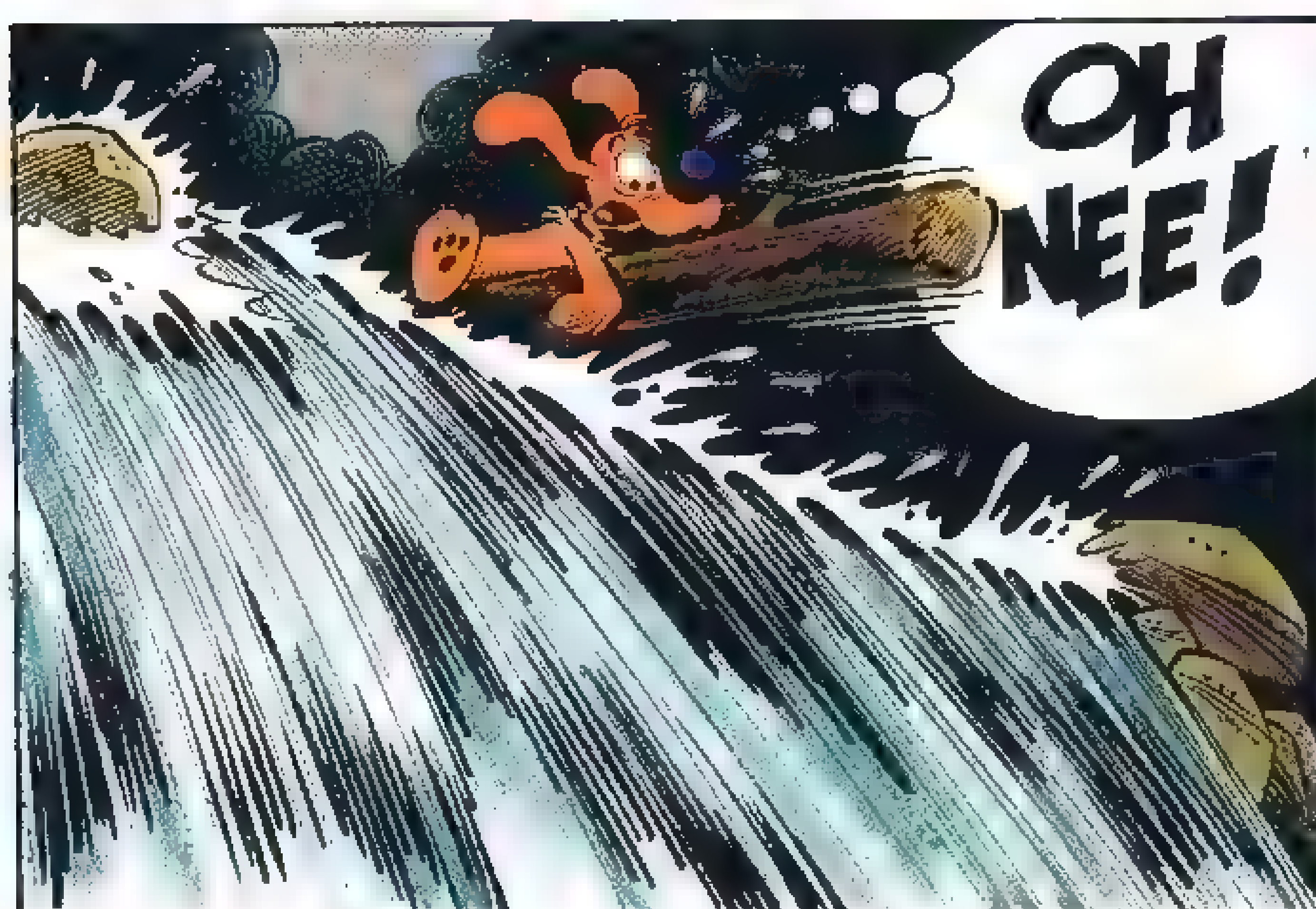
wordt vervolgd

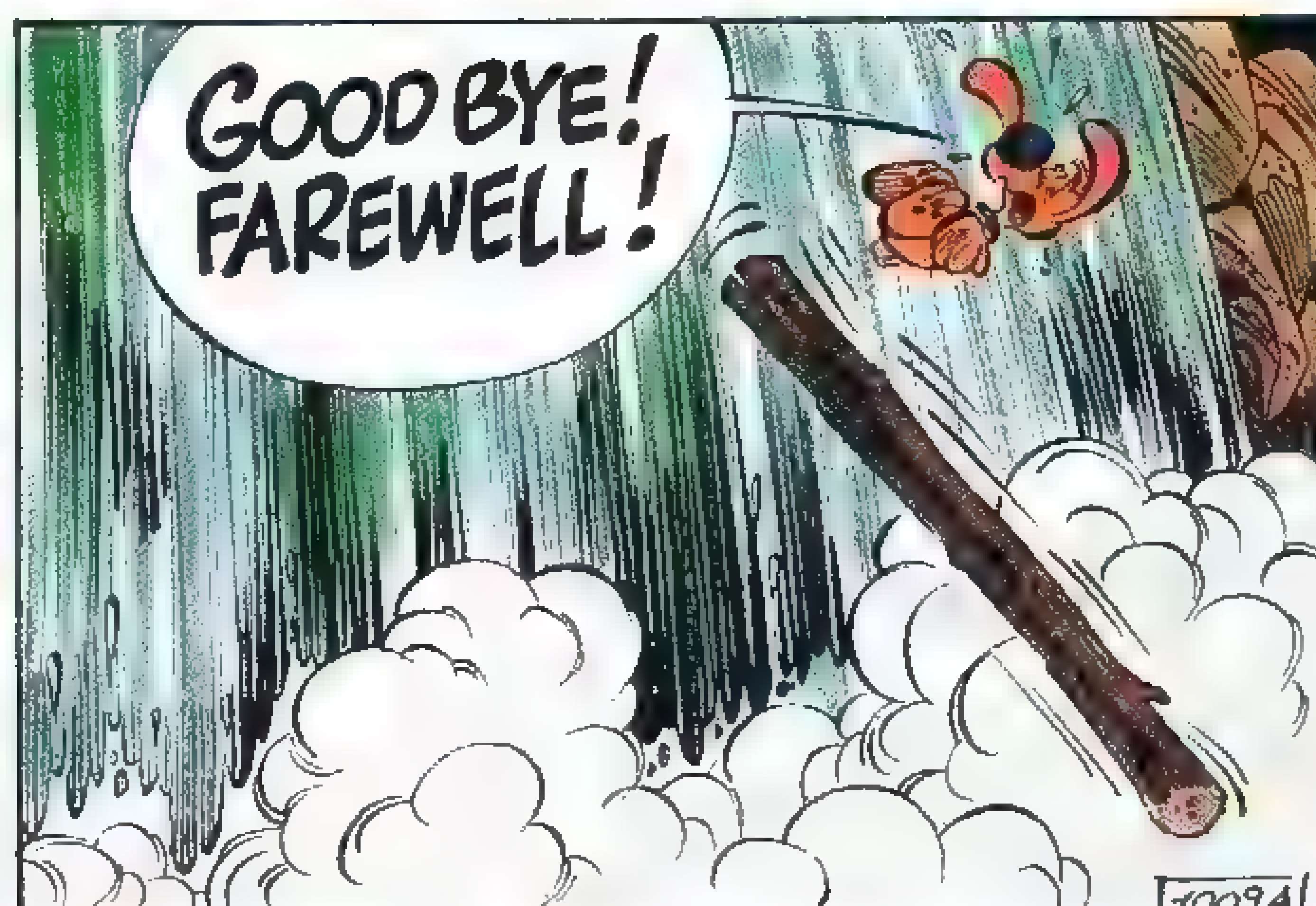
Roba

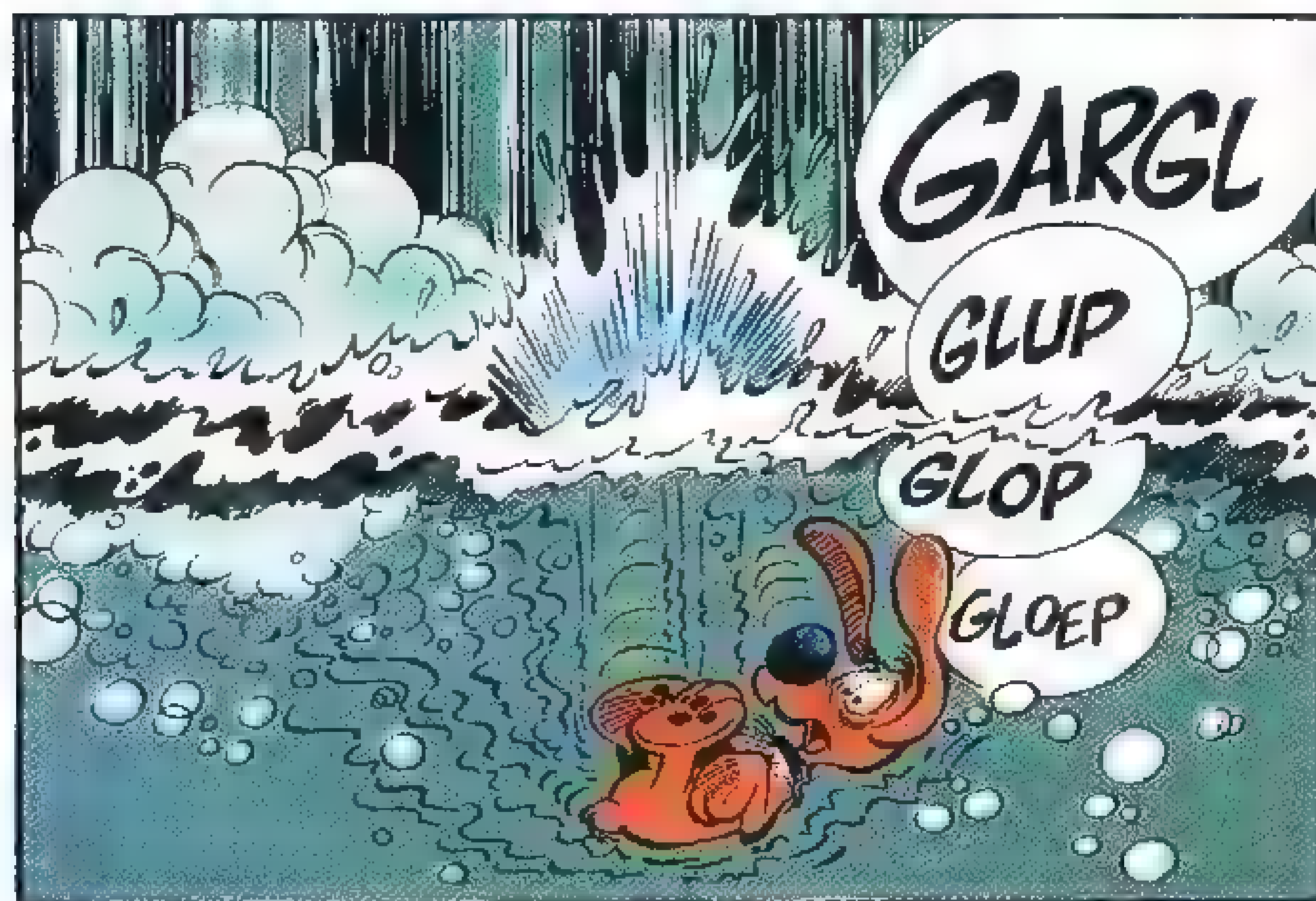
BOLLIE EN BILLIE WATERSNOOD

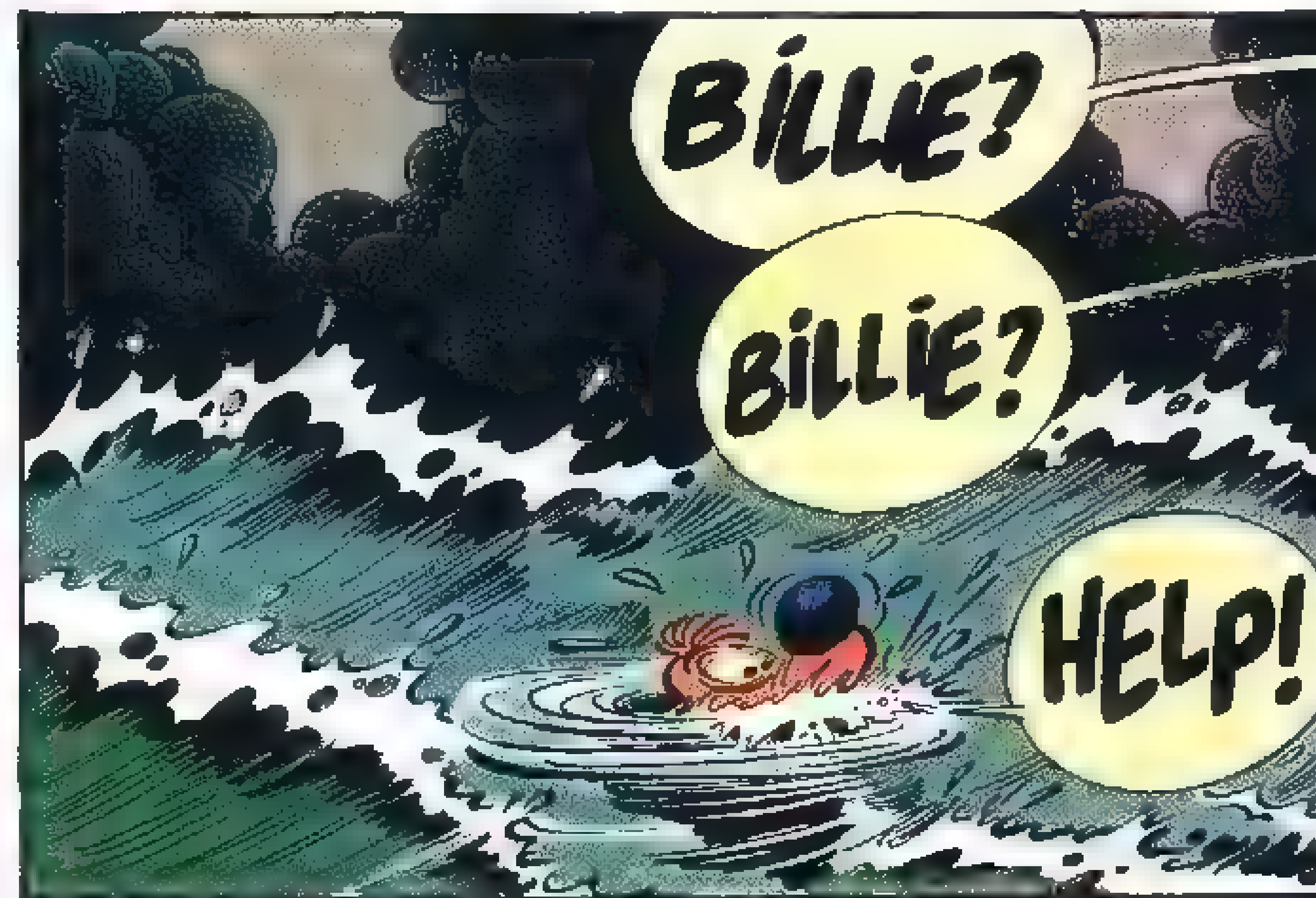

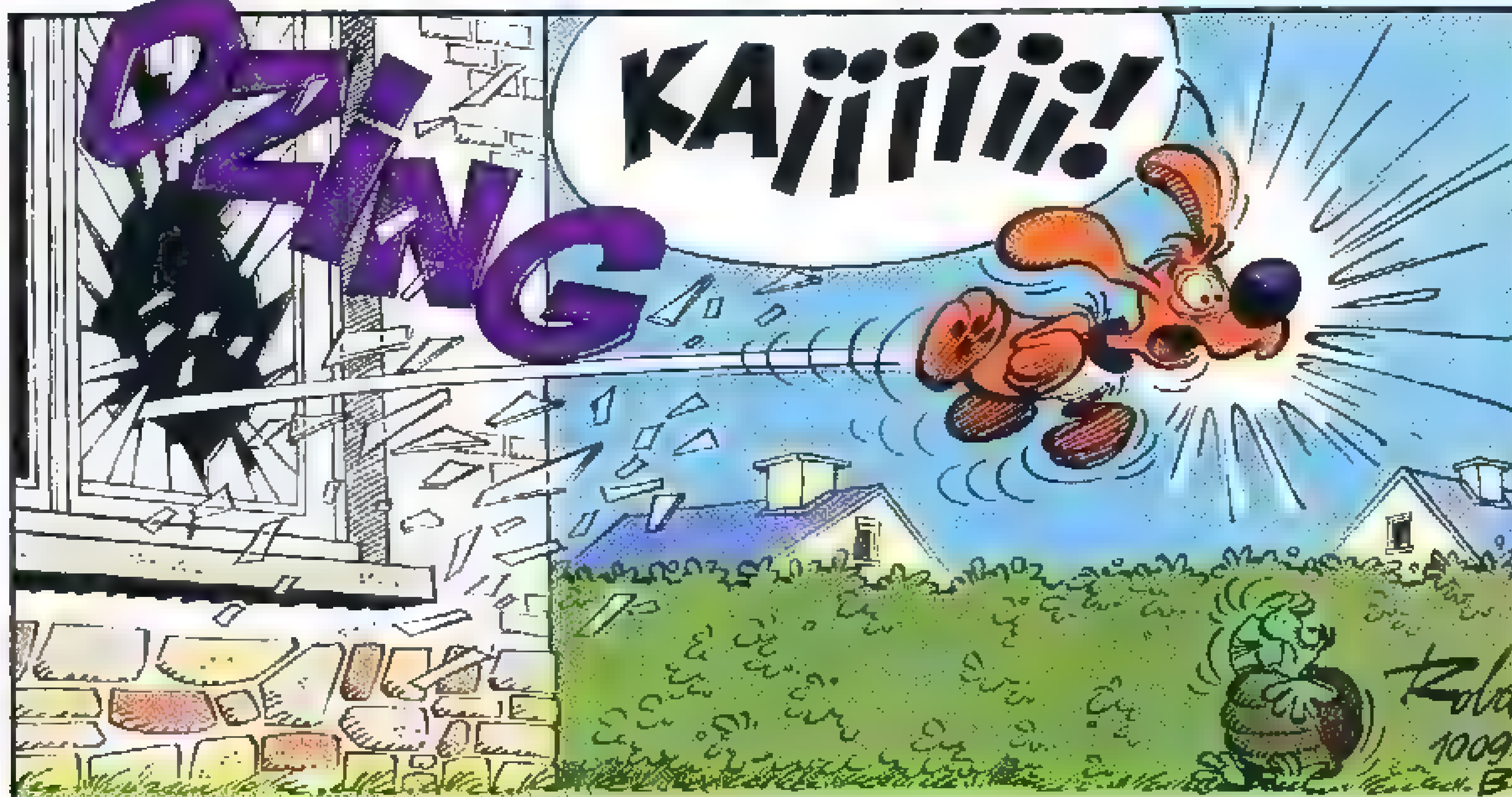

NAAR EEN IDEE VAN CLAUDE-GUY-LOUIS

Marc-Renier

DE DANS VAN DE BEER

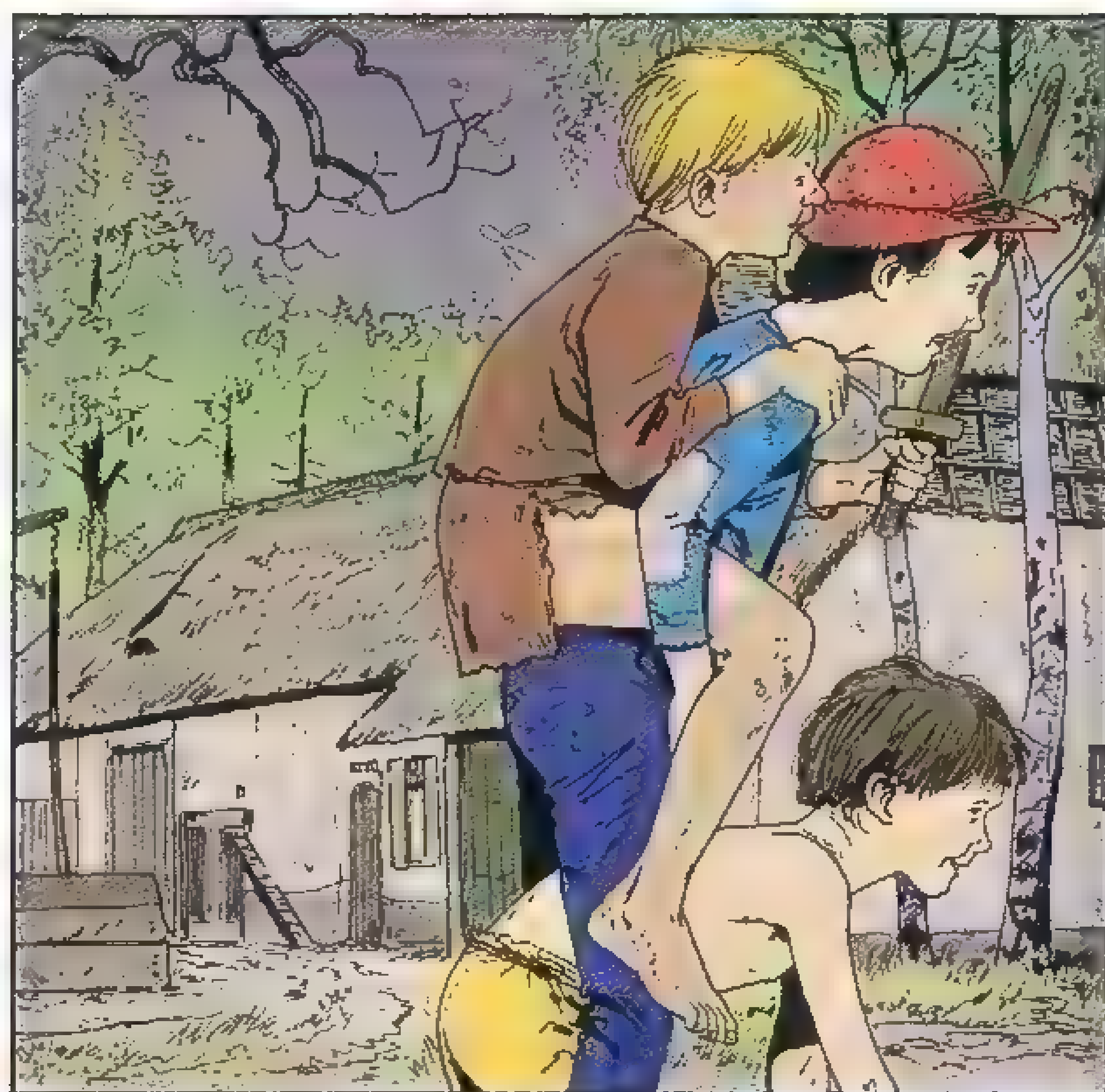

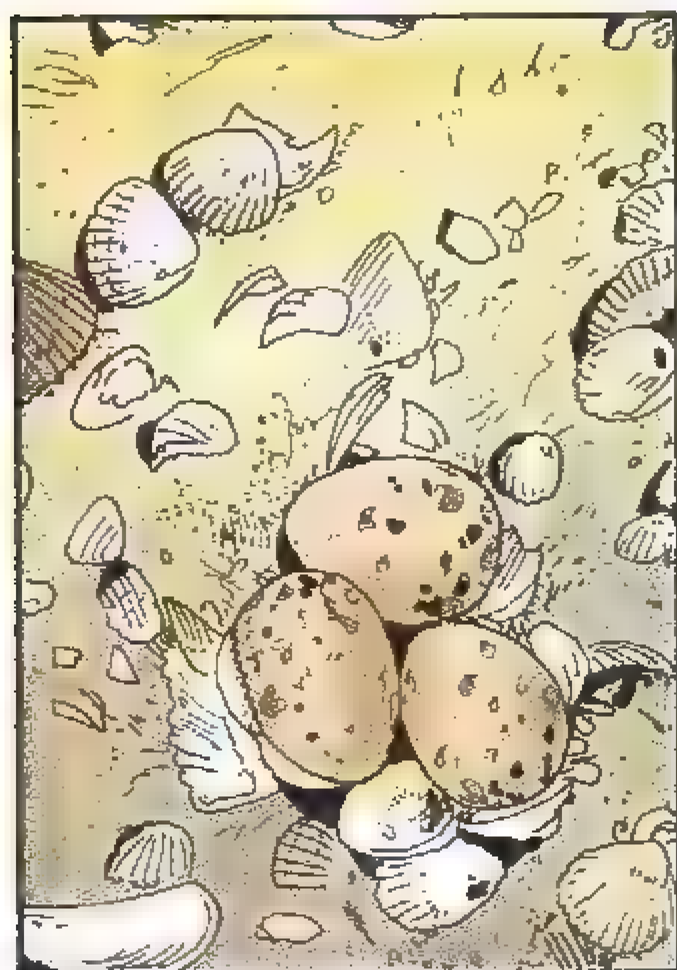

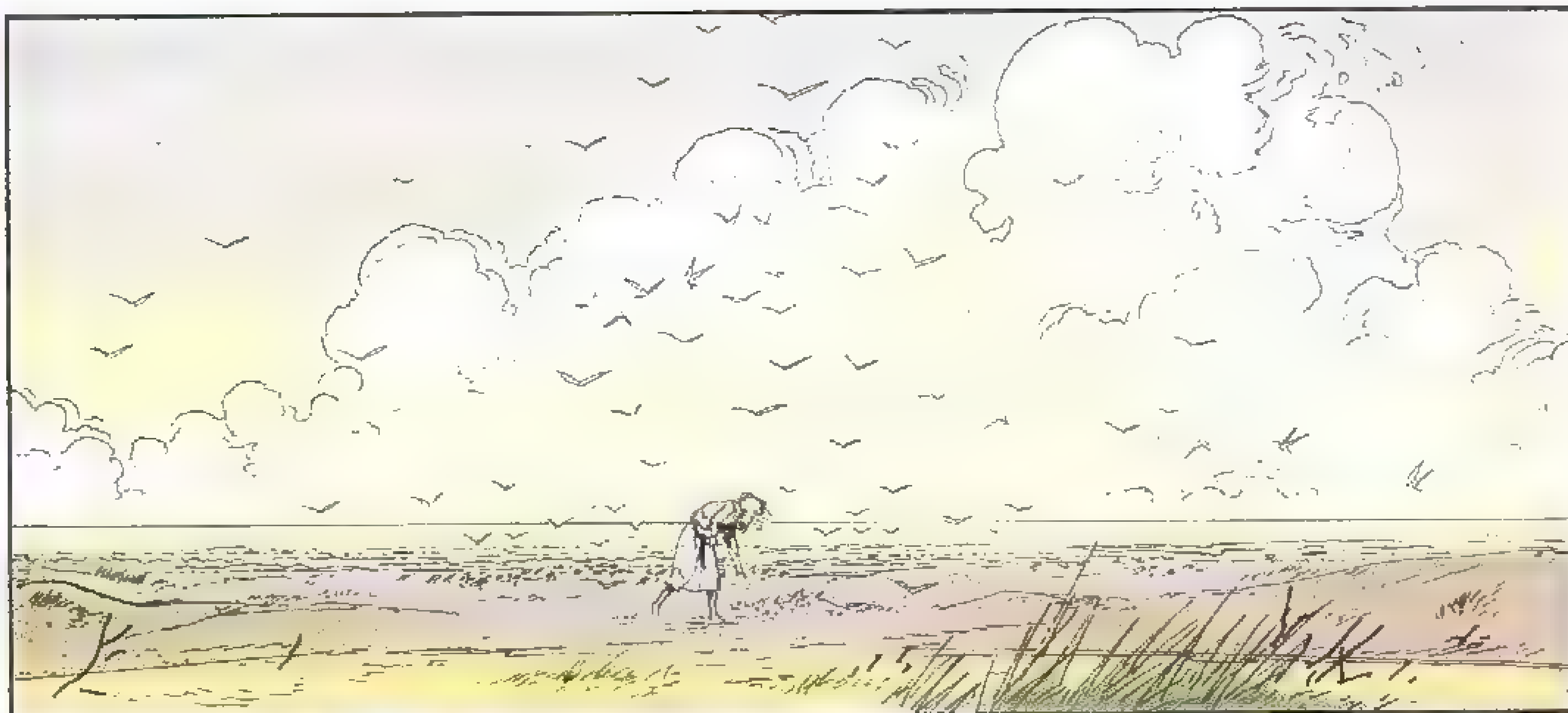

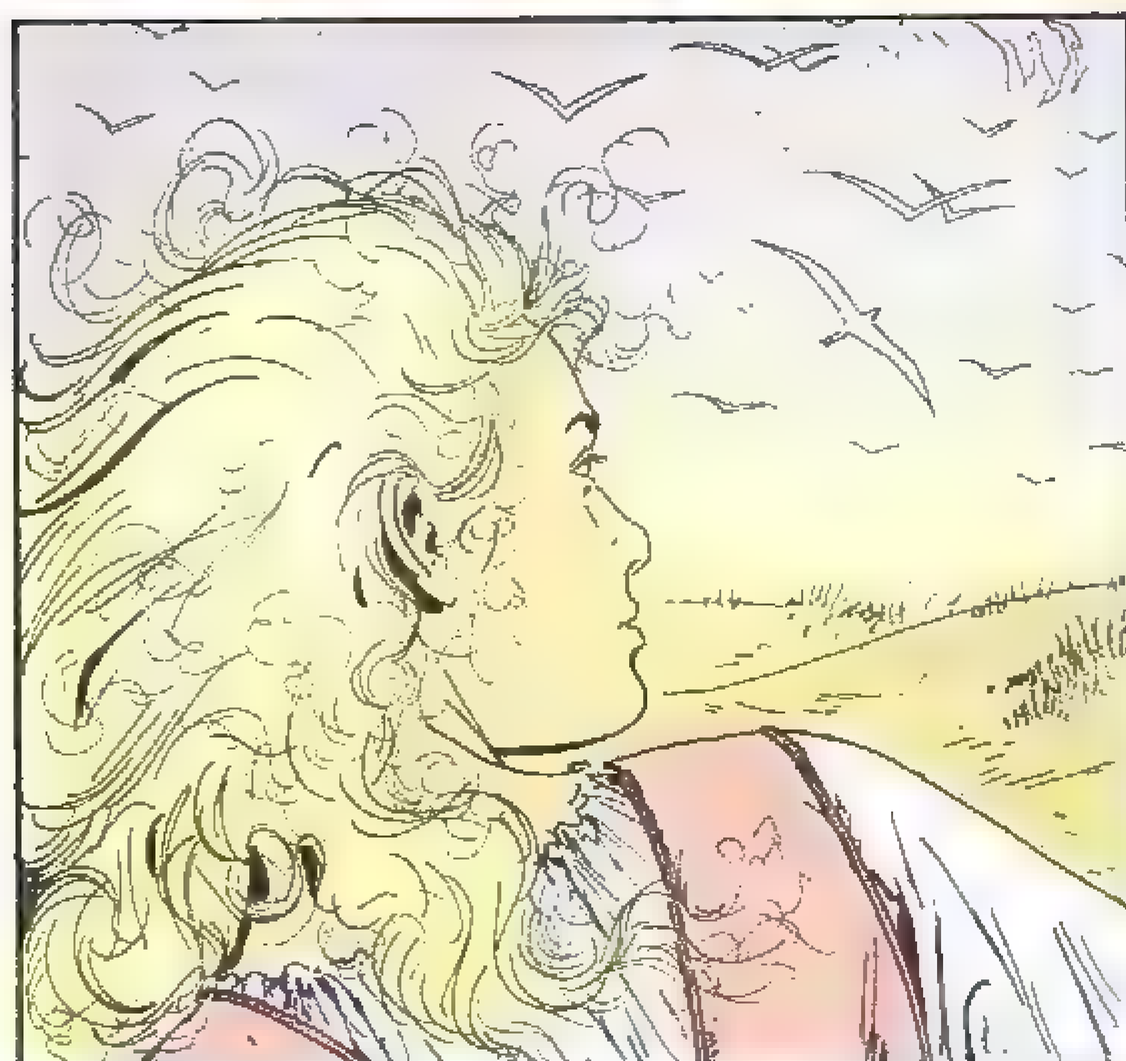

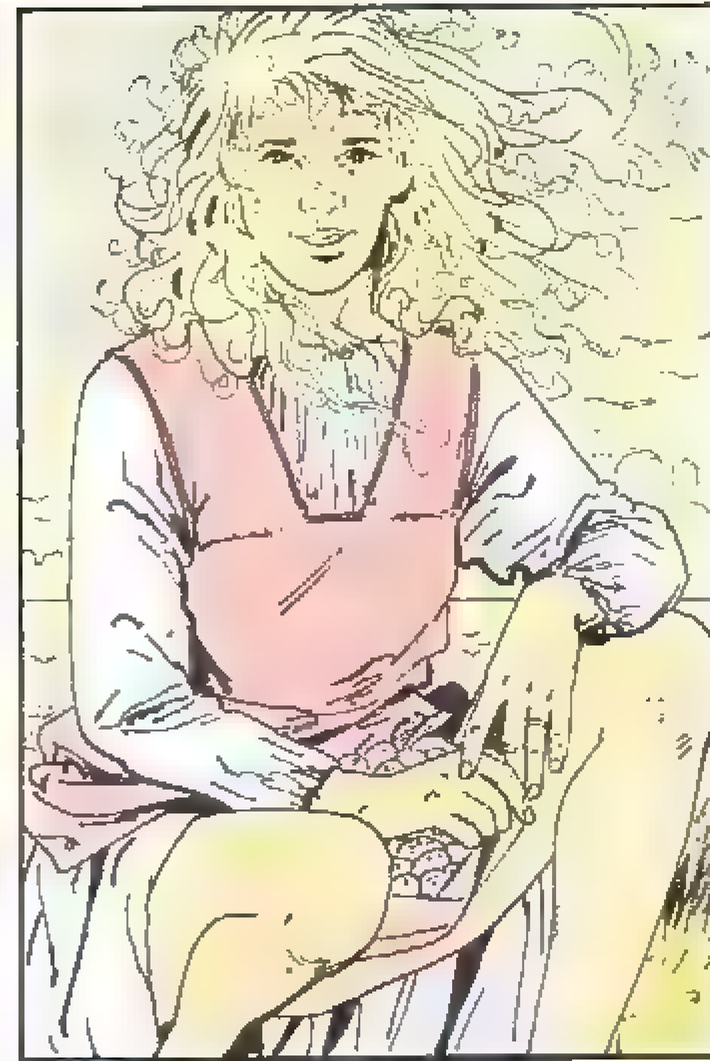
SAMENVATTING: De jonge bruid gedraagt zich vreemd! Nadat zij de beer uit de menigte heeft gered, volgt zij de temmer en het oude dier naar hun kamp. Maar terwijl de goede man haar bedankt, neemt zij een stuk hout en slaat hem op het hoofd!

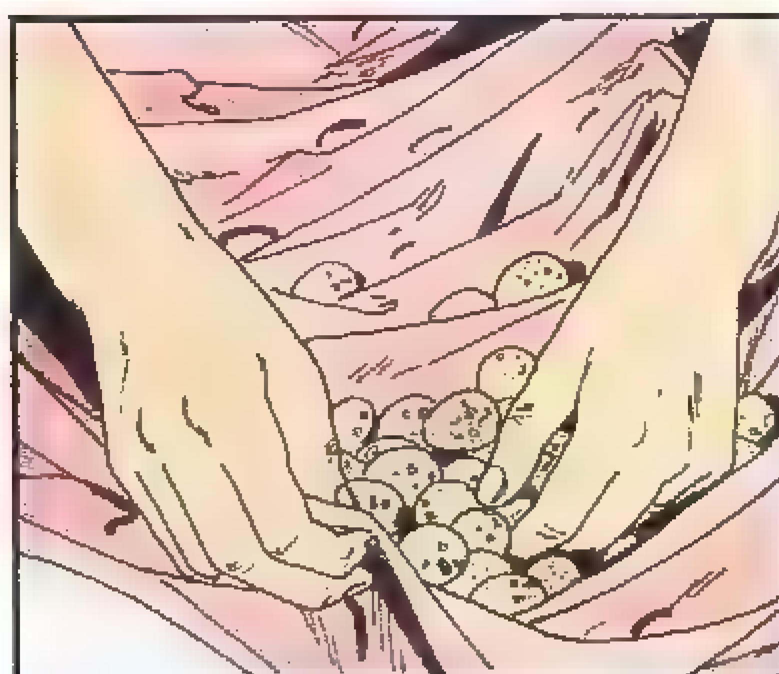

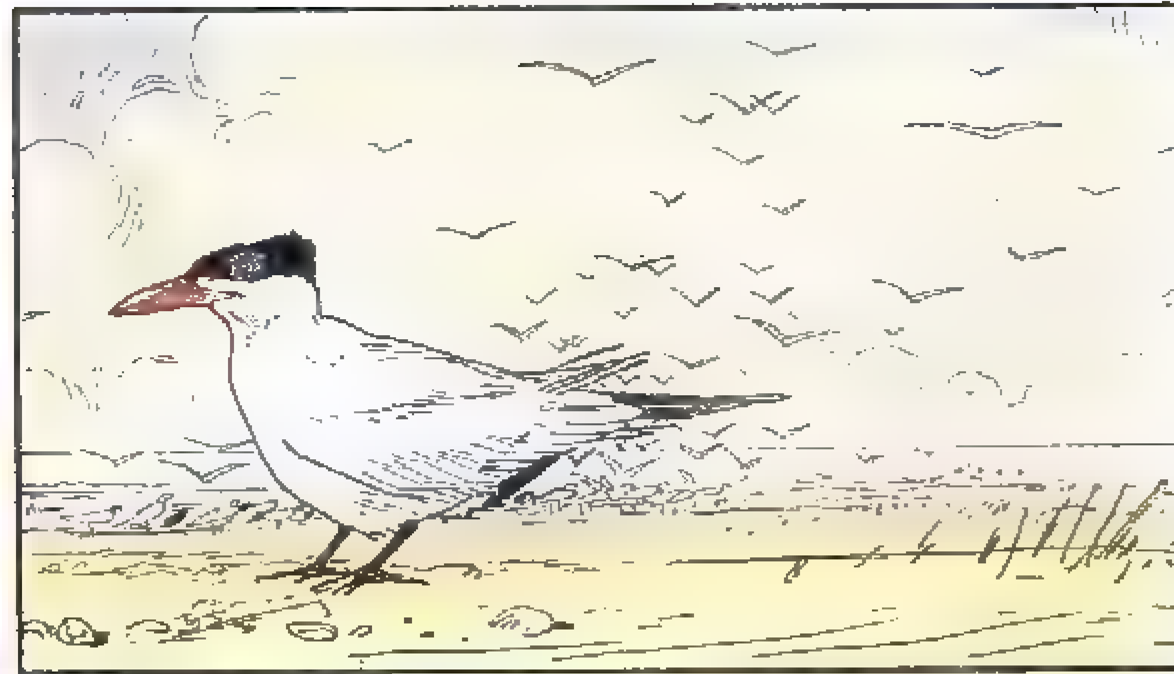

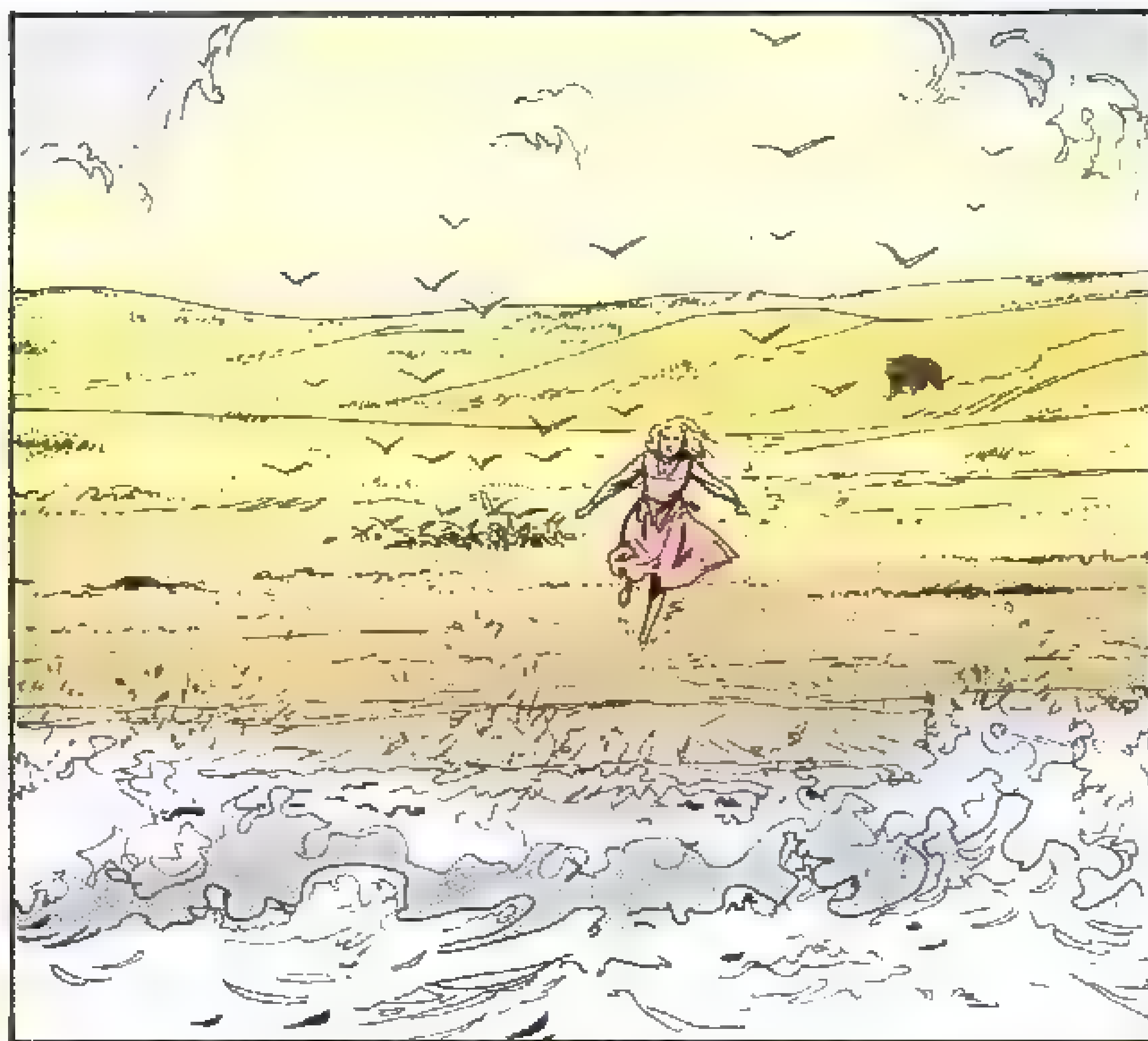

DE DANS VAN DE BEER

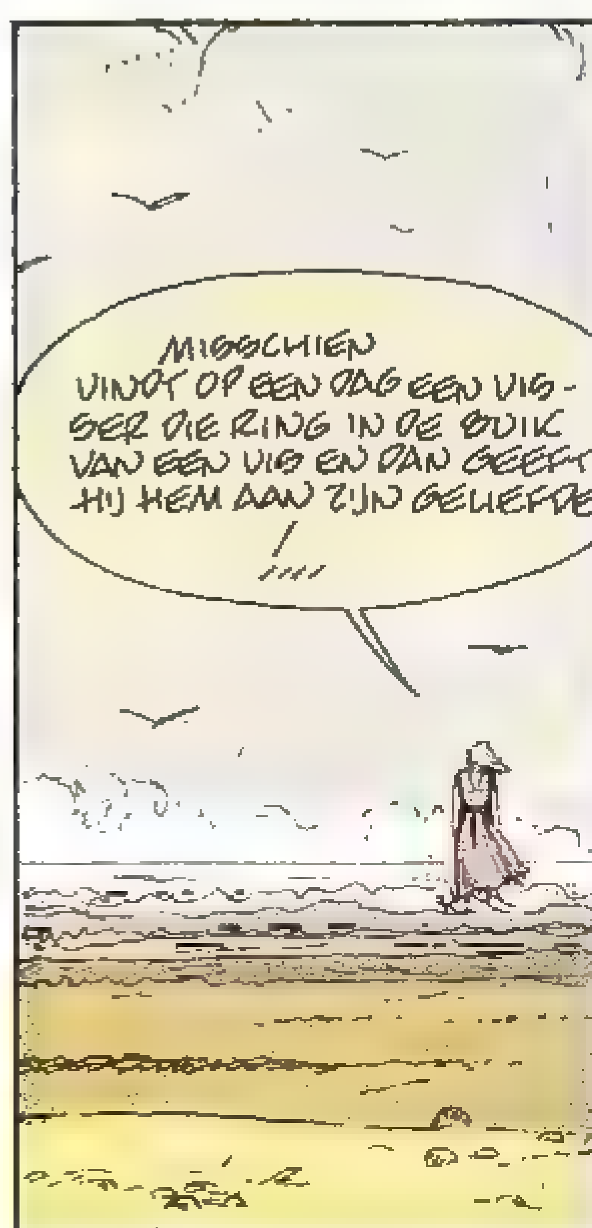

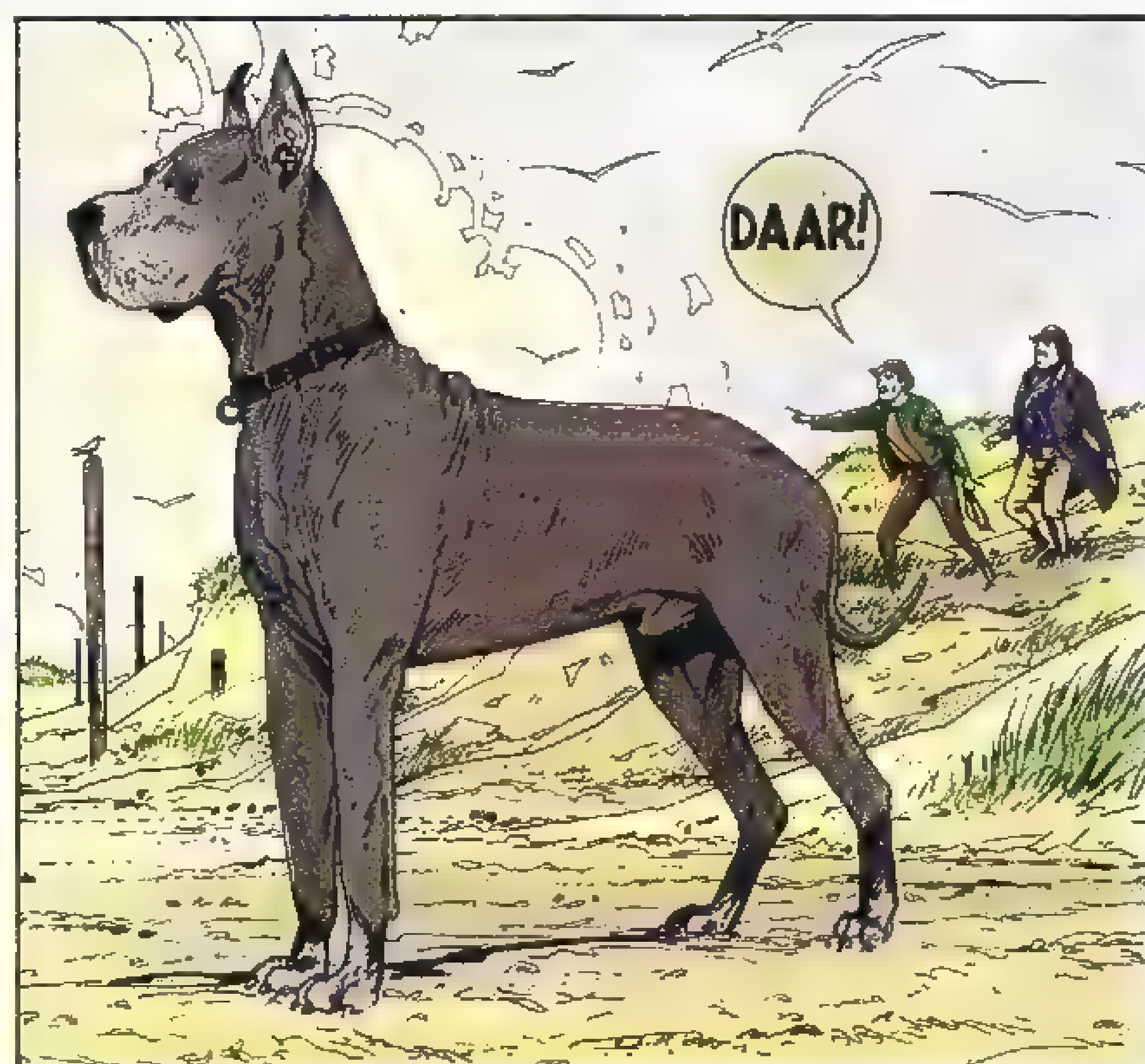

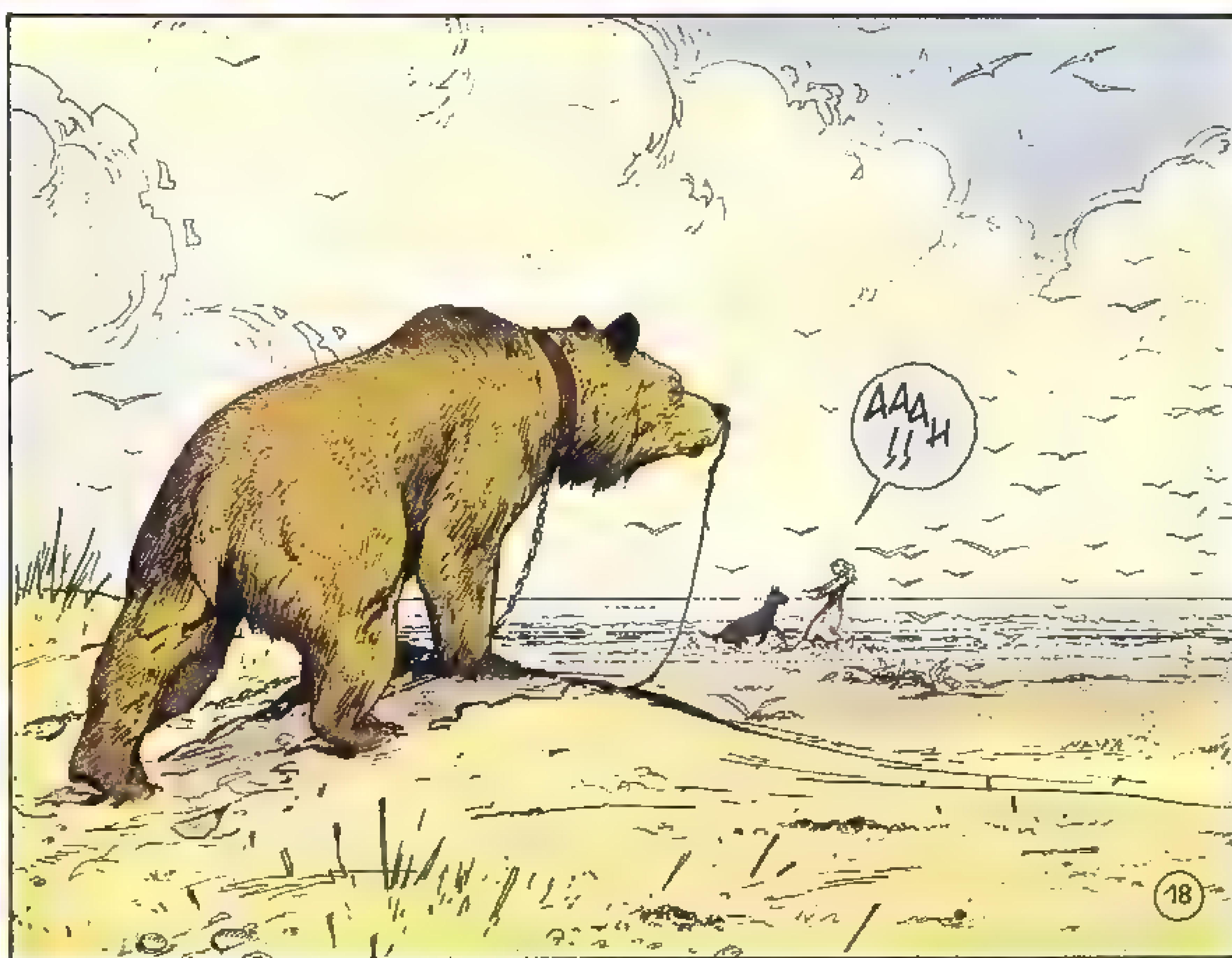

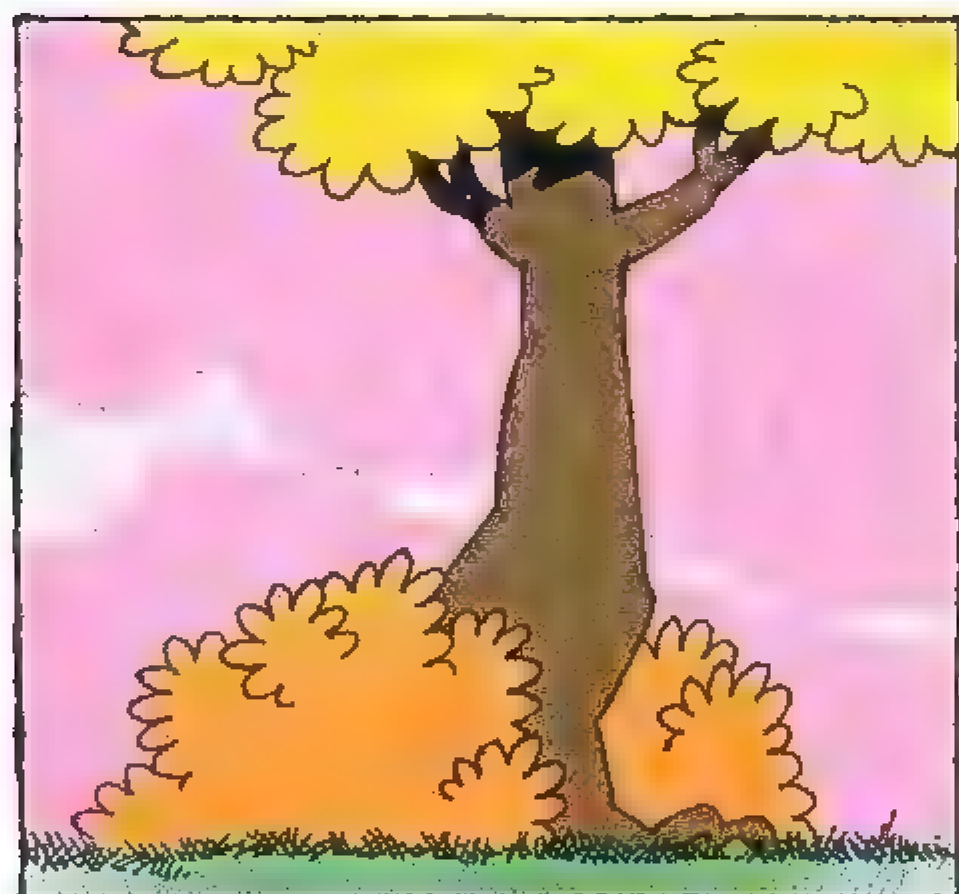

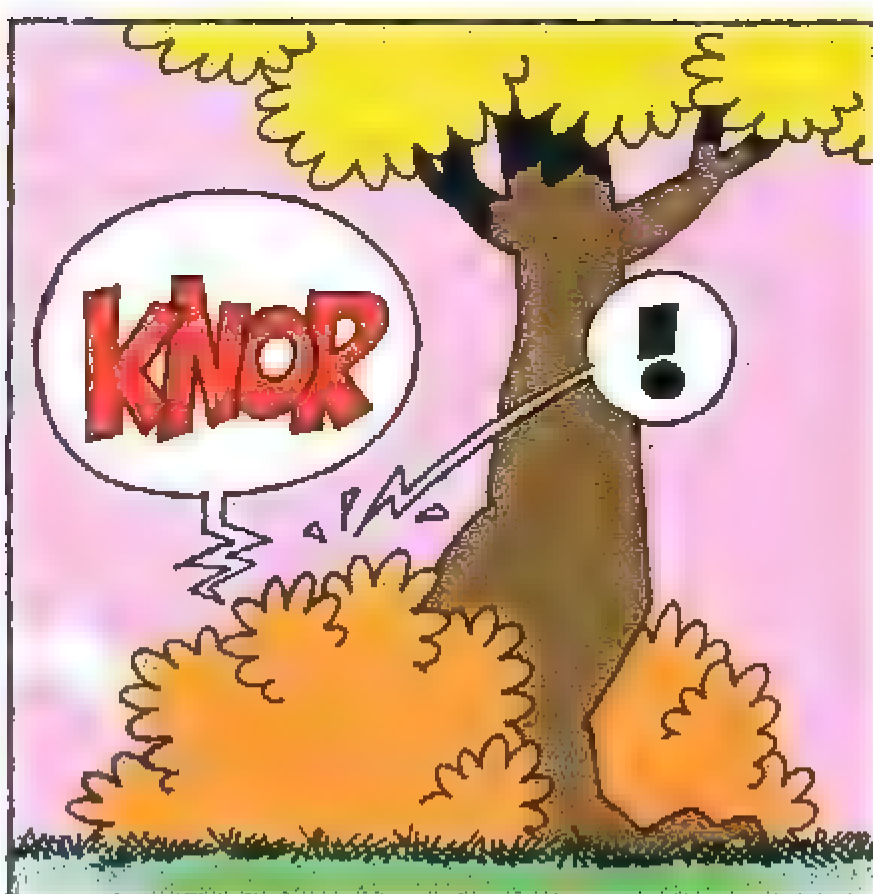

wordt vervolgd

P. de Smet

VALKUIL

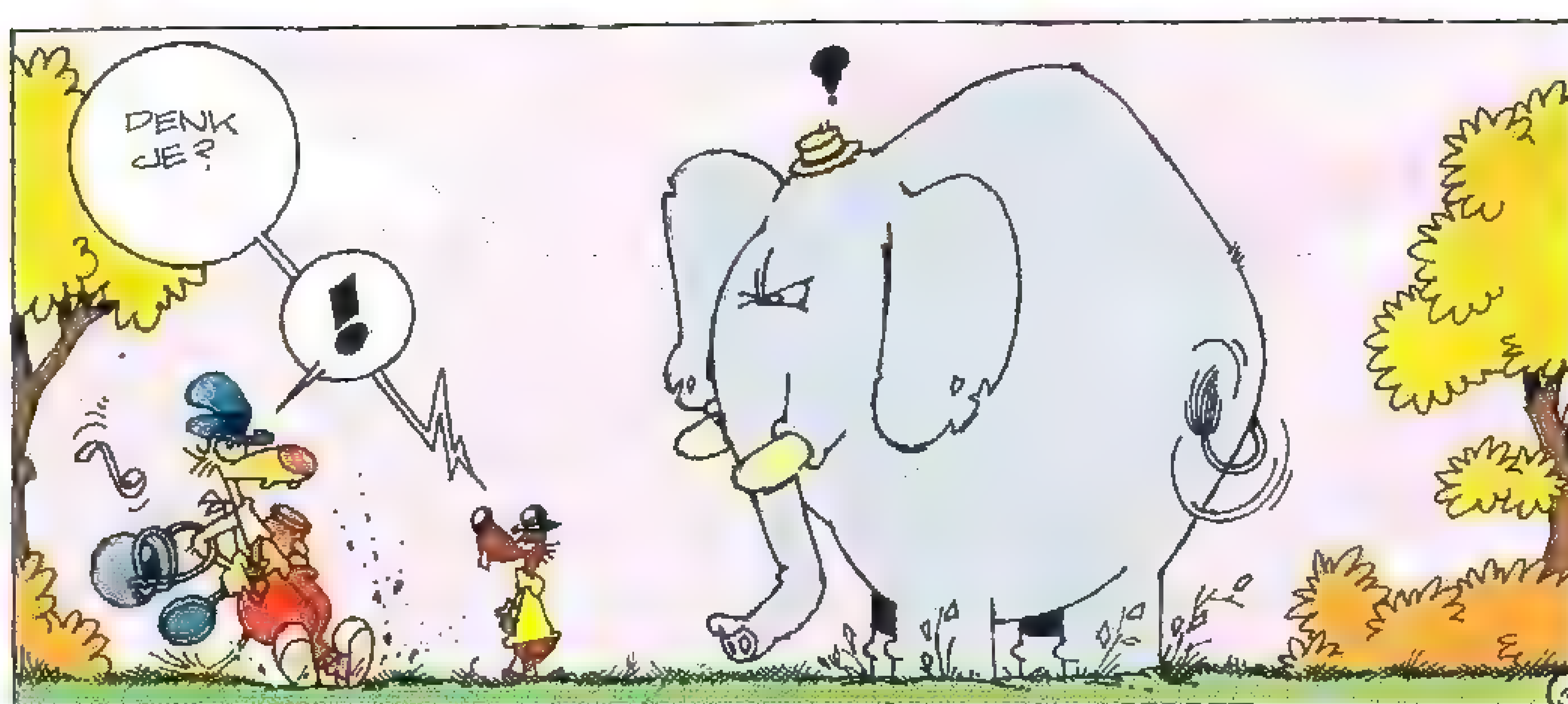

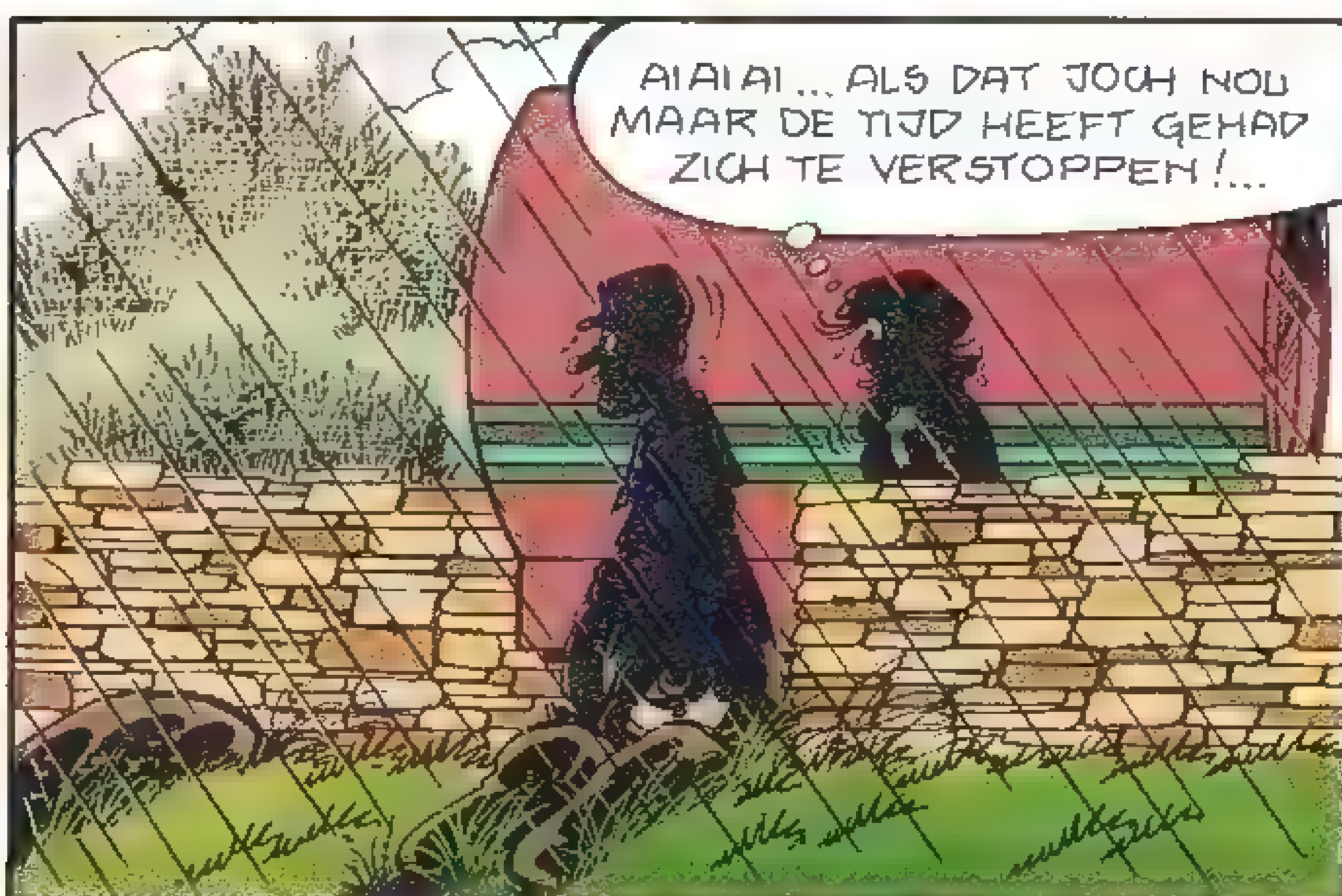

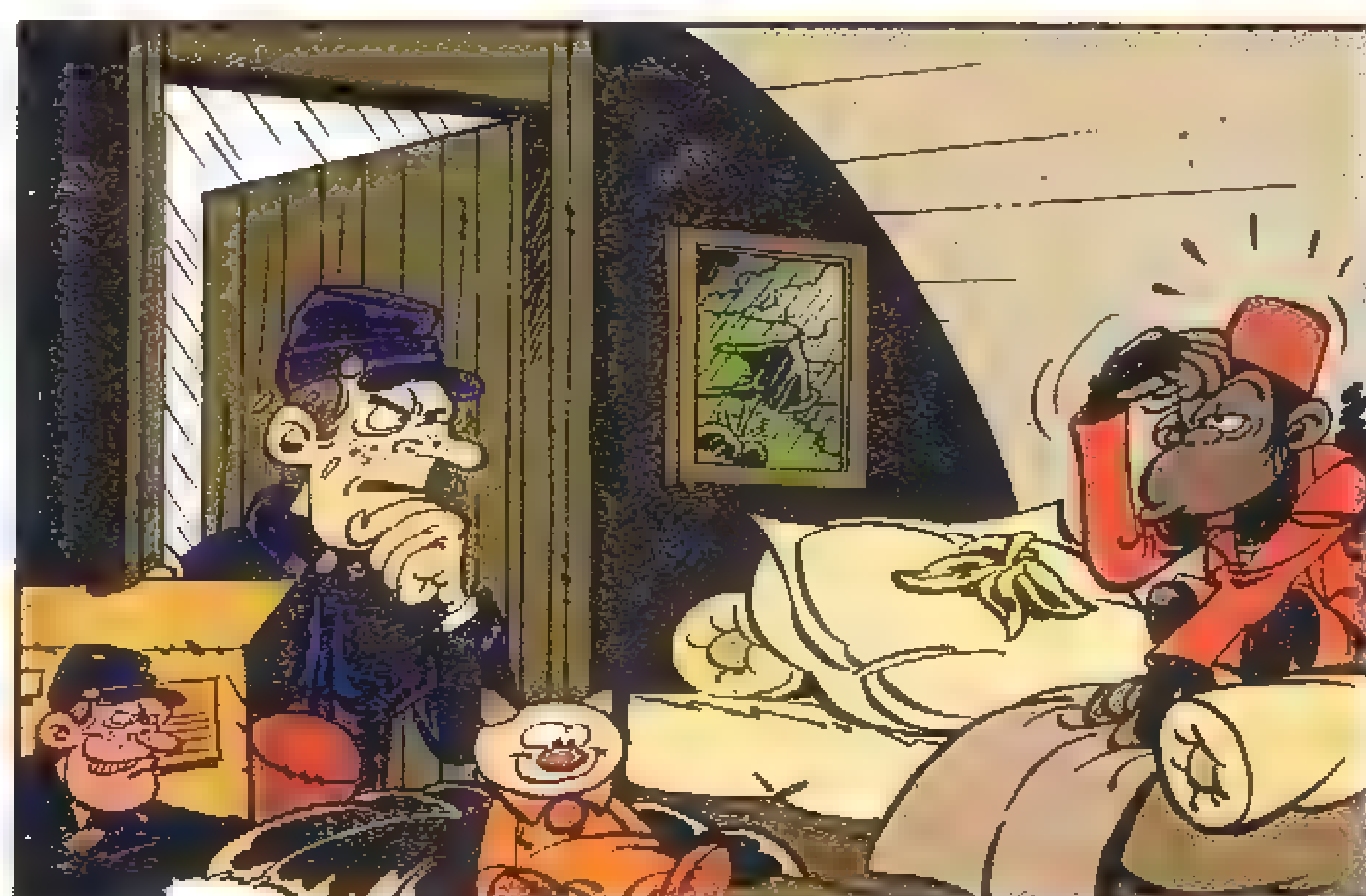
P. Cadot
P. Richelle

JORDAN DE VERZWOLGEN STANDBEELDEN

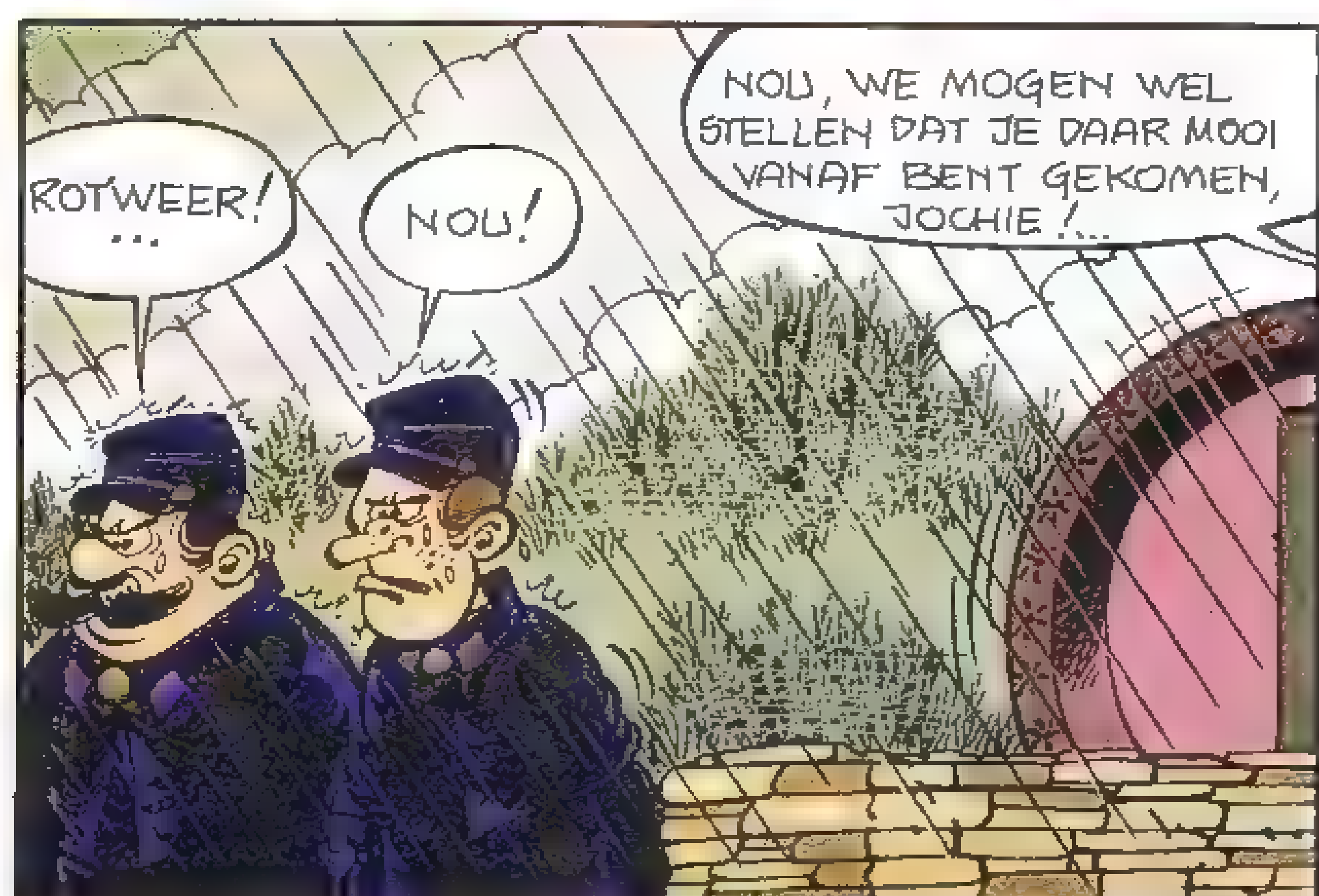

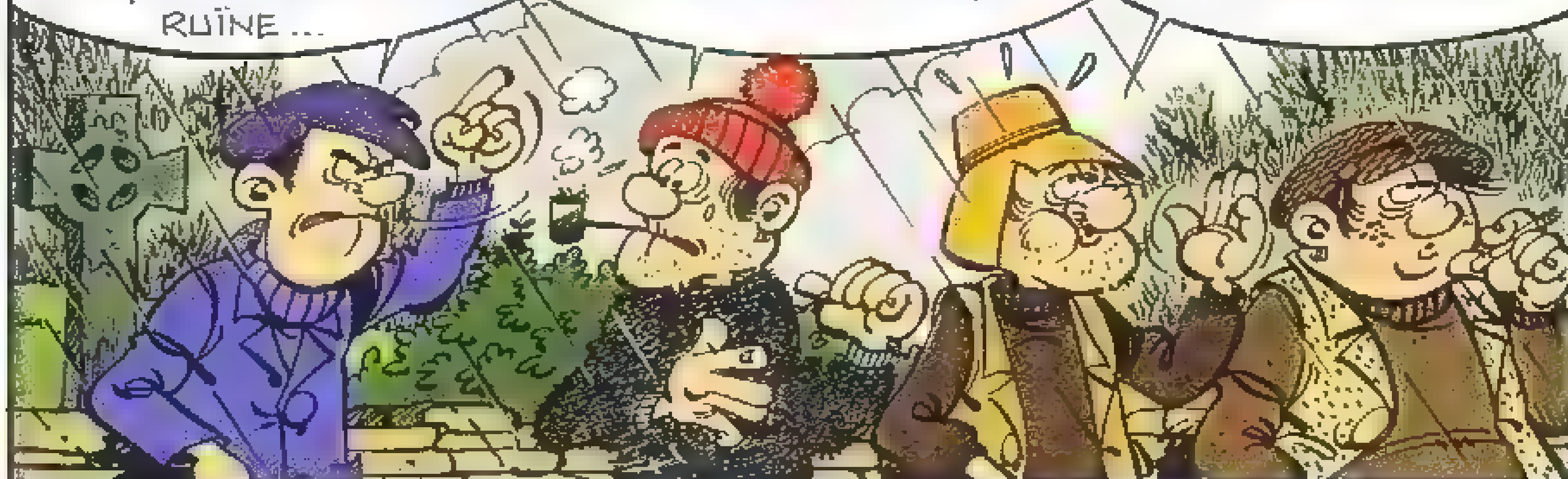

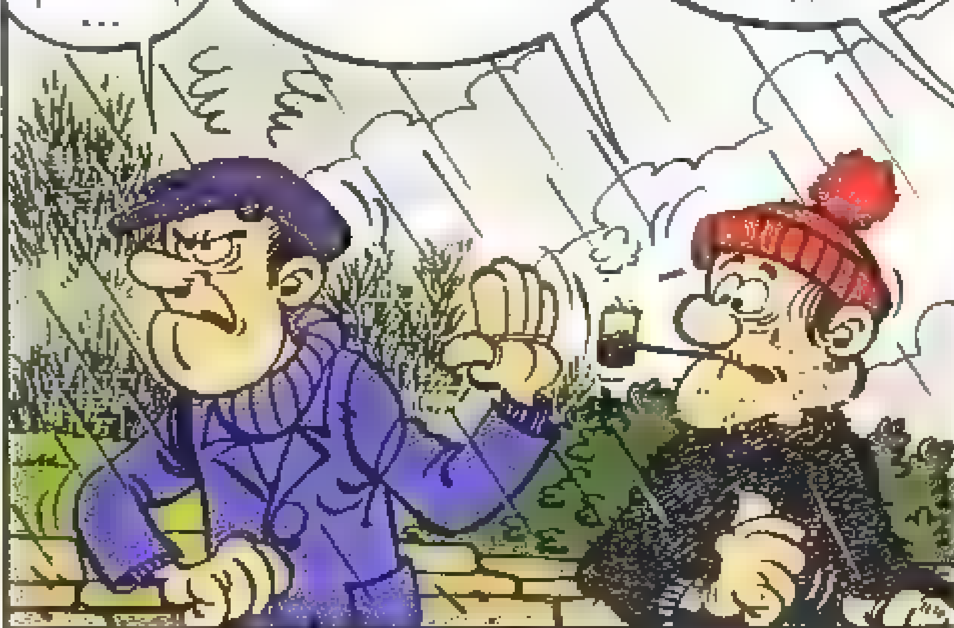

SAMENVATTING: De vriend van Jordan is werkelijk de koning der bangerikken! Hij gaat terug bij zijn grootmoeder! Wat maakt het ook uit, Jordan zal wel alleen verder trekken... Hij krijgt een lift van een sympatieke artiest, maar ze worden tegengehouden door twee politie-agenten... Jordan kan net op tijd vluchten...

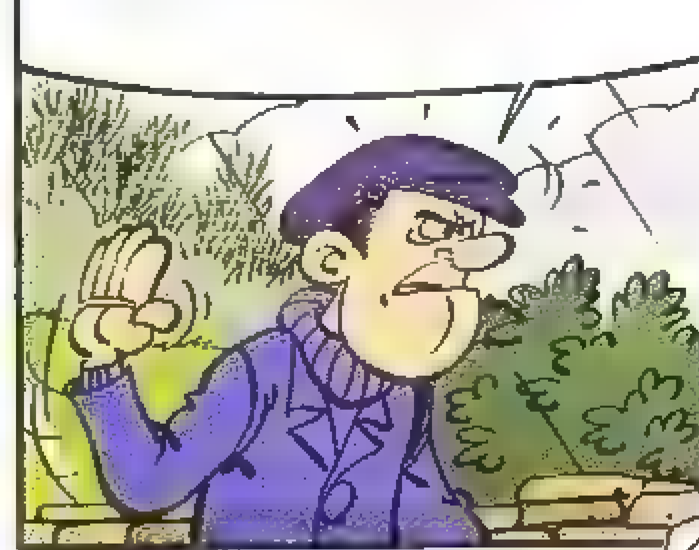

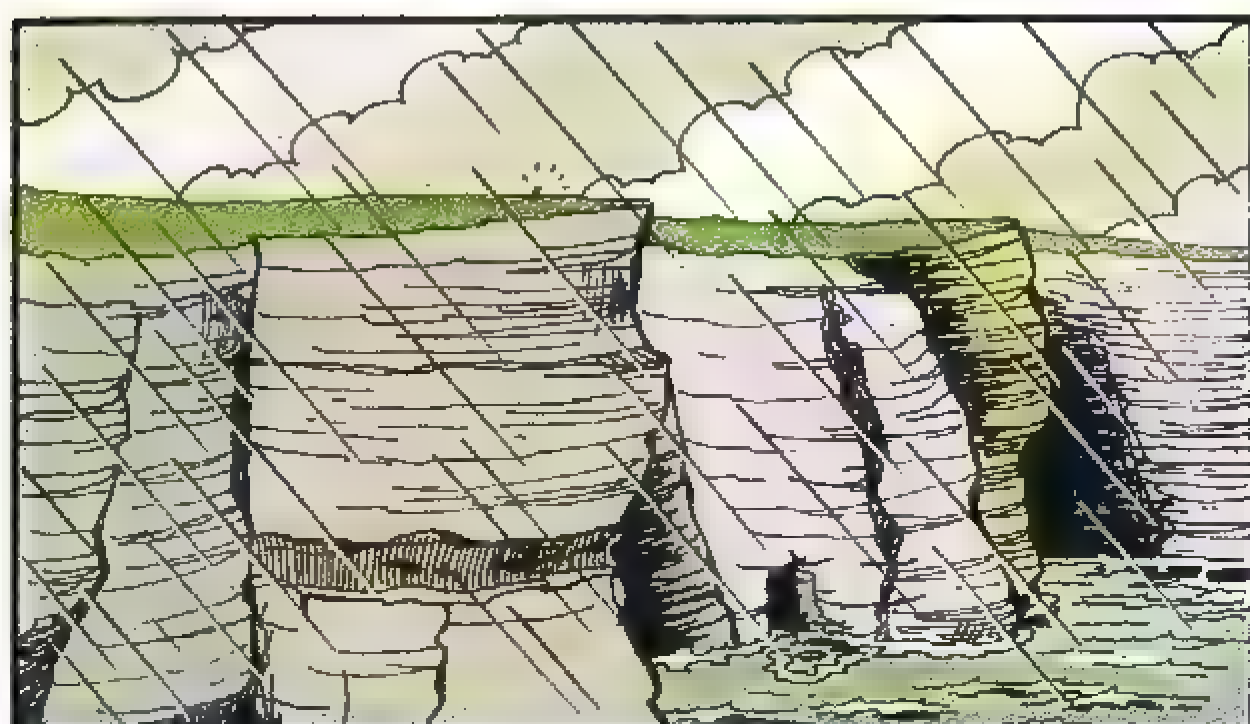

JORDAN

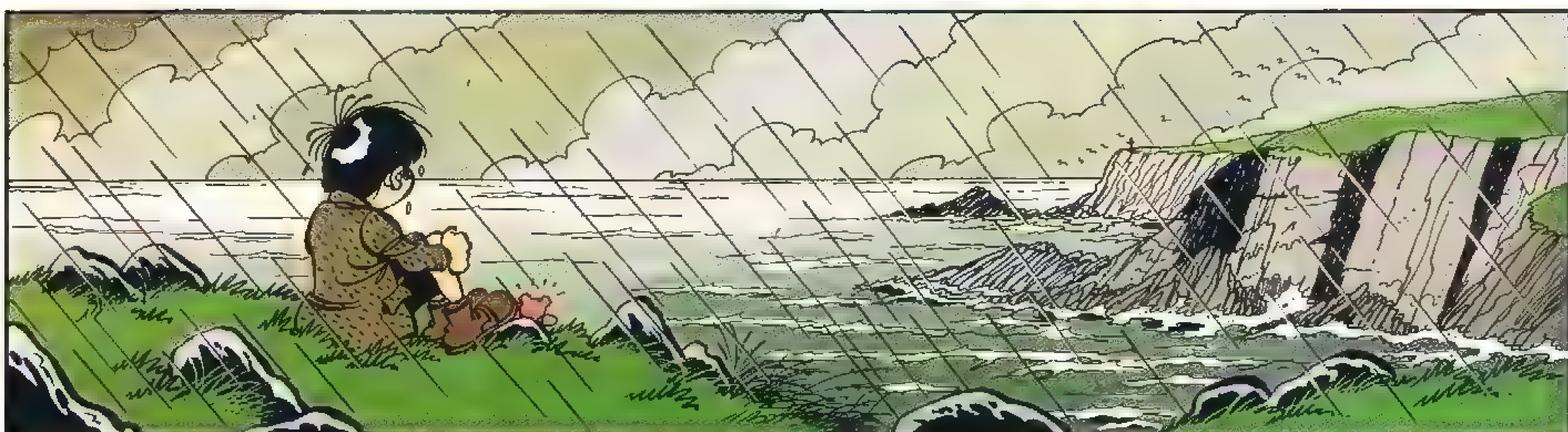

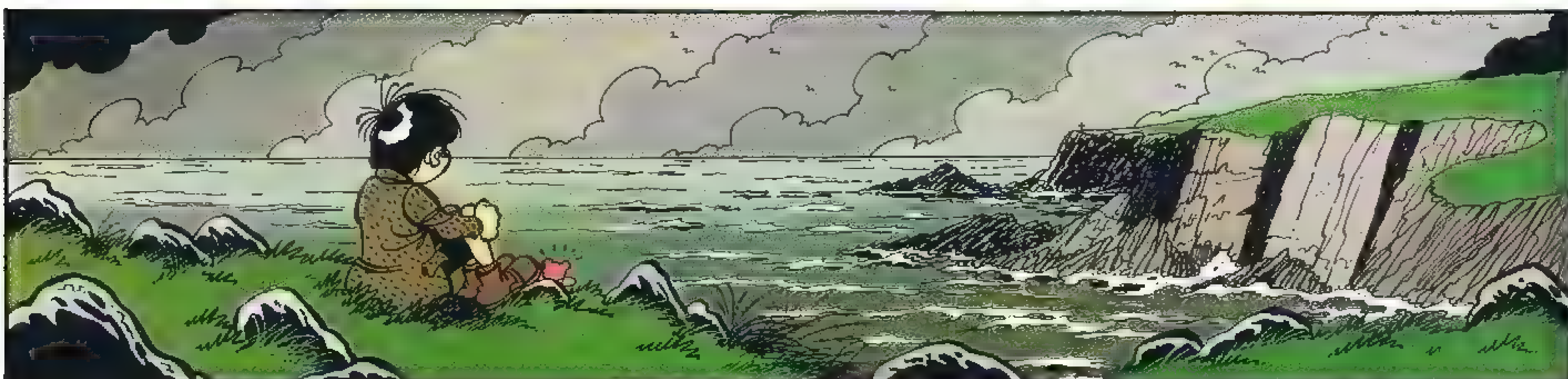

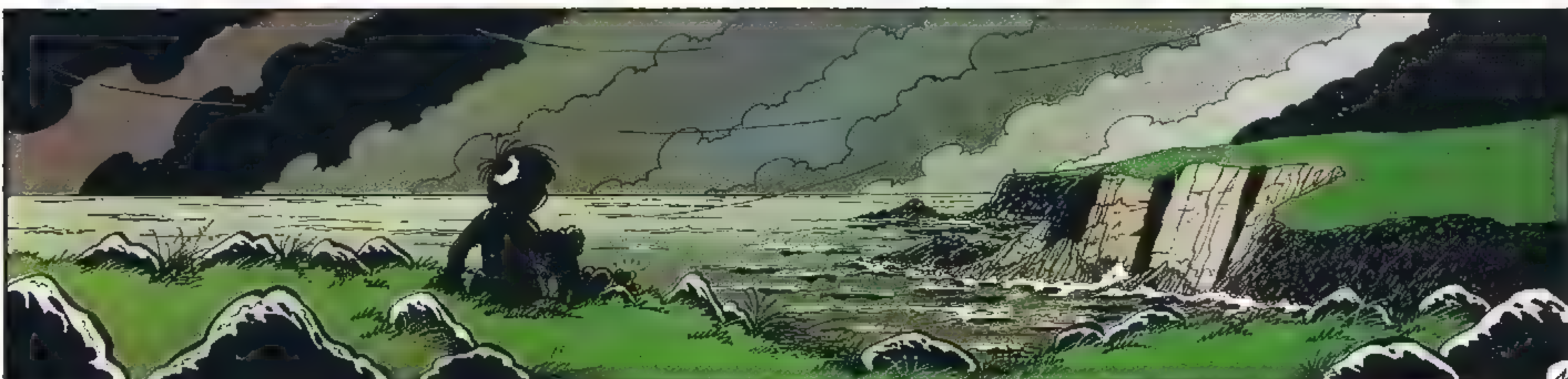

wordt vervolgd

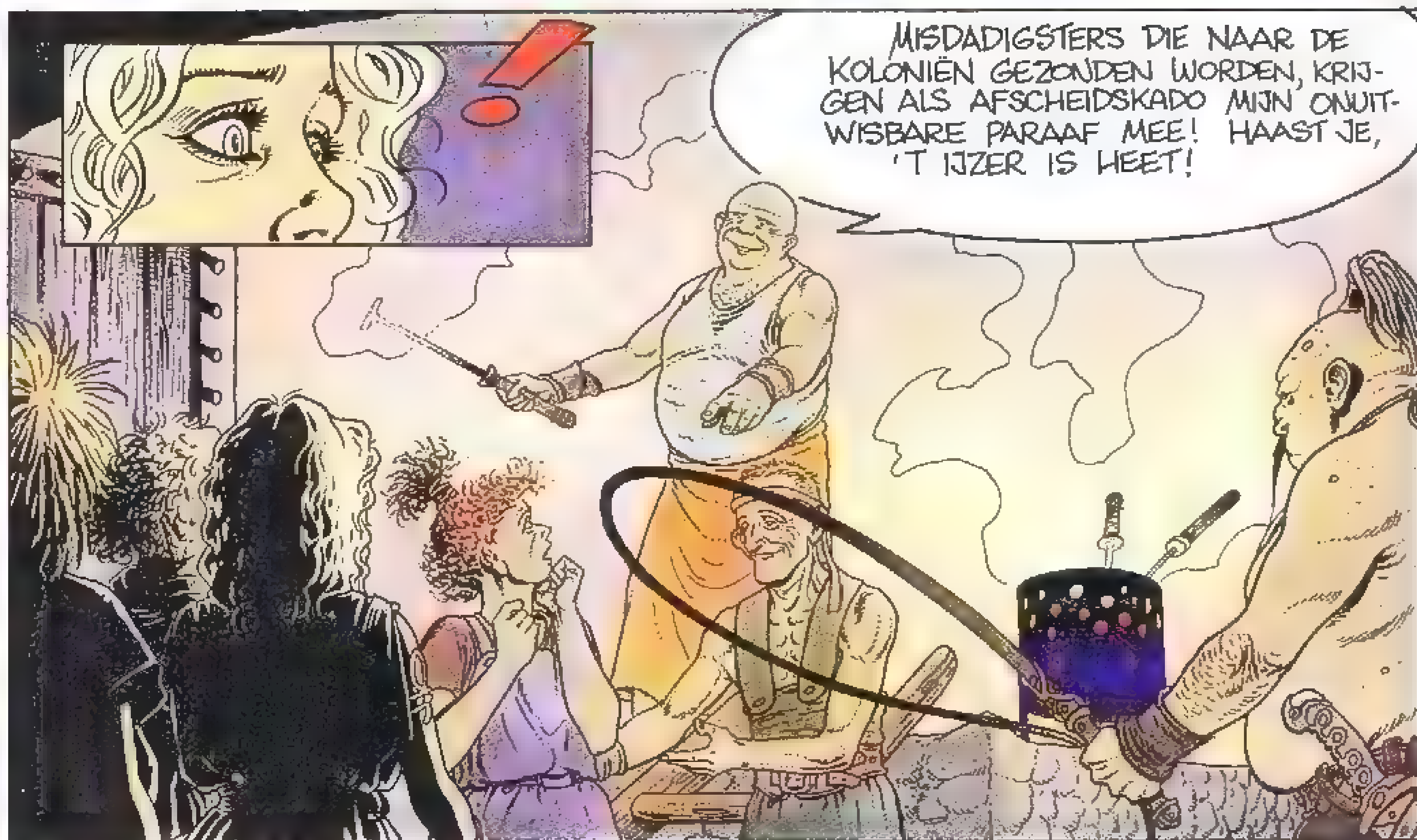
ARIA IANESCH-HANDRA

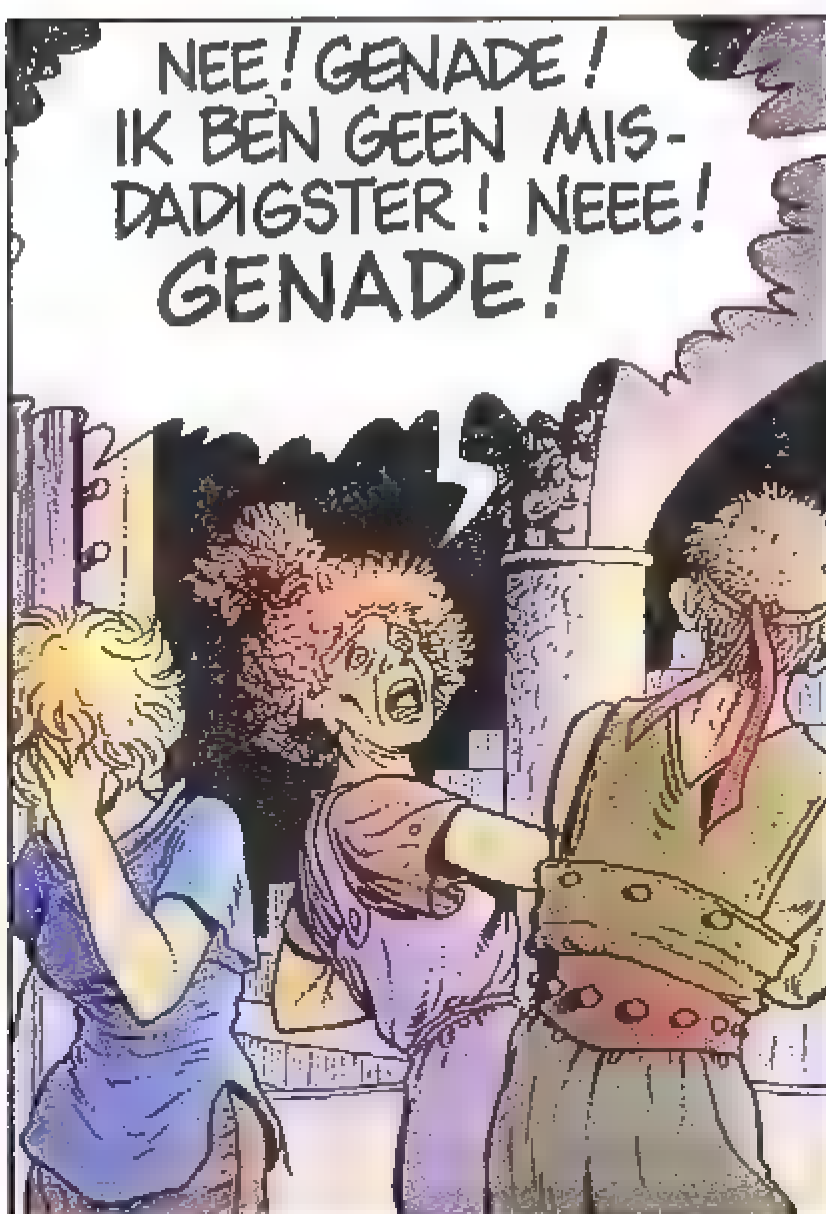

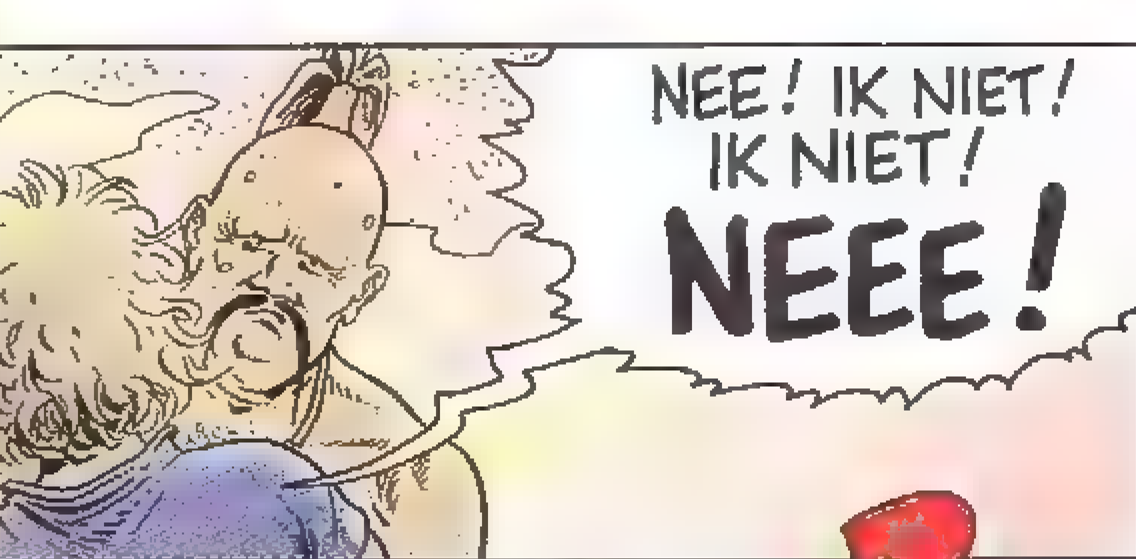

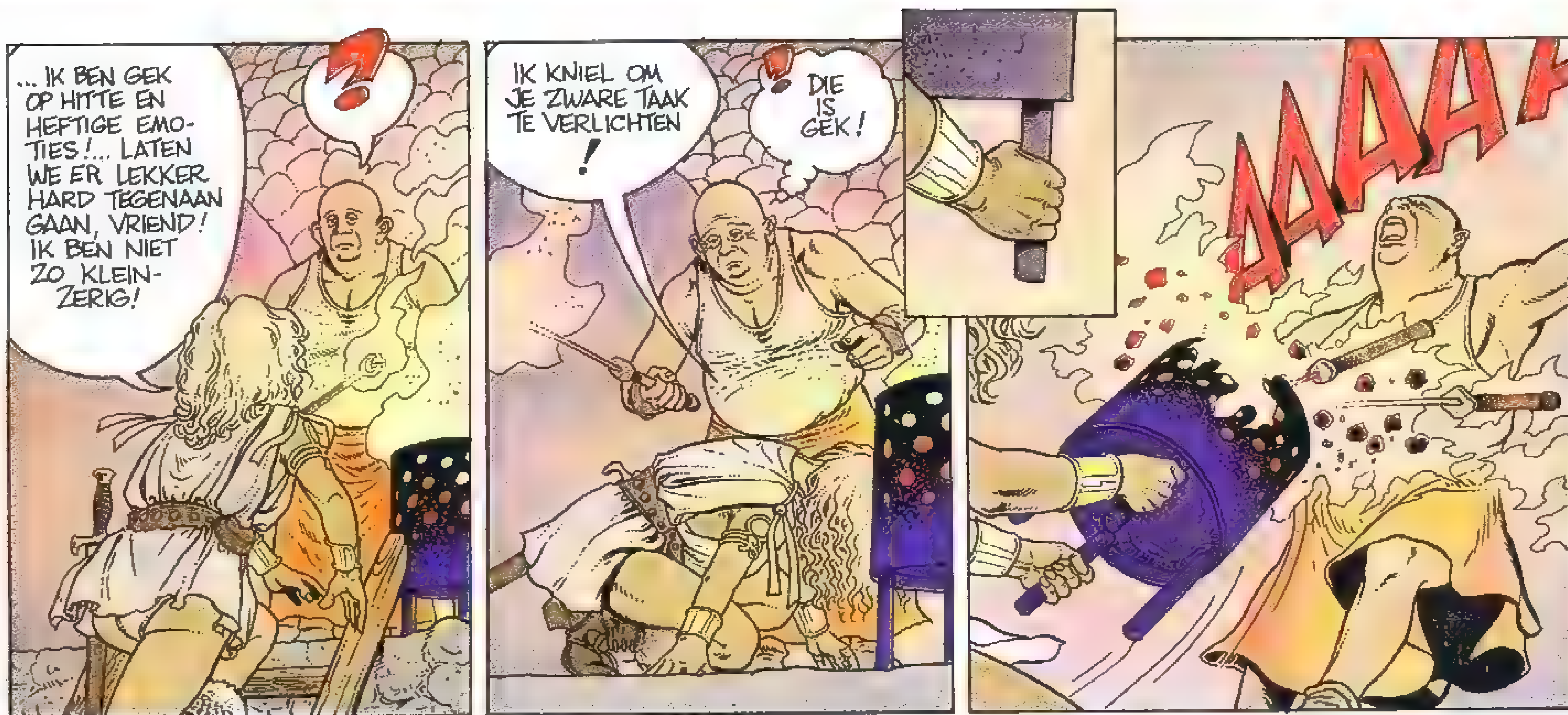

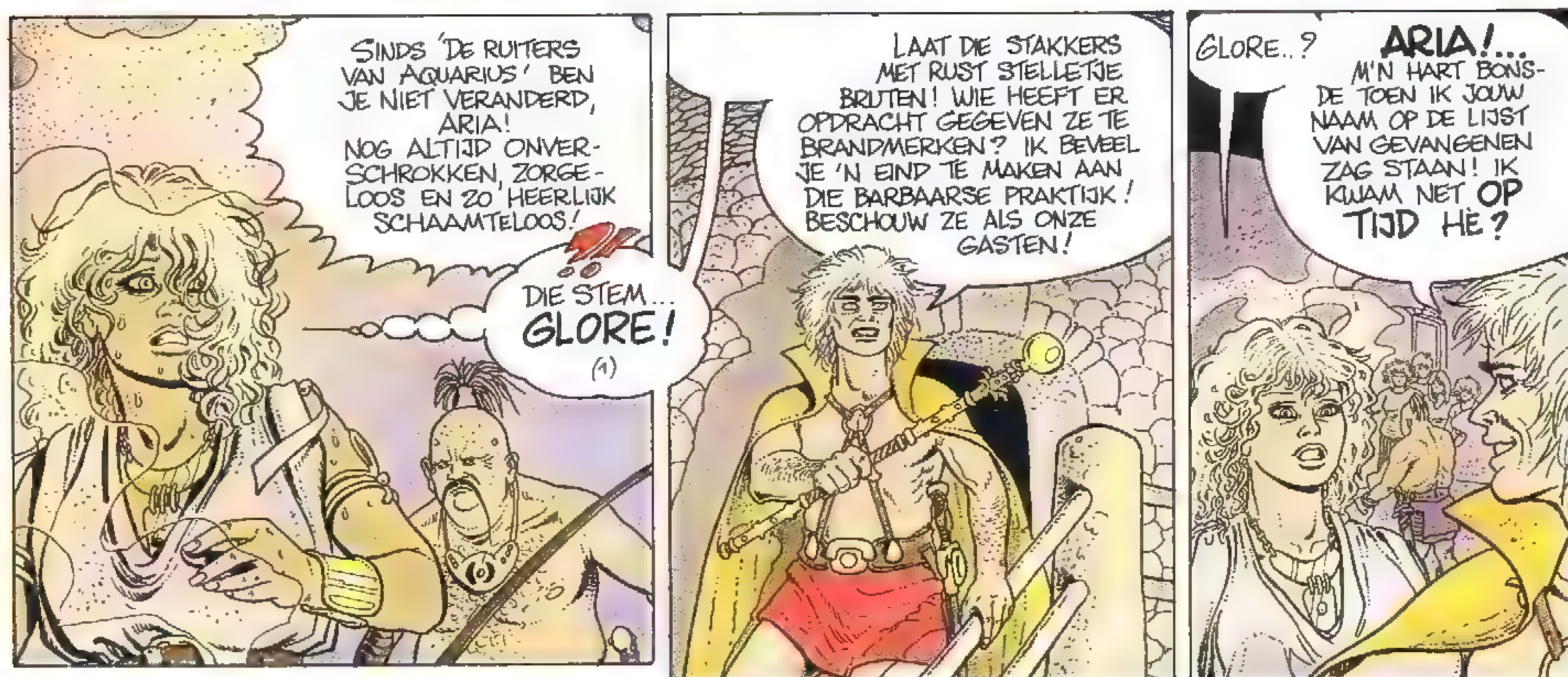

SAMENVATTING: Aria is getuige van de verkoop van de witte Indianen afkomstig uit een pas ontdekt continent: Ameronië! Haar vriend de beeldhouwer vertelt haar dat de soldaten nogal hardhandig optreden bij het recruteren van mensen voor de nieuwe kolonie! Aria zal het snel zelf ontdekken...

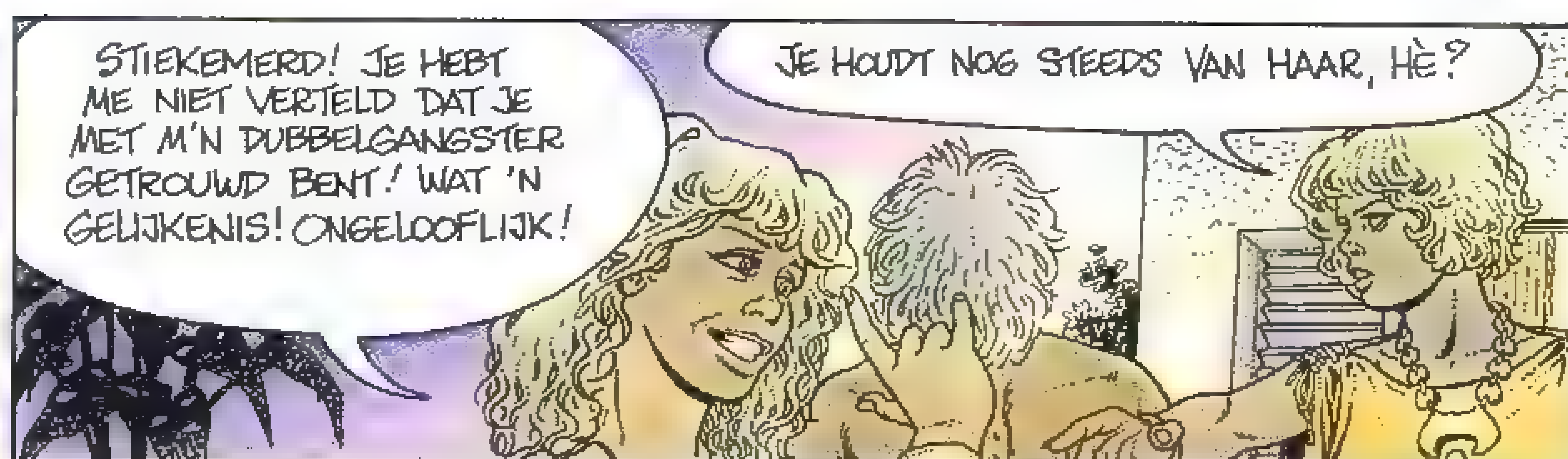

(1): ZIE "DE RUITERS VAN AQUARIUS" LOMB. UITG.

ARIA

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! **DE ONTEMBAREN**

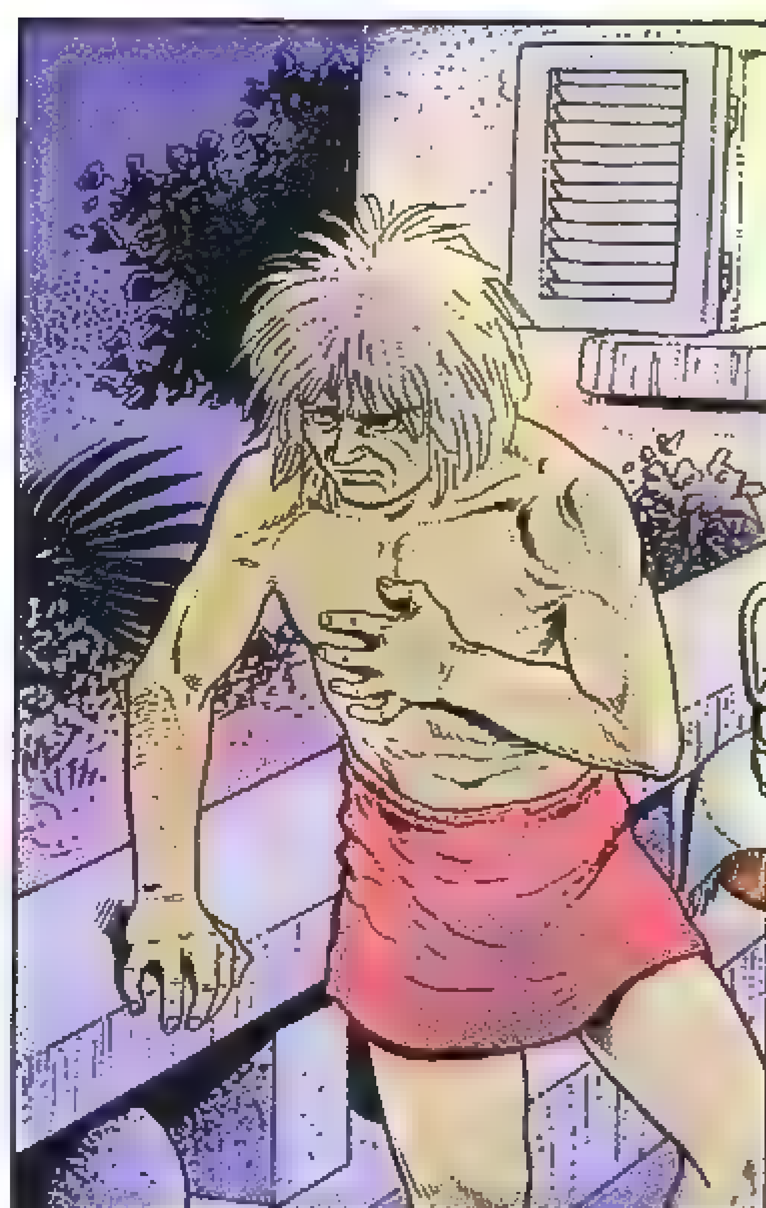

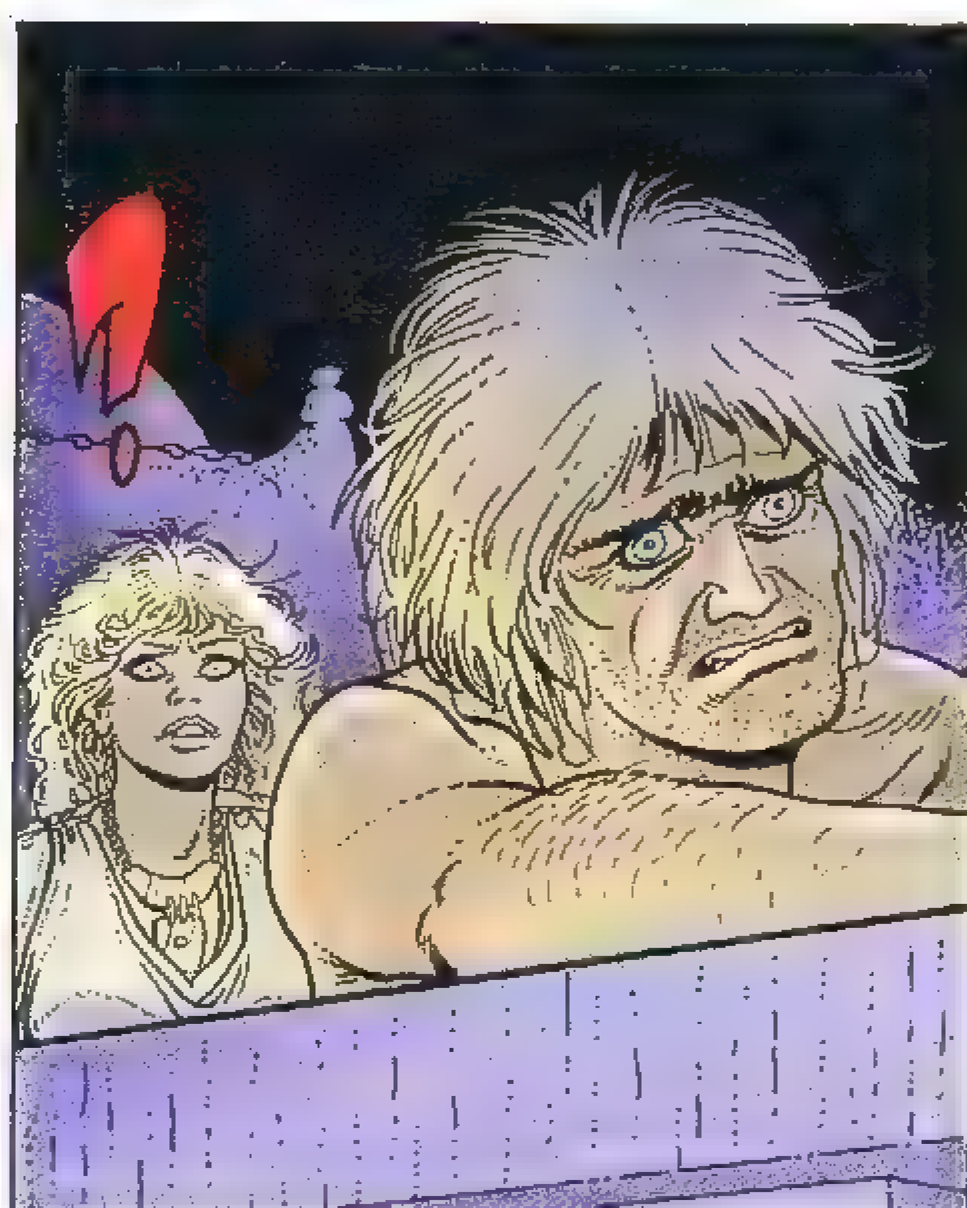

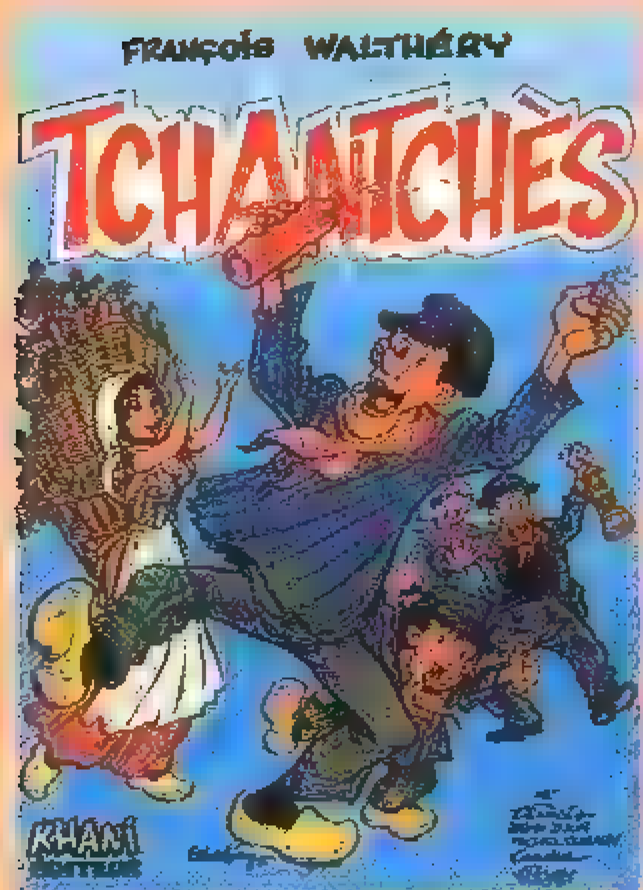

wordt vervolgd

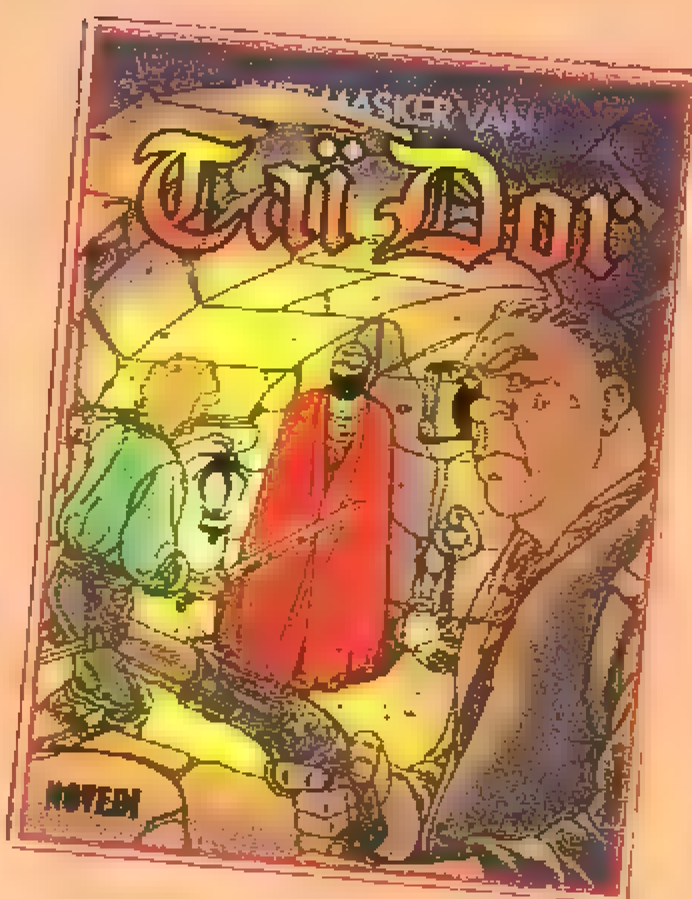
Kuifje Stripnieuwtjes

POPPENKASTPOP KOMT TOT LEVEN

Tchantchès is een soort Jan Klaassen. Aan het einde van de vorige eeuw begon hij zijn leven als poppenkastpop in de Belgische stad Luik, maar hij groeide uit tot een bekende en geliefde volksfiguur. Brutaal, rap van de tongriem gesneden, maar met het hart op de juiste plaats en in staat keiharde kopstoten uit te delen. Hij is getrouwd met de mooie, maar bazige Nanesse, maar het belet hem niet tot in de kleine uurtjes met zijn vrienden in de kroeg te hangen en soms een oogje te wagen aan de andere vrouwen die zijn pad kruisen.

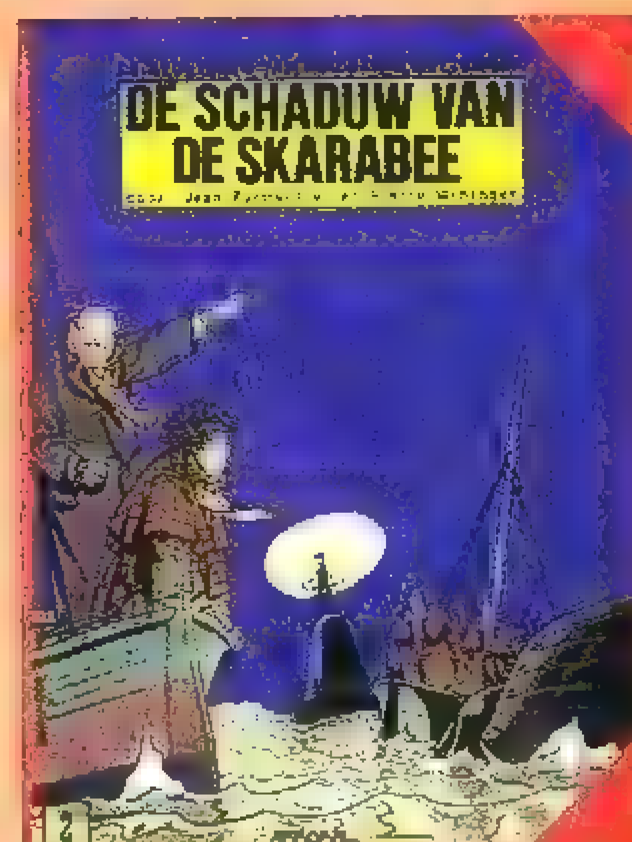
François Walthéry, de geestelijke vader van stripstewardess *Natasja* en net als Tchantchès een geboren Luikenaar, tekende een strip over de volksheld, die werd uitgegeven door Khani éditeur en geïmporteerd door uitgeverij Arboris (prijs f 7,95). Het taalgebruik in het album is al even folkloristisch als de hoofdpersoon: het is geen algemeen beschaafd Nederlands, maar eerder algemeen aanstekelijk Vlaams. Walthéry is bij het maken van het album bijgestaan door diverse collega's. Zo is in een van de verhalen, "Eendrach maakt lach", ook de hand van zijn collega Marc Hardy (*G. Raf Zerk*) duidelijk te herkennen.

IJZEREN MASKER

Het masker van Taï Dor is het vervolg op het vorig jaar verschenen album *De handschoenen van Taï Dor*, geschreven door Le Tendre (*Op zoek naar de tijdvogel, Léa*) en Rodolphe (*Commissaris Raffini*) en getekend door de jonge Spaanse tekenaar Serrano. De hoofdpersoon in Taï Dor is de bankbediende Willem Buurman, die uit zijn eigen wereld wordt ontvoerd om op een andere plaats en in een andere tijd Khan te worden, de heerser over het rijk Taï Dor. Hij is namelijk de perfecte dubbelganger van prins Servin VI en aan het begin van het nieuwe verhaal staat hij op het punt te trouwen met de dochter van de Grootvisier, prinses Tanis. De echte prins Servin, die volkomen van zijn verstand beroofd is, zit echter opgesloten in de kelders van het paleis. Zijn gezicht is verscholen achter een ijzeren masker. Hij wordt gekidnapt door een groep schurken, die willen proberen de macht te grijpen. Als er plotseling twee prinsen blijken te zijn, van wie allebei wordt beweerd dat ze de enige echte zijn, ontbrandt er een hevige strijd op Taï Dor. Het wankele machtsevenwicht wordt in gevaar gebracht en het rijk staat op de rand van de afgrond.

Het masker van Taï Dor is een erg aardige, onderhoudende *fantasy*-strip. Rodolphe en Le Tendre bewijzen opnieuw dat ze hun vak verstaan (en de eindscene van het verhaal is mooi en ontroerend). De sfeer van het verhaal wordt door tekenaar Serrano goed getroffen, hoewel hij wel heel goed naar het werk van Arno heeft gekeken. Het album werd uitgegeven door Novedi en kost f 7,25.

VREEMDE VERSCHIJNSELEN

Ook *De schaduw van de skarabee* is het tweede deel van een serie, namelijk *De avonturen van Nikodemus Wittebrink* (uitgegeven door Arboris in twee versies: met slappe kaft, prijs f 7,95, en met harde kaft, prijs f 16,95). Opnieuw maakt de hoofdpersoon kennis met allerlei vreemde verschijnselen, die min of meer een uitvloeisel zijn van de gebeurtenissen in het vorige album, *Evergreen* en waarbij een reusachtige skarabee een hoofdrol speelt.
Ondanks alle geheimzinnigheid is *De schaduw van de skarabee* geen al te ingewikkeld album, wat mede te danken is aan de heldere en overzichtelijke stijl van tekenaar Pierre Winiger. Het gaat over een wetenschappelijk experiment, dat misgaat: de mysterieuze krachten van de skarabee kunnen niet meer worden beheerst en het keert terug naar de plek "waar alle wegen samenkomen": het eiland Evergreen. Kortom: de avonturen van Nikodemus Wittebrink zijn geknipte lectuur voor iedereen die dacht dat de tijd van de spannende jongensboeken voorbij was.

Sidney
Bom

JULIE, KLAARTJE, CECILE DE GEMISTE AFSPRAAK

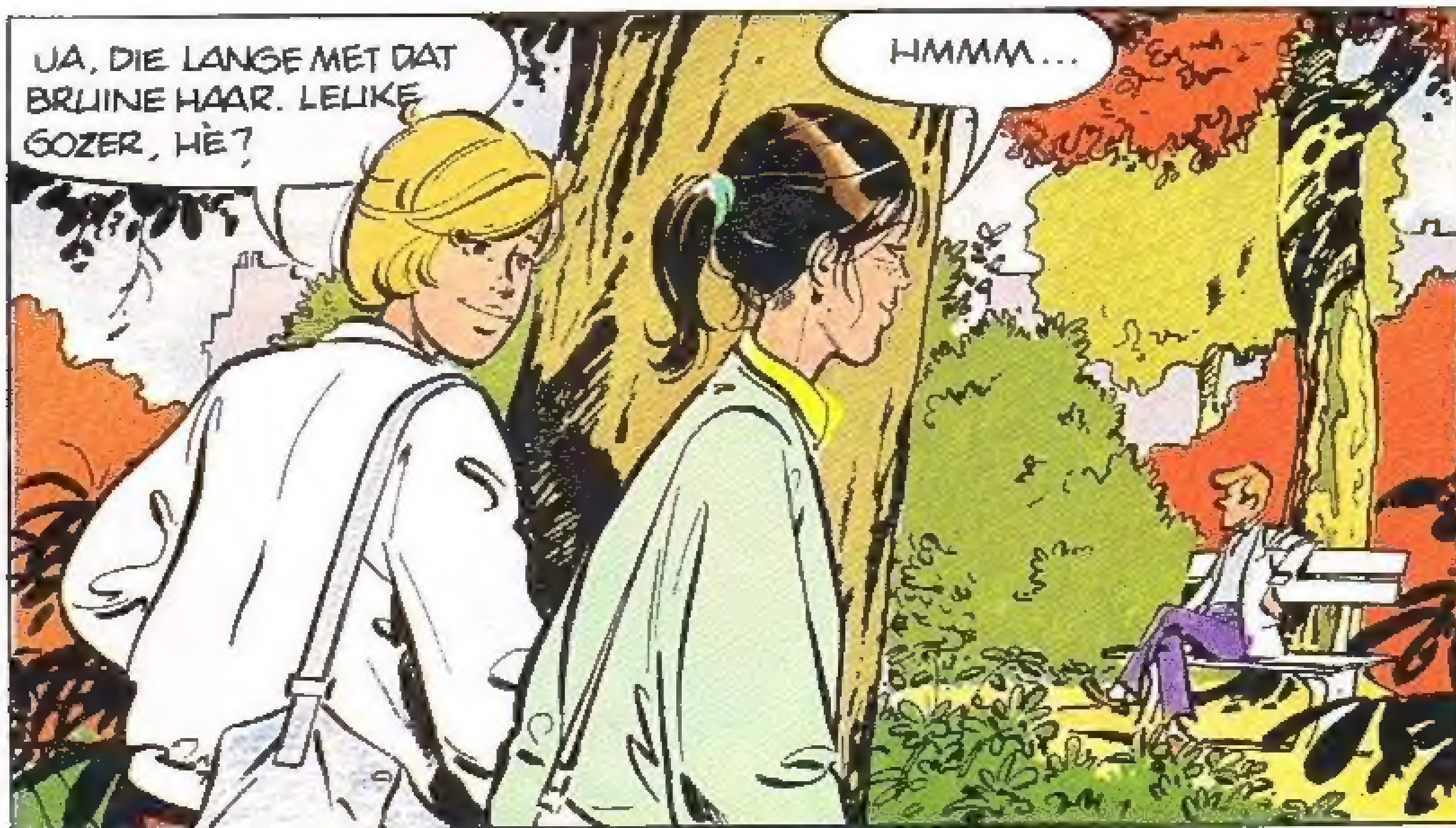

ZIJ MET HEM!... DAT NIET! DAT KAN IK NIET VERDRAGEN! IK HAAT HAAR! IK HAAT HAAR!
DAT KLINKT GELOOFWAARDIG!... JE HOUDT VAN HEM MAAR HET GAAT TOCH VOORAL OM HAAR, ALS IK HET GOED BEGRIJP!

PRECIES! DIE FLIRT LOOPT DE JONGENS ALSMAAR UIT TE DAGEN... KAN ME VERDER NIET SCHELEN, MAAR ZIJ!!!
WE ZIJN ER BIJNA.

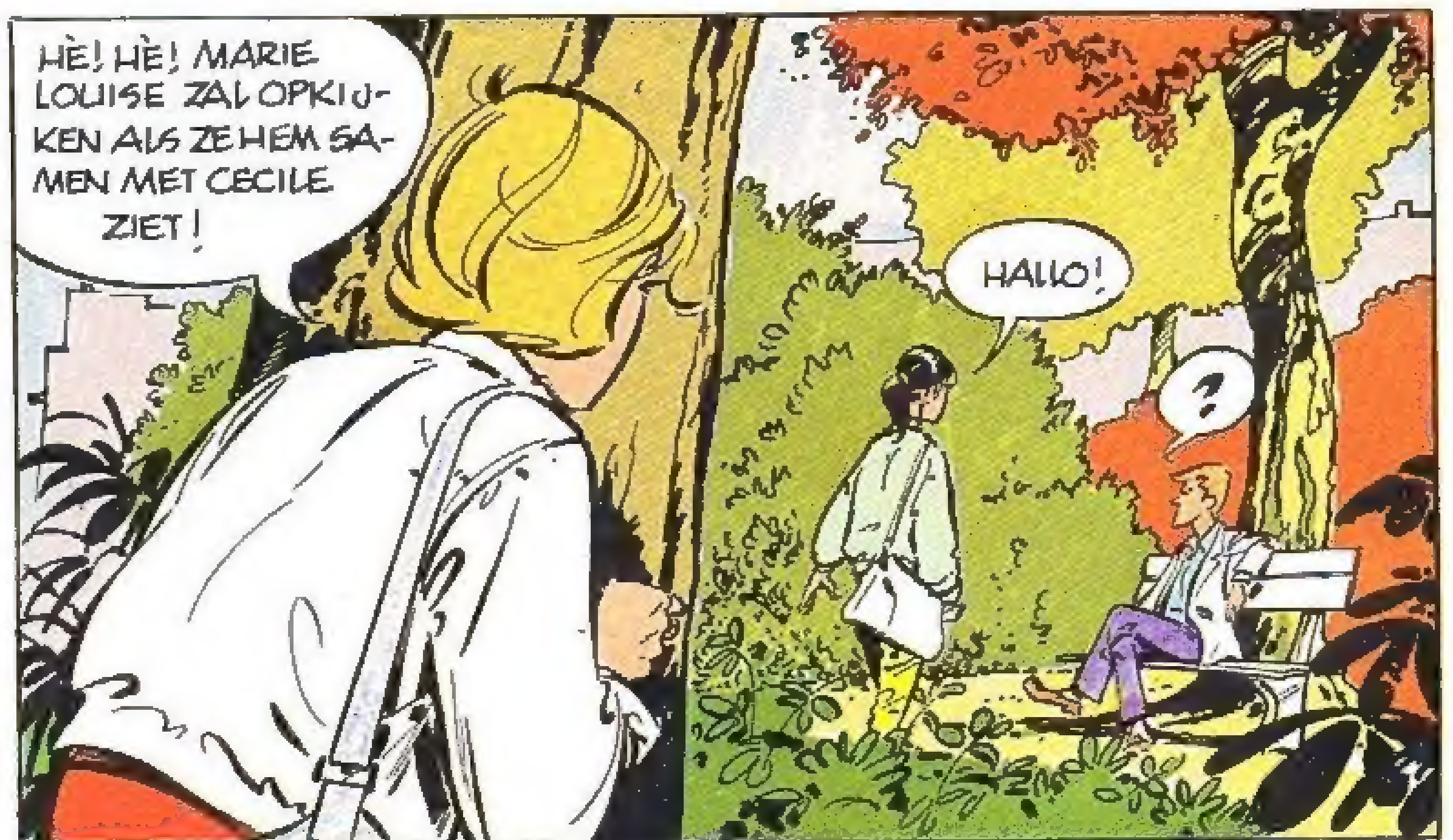
JA, DIE LANGE MET DAT BRUINE HAAR. LEUKE GOZER, HÈ?
HMMM...

IK HEB EEN IDEE!
BETER DAN NIKS! ZEG OP...

EEN ECHTE MACHIA... MACHEVIEL... EH... ECHT EEN SUPERPLAN! JOU KENT-IE NIET, DUS JIJ KUNT NAAR HEM TOEGAAN, EEN BEETJE OVER KOETJES EN KALFJES PRATEN EN ALS ZIJ DAN KOMT, ZIET ZE DAT IEMAND HAAR VOOR GEWEEST IS!
JA, DAT ZOU KUNNEN... ALS IK JE DAAR EEN PLEZIER MEE DOE!

HÈ! HÈ! MARIE LOUISE ZAL OPKIJKEN ALS ZE HEM SAMEN MET CECILE ZIET!
HALLO!
?

NIET TE GELOVEN!... HA! HA! VERREKT, DIE CECILE! ALSOF ZE ELKAAR AL TWINTIG JAAR KENNEN!...
NOU JA, BIJNA!

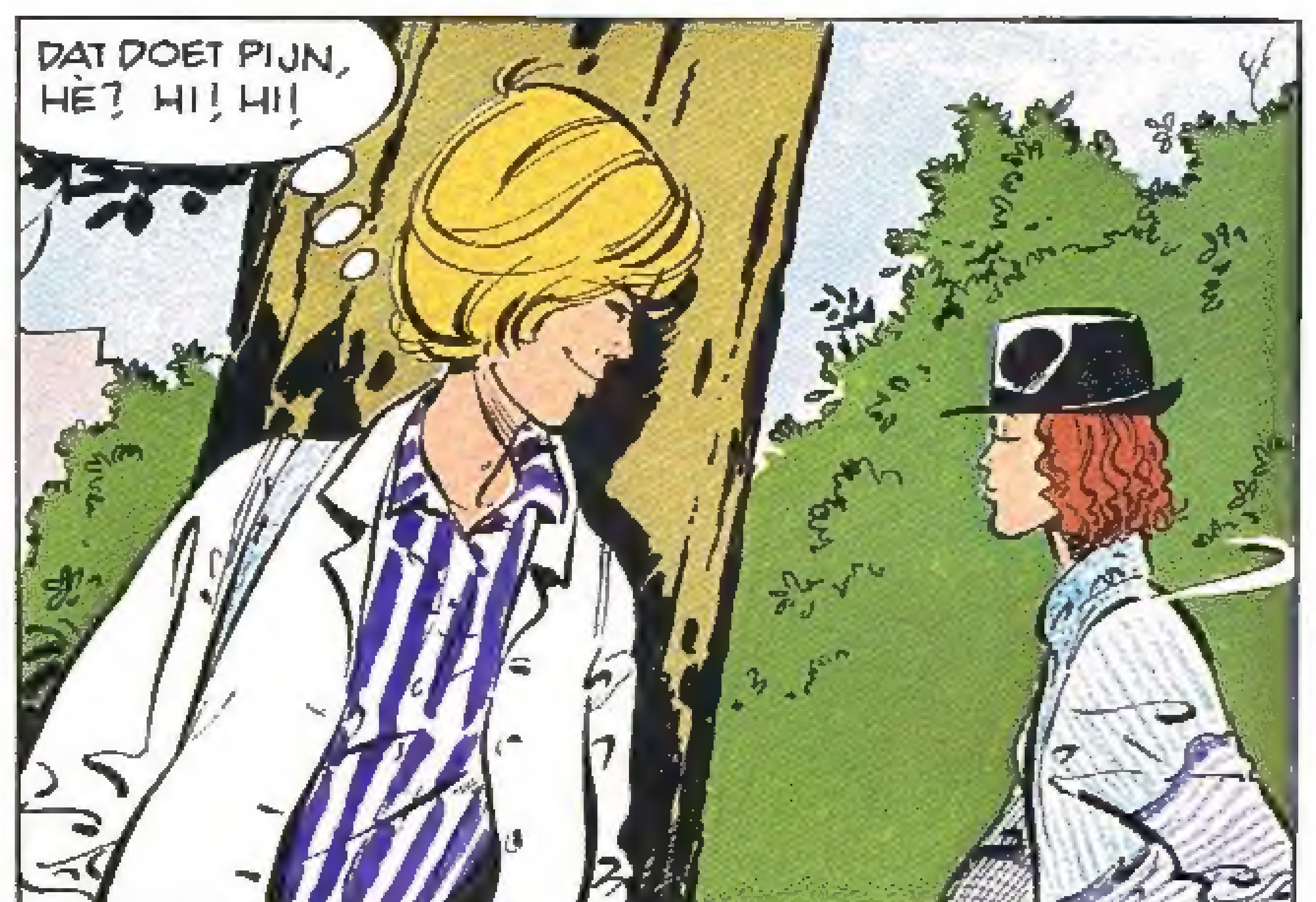

DAAR KOMT MARIE LOUISE! HI, HI! DAT WORDT LACHEN!
157 B

JULIE, KLAARTJE, CECILE

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! HET IS 'N PUINHOOP!

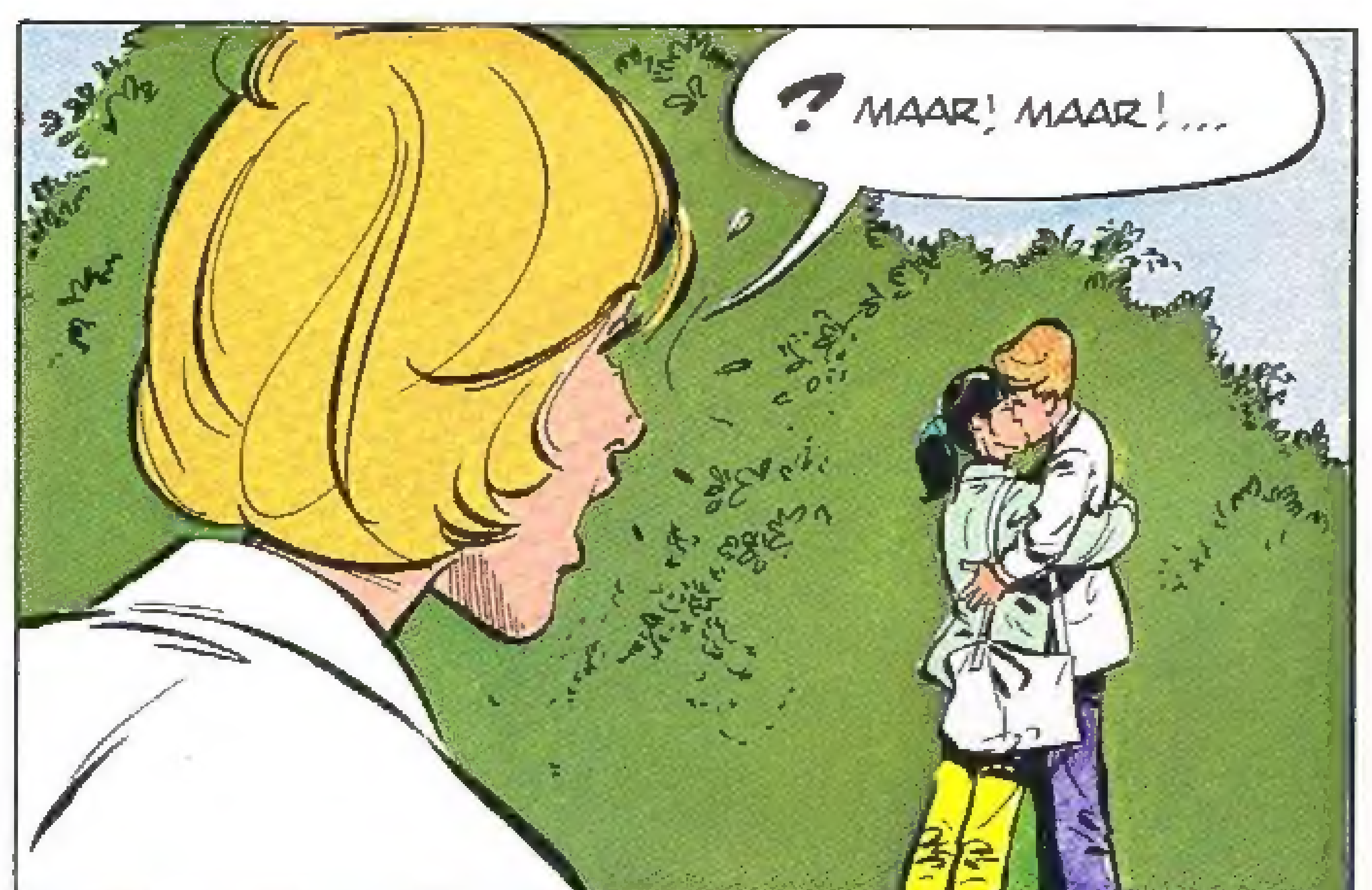

EINDE

Alleen voor Nederlandse lezers

Dit geweldige exclusieve Dommel horloge is voor jou!

Het eerste echte Dommelhorloge van ouderwetse kwaliteit in een roestvrijstalen kast en met bewegende oogjes.

Als je nu een abonnement neemt op Kuifje is dit fantastische Dommel horloge voor jou. (En het is nergens te koop!)

Bon of briefkaartje opsturen naar Weekblad Kuifje.
Afd. Abonnementen — Postbus 77 — 5126 ZH Gilze

BON

Ik neem een halfjaar abonnement (26 nrs. voor f 65,-) op het weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

- ☐ **Dommelhorloge**
- ☐ **Een eenmalige korting van f 10,- op het eerste abonnementsgeld. Ik betaal dan geen f 65,-- maar f 55,--.**

* aankruisen wat je kiest.

Naam: ....
Adres: .... nr.: ....
Postcode: .... Plaats: ....
Geboortedatum: ....

Voor de betaling wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten leesportefeuillelezers svp niet in dit blad knippen, maar bon overnemen of briefkaartje sturen.

Deze aanbieding is alleen voor Nederland geldig.

Dupa

DOMMEL

VORIGE WEEK HEB IK EEN ZAADJE VAN EEN BANANENBOOM IN M'N TUIN GEPLANT EN DAAR IS EEN TELEFOONPAAL UITGEGROEID. IK VOEL ME BEHOORLIJK BEDROGEN.
TEMEER OMDAT IK HONGER HEB.
EN IK BEDANK ERVOOR EEN TELEFOONHOORN TE BIKKEN!

DE VOLGENDE KEER WEET IK BETER. DAN PLANT IK AARDBEIEN!
IK HEB AL IN GEEN TIJDEN MEER EEN BOT GEPROEFD.

EN EEN BOOM IS VOORDELIGER. OOIT IEMAND GEZIEN DIE VOOR ANDERMANS BANANENREKENING MOEST OPDRAAIEN?...
IK NIET!

IK VOEL ME BEDROGEN.

?

ALLE HOOP IS NOG NIET VERLOREN; HET LIJKT WEL OF ER EEN BLAADJE UITGROEIT.

HET WORDT GROTER! IK VOEL DE LIEFDE IN ME OPBLOEIEN.

ZOJUIST IS EEN GROTE LIEFDE GEDOOFD.
TELEFOON REKENING